

AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 248 (9127) ÇƏRŞƏNBƏ AXŞAMI, 15 noyabr 2022-ci il

Qəzetin əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

İlham

ZƏNGİLAN İŞGAL VƏ ZƏFƏR MUZEYLƏRİ KOMPLEKSİNİN TƏMƏLİ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ CƏNAB İLHAM ƏLİYEV TƏRƏFİNDƏN 26 MAY 2022 CI İL TARİXİNDƏ QOYULMUŞDUR

Zəfər büdcəsi

Milli Məclis gələn ilin dövlət büdcəsini müzakirəyə çıxarır

Bu gündən Milli Məclisdə "Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət büdcəsi haqqında" qanun layihəsinin müzakirəsi başlayır. Üç gün davam edəcək müzakirələrdə dövlət büdcəsinə daxil olan digər məsələlər - gələn il üçün Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun və İşsizlikdən Sığorta Fondunun büdcələri, yaşayış minimumu, ehtiyac meyarının həddi ilə bağlı layihələr də müzakirə olunacaq.

Müstəqilliyimizin ən böyük büdcə göstəriciləri

Xatırladaq ki, noyabrın 3-dən etibarən Milli Məclisin komitələri tərəfindən 2023-cü il dövlət büdcəsinin və büdcə zərfinə daxil olan məsələlərin müzakirəsi keçirilir. İclaslarda qeyd olunub ki, respublikamızın 2023-cü il və sonrakı üç il üçün dövlət və icmal büdcələrinin layihələri ölkə Prezidentinin Azərbaycan Respublikasının 2030-cu ilədək sosial-iqtisadi inkişafına dair milli prioritetlərin, 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının ehtiva etdiyi məqsədlərin reallaşdırılmasına dair müvafiq sərəncamlarına və "Büdcə sistemi haqqında" qanunun tələblərinə uyğun hazırlanıb. Bildirilib ki, növbəti ilin büdcəsi neft gəlirlərindən asılılığın mərhələlərlə aradan qaldırılmasını, fiskal dayanıqlığı və bəzi intizamı, habelə Dövlət Neft Fondunun aktivlərinin dayanıqlı səviyyədə qorunmasını təmin etməklə yanaşı, ortamüddətli sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasında 2023-cü il üzrə qarşıya qoyulmuş hədəflərə nail olmaq imkanı yaradır.

"Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət büdcəsi haqqında" qanun layihəsinə əsasən, 2023-cü il üçün dövlət büdcəsinin gəlirləri 30,7 milyard, xərcləri isə 33,3 milyard manat proqnozlaşdırılır. Bu rəqəmlər Azərbaycanın müstəqillik tarixinin ən yüksək büdcə göstəriciləridir. Növbəti il üçün icmal büdcəsinin gəlirləri 33 milyard 6 milyon manat, xərcləri 37 milyard 949 milyon manat proqnozlaşdırılır.

2023-cü ilin dövlət büdcəsinin layihəsində Azərbaycan Prezidentinin 2022-ci il 22 iyul tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf strategiyası" ilə qarşıya qoyulmuş vəzifələrin mərhələli şəkildə icrası, əhalinin, şəhid ailələrinin, müharibə veteranlarının sosial müdafiəsi üzrə tədbirlərin daha da gücləndirilməsi, əməyin ödənişi sahəsində islahatların davam etdirilməsi, təhsil, elm, səhiyyə sahələrində islahatların növbəti mərhələsinin həyata keçirilməsi üçün maliyyə resursları nəzərdə tutulur.

"İLHAM ƏLİYEV liderdir, ağsaqqaldır"

Xarici ölkə rəhbərləri etiraf edirlər

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə əldə olunan davamlı uğurlar YAP-ın hakim partiyası kimi cəmiyyət həyatındakı rolunu, ictimai-siyasi proseslərə təsir imkanlarını genişləndirir. Ulu Öndər Heydər Əliyevin vaxtilə söylədiyi "YAP dünən, bu günün, sabahın partiyasıdır" ifadəsi partiyanın strateji hədəflərini özündə tam əks etdirir. Azərbaycanı son 30 ildə xoşbəxtliyə, vətəndaş qarşılıqlarından milli birliyə, tənəzzüldən

sabit və dayanıqlı inkişaf yoluna çıxaran YAP bu gün həm də Zəfər Partiyası kimi qəbul olunur. Prezident İlham Əliyevin qazandıqı hər bir uğur həm də Yeni Azərbaycan Partiyasının qələbəsidir. YAP əldə etdiyi bu nailiyyətlərinin davamlılığını təmin etmək məqsədilə xüsusən də cəmiyyətin gələcəyi sayılan gənclərlə bağlı genişmiqyaslı kreativ, innovativ fəaliyyət yürüdür.

Türk birliyi - zamanın çağırışı və reallığı

Türk Dövlətləri Təşkilatına üzv ölkələrlə bütün sahələrdə əlaqələrin möhkəmləndirilməsi ölkəmizin xarici siyasətinin prioritetlərindəndir

Milli köklərimizlə, ortaq dəyərlərimizlə, mədəniyyətimizlə, dilimizin, dinimizin eyniliyi ilə sıx bağlı olduğumuz türk xalqlarının birliyinin ən yüksək zirvəyə çatdığı tarixi məqamları yaşayırıq.

Bir zamanlar yalnız arzularımızda, düşüncələrimizdə yer alan Türk dünyasının birliyi bu gün artq reallaşdırılmaqda olan möhtəşəm gerçəklikdir. Türk dövlətlərinin hazırda var

olan və gün keçdikcə daha da möhkəmlənən bu birgöyündə, sıx əməkdaşlığında Azərbaycanın özünəməxsus və aparıcı rolu var. Noyabrın 11-də Səmərqənddə Türk Dövlətləri Təşkilatının IX Zirvə görüşündəki çıxışında bu məqamı xüsusi vurğulayan Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, Türk Dövlətləri Təşkilatına üzv ölkələrlə əlaqələrin bütün sahələrdə möhkəmləndirilməsi Azərbaycanın xarici siyasətinin əsas prioritetlərindən biridir.

Dostunu mənə göstər, kim olduğunu sənə deyim

"Din qardaşlarımız", "şüə qardaşlarımız" (Allah, sən bizi belə "qardaşlardan" və belə "qardaşlıqdan" özün qoru!) maskalarını çıxararaq əsl simalarını olduğu kimi göstərişlər!

Məgər biz bilmirik ki, İran "islam dövləti" olsa da, müqəddəs Quranın qadağan etdiyi "uyuşdurucu maddələr" istehsal edib dünya bazarında satmaqla büdcələrinə haram vəsait yığır, sonra homin vəsaiti haram işlərə - terrorizmin dəstəklənməsinə xərcləyir.

Məgər biz bilmirik ki, İranın fars rejimi heç zaman müstəqil və güclü Azərbaycanın mövcudluğunu istəməyib, həmişə ona qarşı gizli və məkrli şəkildə mübarizə aparıb!

Məgər biz bilmirik ki, ən çətin məqamlarda İran bizim yox, düşmənlərimizin, özü də islam düşmənlərinin yanında dayanıb!

"Din qardaşlarımızın" su bulandırmaqdan, arxadan küreyimizə bıçaq saplamaqdan başqa olandan nə gölib?!

Deməyə də, danışmasaq da, kimin hansı əmələ qulluq etdiyini, arxamızda nələr törətdiyini özlərindən də yaxşı bilir.

İstəyərlərsə, yadlarına saların da!

* Birinci Qarabağ müharibəsində İran erməni qardaşlarının yanında dayandı!

* Şuşanın işğalında erməniyə bacardığı qədər dəstək verdi!

* Məşhədə, Quma "dini təhsil almaq" adı ilə Azərbaycanı apardığı sərbətsiz gəncləri "verbovka" edərək sonradan onların cəbhə bölgəsinə yeridilməsinə nail oldu, topladıqları hərbi sirləri, məxfi məlumatları ermənilərə ötürdü, beləliklə, tələfat verməyimizə, ərazi itirməyimizə "qardaşlıq" köməyi göstərdi!

* Bakı şəhərində sonradan dövlət təhlükəsizliyi orqanı tərəfindən ifşa olunan casus şəbəkəsi yaratdı, müəyyən ünvənlərdə məxfi məlumatları ötürmək üçün radioqurğular da quraşdırdılar.

Bu gün isə belə əməllərin davamı kimi Azərbaycanda cinayət törədərək axtarıda olanları qanadları altına alır, sığınacaq tapdıqları İranda məskunlaşmalarına şərait yaradır.

Milli iradə və zəfərdən sonrakı reallıqlar

Azərbaycanın uzun illərin problemini cəmi 44 günün içində yoluna qoymağa müvəffəq olmasına şərait yaradan başlıca amil bu müharibəyə bir neçə il davam edən hərtərəfli hazırlıqdır. Azərbaycan dövləti bu müddət ərzində öz ordusunu gücləndirərək bir çox meyarlar, o cümlədən lazımı silah və texnika ilə təchizat baxımından dünyanın ən öncül ordular sırasına yüksəldə bildi. Bundan ötrü isə ölkəmizdə ordu quruculuğuna şərait yaradan güclü iqtisadiyyat quruldu.

Türkiyə Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab Rəcəb Tayyib Ərdoğana

Hörmətli cənab Prezident!

Öziz Qardaşım!

İstanbulun mərkəzində törədilmiş xain partlayış nəticəsində insanların həlak olması və xəsarət alması xəbərindən olduqca sarsıldım.

Baş vermiş bu faciə ilə əlaqədar Sizə, həlak olanların ailələrinə və yaxınlarına, qardaş Türkiyə xalqına şəxsən öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından dərin hüznü başsağlığı verir, yaralananlara şəfa diləyirəm.

Allah rəhmət eləsin!

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 noyabr 2022-ci il

Türkiyə Respublikasının birinci xanımı Əminə Ərdoğana

Hörmətli Əminə xanım! İstanbul şəhərində baş vermiş partlayış nəticəsində insanların həlak olması və xəsarət alması xəbəri bizi olduqca kədərləndirdi.

Bu faciə ilə əlaqədar dördünüzü bölüşür, Sizə, həlak olanların ailələrinə və yaxınlarına, qardaş Türkiyə xalqına dərin hüznü başsağlığı verir, yaralananlara şəfa diləyirəm.

Allah rəhmət eləsin!

Dərin hörmətlə,

Mehriban ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti

Bakı şəhəri, 13 noyabr 2022-ci il

Uruqvaydan Qətərdə...

92 illik tarixə malik möhtəşəm futbol bayramı ilk dəfə qışda keçirilir

2

11

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Sosial Müdafiə Fondu əməkdaşlarının "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**: Sosial müdafiə sahəsinin inkişafında səmərəli fəaliyyətinə görə Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun aşağıdakı əməkdaşları "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilsinlər:

Abubəkrova Kəmalə Abdülməcidi qızı
Abuşov Ruslan Mürsəl oğlu
Bağrov İlqar Ağami oğlu
Əhmədov Mikayıl Qədir oğlu
Ələkbərov Nazim Şəmistan oğlu
Hüseynova Səadət Yaşar qızı
İsmayılov Eyvaz Firqət oğlu
Qasımova Sevil Rəhim qızı
Qocayev Fəmil Ələddin oğlu
Mahmudova Dürdanə Heybətəğa qızı
Mehdiyev Səfər Arif oğlu
Məmmədov Məil Ağasən oğlu
Rzayeva Səidə Cəmil qızı
Səfərləyeva Qumru İbrahim qızı
Süleymanov Ceyhun Allahyar oğlu.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 noyabr 2022-ci il

Baş nazir Əli Əsədov Türkiyənin Vitse-prezidenti Fuat Oktaya başsağlığı verib

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov Türkiyə Respublikasının Vitse-prezidenti Fuat Oktaya başsağlığı məktubu ünvanlayıb.

Nazirlər Kabinetinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Baş nazir Ə.Əsədov Türkiyənin İstanbul şəhərində törədilmiş partlayış nəticəsində insan tələfatı və yaralananlar barədə xəbərdən kədərləndiyini bildirib, bu ağır faciə ilə əlaqədar

Türkiyənin Vitse-prezidenti F.Oktaya, həlak olanların ailələrinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verib, xəsarət alanların tezliklə sağalmalarını arzulayıb.

Baş nazir Əli Əsədov Beynəlxalq Sosial Təminat Assosiasiyasının prezidenti ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov noyabrın 14-də Beynəlxalq Sosial Təminat Assosiasiyasının (ISSA) prezidenti Məhəmməd Azman ilə görüşüb.

Nazirlər Kabinetindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, görüşdə İSSA ilə Azərbaycanın Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi arasında əməkdaşlığın mövcud səviyyəsinə dair müzakirələr aparılıb. Azərbaycanın sosial təminatının yaxşılaşdırılması, əhaliyə göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin artırılması istiqamətində görülən davamlı tədbirlər barədə məlumat verilib. Görüş zamanı həmçinin qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri müzakirə olunub.

Əhəlinin sosial təminatının yaxşılaşdırılması, əhaliyə göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin artırılması istiqamətində görülən davamlı tədbirlər barədə məlumat verilib. Görüş zamanı həmçinin qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri müzakirə olunub.

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Türkiyəyə başsağlığı verib

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova İstanbul şəhərində törədilmiş partlayışla əlaqədar Türkiyəyə başsağlığı verib. Spiker bununla bağlı özünün twitter səhifəsində paylaşım edib.

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən verilən məlumata görə, parlamentin sədri partlayış nəticəsində həlak olanların ailələrinə və yaxınlarına, qardaş Türkiyəyə dərin hüznə başsağlığı verib, xəsarət alanlara şəfa diləklərini ifadə edib.

"Azərbaycan"

Yeni Azərbaycan Partiyasının Mərkəzi Aparatı qardaş Türkiyə xalqına başsağlığı verib

Yeni Azərbaycan Partiyasının Mərkəzi Aparatı İstanbul şəhərində baş vermiş partlayış nəticəsində insanların həlak olması və yaralanması ilə əlaqədar qardaş Türkiyə xalqına başsağlığı verib.

YAP-ın Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, partiyanın rəsmi tviter və feysbuk hesablarında paylaşılan başsağlığında qeyd edilib: "Qardaş Türkiyənin İstanbul şəhərində törədilmiş partlayış nəticəsində insanların həlak olması və xəsarət alması xəbərini böyük üzüntü ilə qarşıladıq. Bu vandalizm aktının sifarişçiləri və icraçıları şiddətlə qı-

nayır, hiddətimizi ifadə edir, həlak olanların ailələrinə, yaxınlarına, qardaş Türkiyə xalqına dərin hüznə başsağlığı verir, yaralananların tezliklə şəfa tapmasını diləyir, hər zaman dost və qardaş Türkiyənin yanında olduğumuzu qətiyyətlə bildiririk.

Dünyada söz və nüfuz sahibi olan, milli hədəflərinə doğru əmin addımlarla irəliləyən Türkiyə dövlətinə qarşı istənilən tənqitə həmişə iflasa məhkumdur. Yaşasın Türkiyə-Azərbaycan dostluğu, xarə ol-sun düşmənlər!"

Azərbaycanın müdafiə naziri Gürcüstanın Baş naziri ilə görüşüb

birgə Tbilisində mərkəzdəki Qəhrəmanlar meydanını ziyarət edib və Gürcüstanın ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olanların abidəsi önünə əklil qoyub.

Sonra müdafiə naziri Gürcüstanın Baş naziri ilə görüşüb. Görüşdə Azərbaycan-Gürcüstan münasibətlərinin dostluq və qarşılıqlı etimad üzərində qurulduğu qeyd olunub. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin bu ilin oktyabrında Gürcüstana işğızar səfərinin xüsusi əhəmiyyətə malik olduğu qeyd edilib. Ümumilikdə dövlət başçılarının mütəmadi görüşlərinin əlaqələrimizin daha da güclənməsinə təkan verdiyi vurğulanıb.

Tərəflər regiondakı hərbi-siyasi vəziyyətə toxunaraq ölkələrimizin ərazi bütövlüyünün qarşılıqlı şəkildə dəstəklənməsinin vacibliyini qeyd edib, ikitərəfli hərbi əməkdaşlığın inkişafının bölgədə sabitliyin və təhlükəsizliyin təmin olunmasına töhfə verəcəyini bildiriblər.

Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov noyabrın 14-də Gürcüstanın Baş naziri İrakli Qvirikvadze ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə general-polkovnik Z.Həsənov nümayəndə heyəti ilə

Azərbaycan ilə Gürcüstanın müdafiə nazirləri regional təhlükəsizlik, hərbi əməkdaşlığın inkişafı məsələlərini müzakirə ediblər

Gürcüstanda rəsmi səfərdə olan Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov noyabrın 14-də bu ölkənin müdafiə naziri Cuanşer Burçuladze ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Gürcüstan Müdafiə Nazirliyində rəsmi qarşılanma mərasimi təşkil edilib. Protokola uyğun olaraq müdafiə nazirləri Fəxrət Qaravulun ölümlərini qeyd edib, hərbi orkestrin müşayiəti ilə hər iki ölkənin Dövlət himnləri səsləndirilib.

Tərəflər regional təhlükəsizlik, hərbi əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri, birgə hərbi təlimlərin keçirilməsi və işçi görüşlərinin təşkili barədə ətraflı fikir mübadiləsi aparıblar.

Görüşdə həmçinin hərbi, hərbi-texniki, hərbi-təhsil, hərbi-tibb sahələrində əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi və qarşılıqlı maraqa doğuran digər məsələlər müzakirə edilib.

Yekunda hər iki ölkənin Müdafiə Nazirlikləri arasında 2023-cü il üçün ikitərəfli hərbi əməkdaşlıq planı imzalanıb.

QMI-nin sədri: "Hər zaman olduğu kimi Türkiyənin yanında yığıq"

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMI) sədri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə Türkiyə Respublikasının Diyanət İşləri Sədri Əli Erbaşa başsağlığı məktubu ünvanlayıb.

QMI-nin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, məktubda deyilir: "Möhtərəm qardaşım, qardaş Türkiyənin İstanbul şəhərində törədilmiş xain terror aktı nəticəsində insanların həlak olması və xəsarət alması xəbəri bizi olduqca sarsıtdı və kədərləndirdi.

Müqəddəs dəyər olan insan həyatına qarşı cinayət hesab edilən terroru, onun bütün təzahürlərini qətiyyətlə pisləyirik. Hər zaman olduğu kimi Türkiyənin yanında yığıq. Xəyanətə terror hadisəsi ilə əlaqədar dərdinizi bölüşür, Azərbaycan, Qafqaz müsəlmanları arasında və şəxsən öz adından cənabınızda və şəxsinizdə bütün qardaş türk müsəlmanlarına, terror nəticəsində həyatlarını itirənlərin ailələrinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir, Uca Allahdan özlərinə rəhmət, yaralılara şəfa diləyirəm. Uca Allah qardaş Türkiyə xalqını və dövlətini himn etsin!"

Milli Məclisin Sədr müavini Adil Əliyev parlamentdə vətəndaşları qəbul edib

Noyabrın 14-də Milli Məclisin Sədr müavini, parlamentin Gənclər və İdman komitəsinin sədri Adil Əliyev növbəti dəfə vətəndaşların qəbulunu keçirib.

Şəhid ailələrinin, qazilərin və seçicilərin iştirak etdiyi qəbul zamanı onlar tərəfindən

qaldırılan müxtəlif sosial, məişət, humanitar, təhsil kimi müraciətlərin bir qismi yerində həll olunub. Digər müraciətlərin həll edilməsi məqsədilə işə aidiyyəti üzrə mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarına sorğular göndərilib. Seçicilərin diqqətinə çatdırılıb ki, vətəndaşların müraciətlərinə yüksək həssaslıqla yanaşılmalı və həll edilməsi barədə ölkə rəhbərliyinin verdiyi tapşırıq və tövsiyələrə uyğun olaraq, bütün növ müraciətlərə qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq baxılır, onların həllinə nail olmaq məqsədilə müvafiq addımlar atılır.

Azərbaycanın və Gürcüstanın Müdafiə nazirlikləri arasında çox uğurlu əməkdaşlıq münasibətləri var

"Azərbaycanın və Gürcüstanın Müdafiə Nazirlikləri arasında çox uğurlu əməkdaşlıq münasibətləri var. Biz bu əlaqələri daha da inkişaf etdirmək niyyətindəyik".

Bunu Gürcüstanda səfərdə olan Azərbaycanın müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov AZƏRTAC-a açıqlamasında söyləyib.

Nazir Tbilisidə keçirdiyi görüşlərdə iki ölkənin Müdafiə Nazirlikləri arasında müdafiə, hərbi təhsil və digər sahələrdə münasibətlərin inkişafına dair səmərəli fikir mübadiləsinin aparıldığını, 2023-cü il üçün hərbi əməkdaşlıq planının imzalandığını

qeyd edib. General-polkovnik Zakir Həsənov bildirib ki, görüşdə Azərbaycan-Türkiyə-Gürcüstan üçtərəfli birgə hərbi əməkdaşlığın perspektivləri, üçtərəfli hərbi təlimlərin keçirilməsi, hərbiçilərin döyüş qabiliyyətinin artırılması məsələləri də diqqət mərkəzində olub.

Azərbaycan-Gürcüstan dostluğundan danışan Z.Həsənov deyib: "Gürcüstanın müdafiə naziri Cuanşer Burçuladze ilə birlikdə Botanika bağında Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qurucularının məzarlarını da ziyarət etdik. Mən bir daha əmin oldum ki, əlaqələrimiz çox yüksək səviyyədədir və nümunə təşkil edir".

Əvvəlki L-ci sahə.

Bütün sahələrə ayrılan xərclər artırılır

Sosialyönümlü xərclərə 2023-cü ildə 15 milyard 219 milyon manat vəsaitin yönəldilməsi nəzərdə tutulub. Cari illə müqayisədə bu 1 milyard 289 milyon manat və yaxud 9,3 faiz çoxdur.

Növbəti il üzrə təhsil xərcləri üçün 4 milyard 423,1 milyon manat vəsait proqnozlaşdırılır ki, bu da 2022-ci illə müqayisədə 536,5 milyon manat və ya 13,8 faiz, 2021-ci ilin icra göstəriciləri ilə müqayisədə 1 milyard 330,9 milyon manat, yəni 43 faiz çoxdur.

2023-cü ilin dövlət büdcəsinin layihəsində elmin maliyyələşdirilməsi üçün 228,5 milyon manat vəsait nəzərdə tutulub. Bu cari illə müqayisədə 23,5 milyon manat və ya 11,5 faiz, 2021-ci ilin icra göstəricisi ilə müqayisədə 76,7 milyon manat, yəni 50,5 faiz çoxdur.

Səhiyyə xərclərinə gəldikdə, gələn il bu məqsədlə 1 milyard 906,4 milyon manat vəsait proqnozlaşdırılır. Bu, 2022-ci illə müqayisədə 197,6 milyon manat və ya 11,6

Zəfər büdcəsi

Milli Məclis gələn ilin dövlət büdcəsini müzakirəyə çıxarır

faiz, 2021-ci ilin icra göstəricisi ilə müqayisədə 527,9 milyon manat, və ya 38,3 faiz çoxdur. Gələn ilin dövlət büdcəsində sosial müdafiə və sosial təminat xərcləri üçün 4 milyard 415,9 milyon manat vəsait proqnozlaşdırılır ki, bu da 2022-ci illə müqayisədə 687,3 milyon manat və ya 18,4 faiz, 2021-ci ilin icra göstəriciləri ilə müqayisədə 1 milyard 251,7 milyon manat, yaxud 39,6 faiz çoxdur.

Respublikamızın müdafiə qabiliyyətinin gücləndirilməsi və milli təhlükəsizliyinin təmin edilməsi dövlət büdcəsinin əsas prioritet xərçiləri olaraq qalmaqdadır. 2023-cü ilin dövlət büdcəsində bu məqsədlə 5 milyard 320,1 milyon manat vəsait nəzərdə tutulmuşdur ki, bu da 2022-ci illə müqayisədə 235,3 milyon manat

və ya 4,6 faiz çoxdur. Gələn il üçün müdafiə və milli təhlükəsizlik üçün ayrılmış proqnozlaşdırılan büdcə vəsaiti ümumi büdcə xərclərinin 16 faizini təşkil edəcək.

İşğaldan azad olunmuş ərazilərin bərpasına 3 milyard manat ayrılacaq

Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun bərpası dövlətimizin prioritetlərindən biridir. Bu baxımdan işğaldan azad olunmuş ərazilərə Böyük qayıdışın tərkib hissəsi kimi əhalinin dayanıqlı məskunlaşması üçün ilkin şərtlərin yaradılması, "ağıllı şəhər" və "ağıllı kənd" konsepsiyaları əsasında yaşayış və qeyri-yaşayış komplekslərinin inşası, qabaqcıl rəqəmsal texnologiyaların geniş

tətbiqi ilə müasir sosial və biznes infrastrukturunun yaradılması, ümumi məhsul istehsalında, ixracda və məşğulluqda işğaldan azad edilmiş ərazilərin payının artırılması kimi mühüm tədbirlərin icrası üçün maliyyə təminatının yaradılması büdcə siyasəti qarşısında duran əsas çağırışlardan biridir. Təsəffü deyil ki, 2021-2022-ci illərdə dövlət büdcəsindən bu istiqamətdə 4,8 milyard manat yaxın vəsait cəlb olunub, yəni, su, qaz, enerji xətləri inşa olunub. Habelə ərazilərin minalardan təmizlənməsi ilə bağlı bir çox işlər görülmüş, məcburi köçkünlərin öz yurdlarına qayıdışına başlanılıb.

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə bərpa və yenidənqurma işlərinin daha geniş həcməyə davam etdiril-

məsi, keçmiş məcburi köçkünlərin öz əzəli yurdlarına mərhələli şəkildə qayıtması və məskunlaşması, bunun üçün sosial-məişət, təhlükəsizlik və məşğulluq şəraitinin yaradılması üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi, həmin ərazilərdə dövlət idarəetmə qurumlarının təşkil və fəaliyyəti ilə bağlı 2023-cü ilin dövlət büdcəsinin layihəsində müvafiq maliyyə təminatı yaradılıb. Belə ki, 2023-cü ildə işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpası üçün 3 milyard manat vəsait ayrılması nəzərdə tutulub. Bu da 2022-ci illə müqayisədə 330 milyon və ya 12,4 faiz faiz çoxdur.

Göründüyü kimi, 2023-cü ilin dövlət büdcəsinin layihəsində hər bir sahə üzrə ayrılan xərclər əhəmiyyətli dərəcədə artırılıb. Vətən müharibəsindən ötən qısa dövrdə respublikamızın dövlət büdcəsindəki bu artım və keyfiyyət dəyişiklikləri mühüm iqtisadi hadisədir. Bütün bunlar onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycanın büdcə siyasəti növbəti ildə də qarşıda duran bütün vəzifələrin uğurla yerinə yetirilməsinə təmin edəcək.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Dostunu mənə göstər, kim olduğununu sənə deyim

"Yaxın" qonşularımızın hamısının dabaqdaqlı günlərinə bələdik!
Kimin özünü necə göstərməsindən, kimin özünü necə təqdim etməsindən, kimin dilində nə danışmasından asılı olmayaraq!
Təkcə ona görə yox ki, kosmosda kəşfiyyat peykimiz uçur, dronlarımız, gecəgündüz müşahidə cihazlarımız hər addımı, hər hərəkəti qeydə alır.

Əvvəla, tarixdə hadisələr təkrar olunduğundan biz də keçmişdə baş verənləri unutmamışıq.

İkincisi, kimin hansı yuvanın quşu olduğundan da yaxşı xəbərdar.

Üçüncüsü, hər bəd əməlin üstü "40 gün" ərzində açılır!

Ən nəhayət, Azərbaycanı hamı çörəyi ağzına yeyir, saxta təbessümlər riyakar gülümsəməni hələ dodaq qaçmıyışdan müəyyən edə bilər!

Məşhur ifadəylə desək, artıq "kartlar" açılır!

Yaxud açıq "kartlar" ucadan, bəzək-düzəksiz "oxunur"!

"Din qardaşlarımız", "sio qardaşlarımız" (Allah, sən bizi belə "qardaşlardan" və belə "qardaşlıqdan" özün qor!) maskalarnı çıxararaq əsl simalarını olduğu kimi göstərirlər!

Məgər biz bilirik ki, İran "İslam dövləti" olsa da, müqəddəs Quranın qadağan etdiyi "uyuşdurucu maddələr" istehsal edib dünya bazarında satmaqla bütöclərinə haram vəsait yığır, sonra həmin vəsaiti haram işlərə - terrorizmin dəstəklənməsinə xərcləyir.

Məgər biz bilirik ki, İranın fars rejimi heç zaman müstəqil və güclü Azərbaycanın mövcudluğunu istəməyib, həmişə ona qarşı gizli və məkrli şəkildə mübarizə aparıb!

Məgər biz bilirik ki, ən çətin məqamlarda İran bizim yox, düşmənlərimizin, özü də İslam düşmənlərinin yanında dayanıb!

"Din qardaşlarımızın" su bulandırmaqdan, arxadan kürəyimizə bıcaq saplamaqdan başqa öləndən nə gölib?!

Deməyə də, danışmasaq da, kimin hansı əmələ qulluq etdiyini, arxamızda nələr törətdiyini özlərindən də yaxşı bilirlik. İstəyərlərsə, yadlarına salarıq da!

- * Birinci Qarabağ müharibəsində İran erməni qardaşlarının yanında dayandı!
- * Şuşanın işğalında erməniyə bacardı-ğı qədr dəstək verdi!
- * Məşhədə, Quma "dini təhsil almaq" adı ilə Azərbaycandan apardı-ğı sərbətsiz gəncləri "verbovka" edərək sonradan onların cəbhə bölgəsinə yeridilməsinə nail oldu, topladıqları hərbi sirləri, məxfi məlumatları ermənilərə ötürdü, beləliklə, tələfat verməyimizə, ərazi itirməyimizə "qardaşlıq" köməyi göstərdi!
- * Bakı şəhərində sonradan dövlət təhlükəsizliyi orqanı tərəfindən ifşa olunan casus şəbəkəsi yaratdı, müəyyən ünvanlarda məxfi məlumatları ötürmək üçün radioqurğular da quraşdırdılar.

Bu gün isə belə əməllərin davamı kimi Azərbaycanda cinayət törədərək axtarışda olanları qanadları altına alır, sığnacaq tapdıqları İranda məskunlaşmalarına şərait yaradırlar.

- * Həmişə də özümüzə gülürək, ayağı-mızın altını qazırırlar!
- İkinci Qarabağ müharibəsində isə:
 - * Hərbi əməliyyatlar davam edən müddətdə bizə qarşı döyüşlərdə istifadə olunacaq silah-sursatın Ermənistanı hava yolu ilə daşınmasına hər bir şərait yaradıldı.
 - * İndi isə Zəngəzur dəhlizinin açılmasına mane olmaq üçün deridən-qa-bıqdan çıxırırlar!

* Bizim üçün (Ermənistan üçün yox!) qırmızı xətt müəyyənləşdirir və onun pozulmasının "ağır fəsadlar verəcəyindən" dəm vururlar!

* Azərbaycan sərhədləri boyu vaxtaşırı mənasız təlimlər keçirir, Araz çayını panton körpülərlə biz tərəfə keçilməsini məşq edirlər!

İran narkotikinə Qarabağ ərazisindən dünyaya daşınan "traffikinin" Azərbaycan tərəfindən bağlanılmasını heç cürə bağışlaya bilmirlər!

* Qafanda tez-tələsik konsulluq açaraq Ermənistanla birgə bizə qarşı yönəlmiş əlaqələrinə daha da sıxışdırmağa cəhd edirlər!

* Üzünün müharibədə olan və Rusiya-Ukrayna müharibəsində sınaqdan çıxarılan PUA-ları ilə Ermənistan ordusunu yenidən silahlandırılmasına birbaşa yardım edirlər!

* Faktiki olaraq İslam və İslami dəyərləri dini liderlərinin, sovinist və aqressiv siyasətlərinin maraqlarına qurban veriblər.

* Təxribatçı "Səhər" televiziya kanalı ilə ölkəmizə qarşı murdar təbliğat aparır, həzrət-hədyan söyləyir, bizə hədə-qorxu gəlir, aqressivliyinə üfünətini ölkəmizə püşkülməyə çalışırlar!

Əsrlərboyu Rusiya erməniləri əl alətinə çevirərək daim türk dünyasına qarşı istifadə edib.

"Çar Rusiyası", "Sovet Rusiyası" adları dəyişsə də, ermənilərlə birgə oyunlarının mahiyyəti və hədəfləri dəyişməyib!

Hər şey həmişəki kimi davam edir:

- * Ötən əsrin 90-cı illərində Qarabağda "fədailər ordusunun" yaranmasına etdikləri köməyi bu gün Xankəndidəki qanunsuz silahlı birləşmələrin yenidən formalaşmasına və dirçəldilməsinə yönəldirlər.
- * Ermənistanla dəfələrlə milyardlarla dollarlıq havayı silah-sursat verməsini gizli-aşkar formada davam etdirirlər.
- * Volskinin "xüsusi idarəetmə komitəsinin" İndi Rusiyadan gətirilən milyard, ermənişilləri rus vətəndaşı Ruben Vardanyanın simasına yenidən, amma köhnə niyyətlə dirçəltməyə çalışırlar.
- * Qarantı olduğu üçtərəfli Bəyanatın icrasını qulaqardına vuraraq "cəhənnəm, gora göndərilən statusu" bərpə etməyə yönəlmiş oyunlar qururlar.
- * Köhnə sovet ssenarisini, separatçılığın dəstəklənməsi və çiçəklənməsi üçün sınaqdan çıxarılan üsul və metodları təzədən işə salırlar.

Amma Ermənistanın Cənubi Qafqazdakı hər iki ürək dostu birçə şeyi unudur!

Azərbaycan 90-cı illərin Azərbaycanı deyil!
Müstəqil, güclü iqtisadiyyatı və ordusu olan dövlətdir!

Dünya da həminəki dünya deyil, İndi çox şey dəyişib!
Üstəlik, İranın və Rusiyanın özləri də əvvəlki güclü, nüfuzlu, sözüqəçər dövlət deyillər!

Yeni reallıqları görmək, bilmək və nəzərə almaq zəruridir!

Bunları biləndən sonra köhnə oyunları diriltmək cəhdinin mənasızlığı asanlıqla dərk edilir!

İşğalın 27 ili ərzində BMT-nin əsl sifəti, dişsiz və mənasız, boş fəaliyyətini açıq-aşkar gördük!
Gördük ki, güclü dövlətlərin maraqlarına xidmət edən BMT qətnamələri dərhal, mürrəkəbi qurumamış icra olunur.

Həm də gördük ki, BMT Təhlükəsizlik Şurasının Azərbaycanla bağlı 4 qətnaməsi qəbul olunduğu kimi də qaldı.

Nə yadlarına saldılar, nə də icra etdilər! BMT-nin 5 daimi üzvündən üçü - ABŞ, Fransa və Rusiya ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədri idi.

Gözləmək olardı ki, həmin qətnamənin qəbuluna səs verən həmin dövlətlər Minsk qrupunun üzvü kimi çıxardıqları qətnamənin icrasını təmin edəcəklər.

Lakin nə özlərinə hörmət qoydular, nə imzalarına, nə də BMT-nin daimi üzvü olan dövlətlərinə!

Nə Ermənistanın xətrinə dəyidilər, nə də təcavüzkarə qarşı sanksiya tətbiq etdilər.

Çünkü ABŞ və Fransa dünya erməniliyindən və hər iki dövlətdəki erməni diasporundan asılı vəziyyətdədirlər.

Artıq bütün dünya bilir ki, "erməni sösi" olmasa, ABŞ-a və Fransaya prezident seçilə bilməz!

Odur ki, prezidentliyə namizədlər əvvəlcə erməni diasporunun bigünün altından keçir, onlara bol-bol vədlər verir, müəyyən maliyyə yardımı alır, sonra isə yeni seçkilərə gedirlər.

Erməni diasporu təkcə ABŞ və Fransa prezidentlərini seçkiqabağı gözüqəlgəli etmirlər.

Onlar senat və konqres üzvlərini də məlum vəsaitlə ilə əl alır, parlamentin palatalarında erməni marağına xidmət göstərərək qanun və layihələri qəbul etdirirlər.

Bu gün Rusiya KİV və telekanalları da eyni rəzil vəziyyətdədirlər.

Dövlətin, dövlət başçısının dediyi bir kənarda qalır, televiziya və qəzetlər isə erməni məkrinin və intriqasının rüporuna çevrilərək ermənidən bətr ermənilik edirlər!

27 il ərzində ATƏT-in Minsk qrupunun hər 3 həmsədri erməni mövqeyində dayandı! Erməninin şıltaqlıqlarına dözdü və onları nazlandırdı!
Erməniyə xoş gəlsin deyə "millətlərin öz müqəddəratını təyinetmə hüququndan" dəm vurdu!

Dövlətlərin ərazi bütövlüyü prinsipi arxa plana keçirildi.

"Gedin öz aranızda razlaşın. Biz sizin qəbul etdiyiniz qərarı dəstəkləyəcəyik" - söyləməklə işğalçı ilə işğala məruz qalan bərabər tutdular.

Elə ki, İspaniyada Barselona separatçıları hərəkətə keçdilər, sanki ağılları başlarına gəldi.

"Öz müqəddəratını təyinetmə hüququndan" ehtiyatla, bir qədər astaca danışmağa başladılar.

Çünkü ABŞ-ə Kaliforniya ştatı, Fransada Korsika var, Rusiya isə az qala başdan-başla müsəlman muxtar qurumlarından ibarətdir!

Amma yenə də erməniyə verdikləri dəstəkdən əl çəkmədilər!

"Münəşşənin hərbi yolla həlli variantı yoxdur", - deyərək məsələni uzatmaqla Azərbaycanı işğalla barışmağa razı salacaqqları düşündülər.

Elə ki, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin "dəmir yumruğu"u işə düşdü, nə BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnaməsinə, nə ATƏT-in Minsk qrupuna, nə sülh danışıqlarına, nə də "millətlərin öz müqəddəratını təyin etməsinə" daha ehtiyac qalmadı.

İlham Əliyev 27 illik problemi 44 gün ərzində əl ustalıqla həll etdi ki, Ermənistanın dostları erməniləri güclə Azərbaycan Ordusunu ələndən əl bildilər!

Amma müharibə dövründə gecə-gündüz Rusiyadan Ermənistanı dayandıran silah-sursat daşındı...

Xristian Gürcüstan hava məkanını Ermənistanın üzünə bağlasa da, müsəlman İran ağuşunu gen açdı, hava məkanını da, aeroportlarını da ermənilərin istifadəsinə verdi...

Həm də təkcə silah-sursat daşınmasına şərait yaratmadı.

Öz məşinlərinin nömrələrini gizlədərək erməniyə yanacaq, ərzaq daşdı, qoymadı ki, "can qardaşları" çətinlik çəksinlər...

Dəvə başını kolluğa soxaraq arxasından xəbərsiz qaldığı kimi, İran da ələ bildirdi ki, Azərbaycanın onun əməllərindən, yaramazlıqlarından nə xəbəri var, nə də rəzil siyasətinin riyakarlığına kifayət qədər bələd deyil!

Üzümüzə gülüb, daldada erməniyə qardaşlıq edəndə əl bilirdilər ki, xoruzun quyuğunu xoruz olmayacaqdır!

Bizə "şərin quyuğu ilə oynamağın" tövsiyə edənərlər "öz quyuqlarından" "xəbərsiz" idilər!

Nə İranın, nə də Rusiyanın köməyi bir fayda verdi!

Azərbaycan Ordusu öz Sərkərdəsinə, Azərbaycan xalqı isə türk qarşısına arxalanaraq Ermənistan ordusunu məhv etdilər, diz üstə qoydular!!!

İndi özləri düşünsünlər: Biz 30 il ərzində "Qarabağ problemi" ilə məşğul olduğdan sonra onu 44 günə çözmüşüksə, İndi kimsə bizimlə təzədən oyun oynaya, saqqalımıza soğan doğraya bilərmə!

Ay-hay!
Əslində, ən böyük saqqal sahibi iranlı mollalardır!

Biz isə saqqalımız olmasa da, İranın bütün riyakarlığını və murdarlığını ovumuzun içi kimi görürük və bilirik!

Ermənistan İran bazarı və yanacaq olmadan keçinmədiyi kimi, iranlılar da erməni çıxırılmaz dayana bilmirlər!

Sonra da ağızlarını yaxalayıb namazlarını qıldılar!

Məhəmməd Peyğəmbər salavatullahın məşhur bir kəlamını xatırlatmaq yerinə düşər: "Qəsb edilmiş kərpiclə tikilən xanə xaraba qalmağa girovdur!"

Oğurlanmış daş, taxta, dəmirlə tikilən evlər haram sayılır!

Ona görə də İranda tez-tez zəlzələlər baş verir.

Çünkü haram daş-divar uzun müddət duruş götürə, dik dayana bilməz!

Gec-tez oğrunun, qəsb edənün başına uçaraq altında qalmanın qəbrinə çevriləcəkdir!

İran özünü dünya şialiyinin rəhbəri, dini dövlət sayır!

* Heç görün həqiqi müsəlman da Allahın evini uçuranla, məsciddə donuz saxlayanla dostluq edər?

* Heç görün məsciddə inək saxlayıb onu mürdarlayanla çörək kəşib, çıxırıq içib, alış-veriş edərler?

* Heç görün onun müqəddəs kitabını və dinini təhqir edənə qucaqlaşdırıb öpüşürək konsulluq əlaqələri qururlar?

Görəsən çarşab örtmədiyindən satı görünən ana-bacıları döyüb qətlə yetirən məscid, Quran, din düşmənləri ilə niyə bu qədər mehribandırlar?

Axi bu məzlum qadınlar dini, məscidləri təhqir etmirlər, yalnız geyim əzadlığı istəyirlər! Bəlkə bu qarşılıqlı "məhəbbət" hər ikisinin soyadının "yan"la qurtarmasından qaynaqlanırlar?!

Rusiya sülhməramlı qüvvələri bu bölgəyə "təzə" gəlib...

İndi Qarabağda nə Volski var, nə də erməniləşdirilmiş 366-cı alay!

Doğrudur, 102-ci ordu ordadır!

Amma onlar heç zaman Azərbaycandan açıq döyüşə girməyiblər!

İndiki məqamda necə, ermənilərin yerinə bizimlə döyüşürək ölmək istəyərlermi? Bu günlərdə Belarus Prezidenti A.Lu-kaşenko bu barədə açıq və ucadan danışır: "Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatı ermənilərin əvəzinə döyüşərək onların yerinə ölmək fikrində deyil!"

Rusiya sülhməramlıları Qarabağa "sülhü qorumağa" gəlib!

Həm də Azərbaycanın icazəsi ilə və bəlli müddətə gəlib!

Üçtərəfli Bəyanatın məlum bəndlərinin yerinə yetirilməsini təmin etməyə gəlib!

- * O başqa məsələdir ki, hazırda ermənilərlə işbirliyindədir!
- * O başqa məsələdir ki, erməni silahlıların Qarabağdan çıxarmaq əvəzinə onları qızılca (hamının bildiyi fakta "gizli" demək mümkündürsə) silah-sursatla təmin edir!
- * O başqa məsələdir ki, onun gözü qarşısında müntəzəm olaraq Xankəndidə Azərbaycan əleyhinə kütləvi aksiyalar keçirilir!

Rusiya sülhməramlıları nəinki belə hoqqabazlığın qarşısını alır, heç qisasçılara yerini göstərərək, həqiqi sülhyaratma ilə məşğul belə olmur!

Əksinə, "artsax"a "təzə baş nazir" gətirərək, yeni oyunlar qurur.

Bələ oyunların bir qismi də ermənilərə rus pasportunun paylanması, "rus icması" yaradılması, kilsələr tikilərək, yeni yaşayış qəsəbələrini salınmasıdır.

Amma görünən budur ki, tezliklə bu oyunlara ermənilərin özləri son qoyacaqlar:

* Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatından çıxarmaqla;

- * Anti-Rusiya çağırışlarını gücləndirib rus bazasının Gümrükdən çıxarılmasını tələb etməklə;
- * Qərbin qucağında oturaraq Rusiyaya dirsək göstərməklə!

Erməni ziyasını yıxmış atdır!

Erməni satqınlığa, aqasını vaxtaşırı dəyişməyə adət etmiş millətdir!

Erməni həmişə güclünün yanında yer almağa alışıb!

Erməni məğlubiyətin acı nəticələrini get-gədə daha dərindən hiss edərək yaşamaq və ölib-qalan dövlətini qoruyub saxlamaq hayındadır!

Erməni səbirsizliklə Rusiya-Ukrayna müharibəsinin nəticələrini gözləyir.

Həm də kimin yanında olacağını artıq qətləşdirərək gözləyir!

Gözəl bir Azərbaycan atalar sözü var: Dostunu mənə göstər, kim olduğununu sənə deyim!

Görünən budur ki, bu gün (həttə dünən də və sabah da) İranın ən yaxın dostu ermənilər və Ermənistandır!

Biri ələndə müqəddəs Qurani-Kərimi tutub, o biri boynundan xaç asıb. Hər ikisi saxta dindardır!

Birincisi dünyada terroru dəstəkləməklə, dini dəyərləri rəzil siyasətinin alətinə çevirməklə İslamı dayandıran hürmətdən salır.

O birisi isə əsrlərboyu kilsə oğurluğu, torpaq oğurluğu, mədəniyyət və "tarixi abidə" oğurluğu ilə məşğul olur.

Ermənistan məlumdur, aqasına - Rusiyaya xidmət edir.

İndi isə onunla yanaşı, əl İran da Rusiya haqan, hansı havanı çalsa, ona oynayırlar.

Bu zaman dirlərini də, dövlətlərini də, millətlərini də unudaraq əlaltıya çevrilirlər.

Müsəlman İrani ilə qriqoryan erməni təkcə kölə psixologiyası, bir də türkə, azərbaycanlıya nifrət hissi birləşdirir. Bu hiss onları ayrılmaz dostu da çevirir!

Amma bir şeyi unudurlar: batmaqla olan gəmini tərək edən siçovullar kimi tezliklə girməyə dəşik belə tapa bilməyəcəklər!

Biri içəridən çürüyür, digəri çöldən boğulur!

Ağaları isə başını soxduğu motaldan çıxara bilmir ki, bilirmir!

Çünkü xalqına qənim kəsilənlərin, millətini, vətəndaşlarını qırğına verənlərin nə axırı olur, nə də xoş aqibəti!

Artıq yeni dövr, yeni zaman başlayıb! Həm də bu dövr və zaman haqqa, ədalətə, güclünün gücünə işləyir!

Azərbaycan daha BMT qətnamələrinə güvənmir.

Azərbaycan daha beynəlxalq hüquqa güvənmir.

Azərbaycan daha ATƏT kimi dişsiz və barsız təşkilatlara güvənmir.

Azərbaycan Avropadan gələcək ədalətə də inanmır.

Azərbaycan yalnız özünün "dəmir yumruğu"na arxalanır!

Azərbaycan Türkiyə kimi sözüne və əməlinə sadıq qardaşına arxalanır!

Azərbaycan öz xalqına, öz ordusuna əminliklə öz həqiqətini addım-addım bərpə edir və daim edəcəkdir!

Sonda bir sınaq olmuş həqiqəti də xatırladıq:

Aqressorun, zəifin, məğlubun yanında yer almaq uçurumun kənarında dayanmağa bərabərdir!

Cəhənnəmə getmək istəyənlər isə həmişə özlərinə yoldaş tapırlar!

Bəxtiyar SADIQOV

İran xüsusi xidmət orqanlarının yaratdığı casus şəbəkəsi ifşa edilib

İran İslam Respublikası xüsusi xidmət orqanları nümayəndələrinin Azərbaycan Respublikasına qarşı həyata keçirdiyi kəşfiyyat-pozuculuq fəaliyyətinin qarşısını alınması, yaradılmış casus şəbəkəsinin ifşa olunması istiqamətində Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti (DTX) tərəfindən kompleks əməliyyat-istintaq tədbirləri davam etdirilib.

DTX-nin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, həyata keçirilmiş tədbirlər nəticəsində müəyyən edilmiş ki, Xəzər Dəniz Neft Donanmasında gəmi kapitanı vəzifəsində işləyən Əsgərov Zahir Fəxrəddin oğlu İranın Qum şəhərində dini təhsil aldığı

müddətdə maddi maraqla müqabilinə həmin ölkənin xüsusi xidmət orqanı nümayəndələri tərəfindən məxfi əməkdaşlığa cəlb olunub. O, ötən dövrdə onların tapşırığı ilə Azərbaycan Respublikasının suverenliyi və müdafiə qabiliyyətinin zərərini istifadə etmək üçün xarici dövlətlərin ölkəmizdə fəaliyyət göstərən şirkət və nümayəndəlikləri, Xəzər dənizində Hərbi Dəniz Qüvvələrinin keçirdiyi təlimlərin yeri və vaxtı, neft platformalarına daşınan yüklər barədə məlumatlar toplayıb. Zahir Əsgərov həmin məlumatları mobil telefon vasitəsilə, eləcə də İranda həmin şəxslərlə görüşlər zamanı bilavasitə təqdim etməklə casusluq formasında dövlətə xəyanət edib.

Başqa bir araşdırma ilə müəyyən edilib ki, Rəsulov Elnur Akif oğlu 2018-ci ildə müalicə məqsədilə İranda olarkən orada özünü "Meysə" və "Doktor" adları altında təqdim edən bu ölkənin xüsusi xidmət orqanı nümayəndələri ilə məxfi əməkdaşlıq barədə sövdələşib. Elnur Rəsulov əvvəlcə bilavasitə, daha sonra məxfi əməkdaşlığa cəlb etdiyi qohumu Rəsulov Arif Əmrah oğlu ilə birlikdə müxtəlif məbləğlərdə ödəniş qarşılığında verilən tapşırıqları icra edərək Bakı şəhəri Qaradağ rayonunda neft və qaz boru kəmərlərinin keçidi ərazilərini, hava limanlarında saxlanılan Müdafiə Nazirliyi və Dövlət Sərhəd Xidmətinə aid pilot-suz uçur aparatlarını, tanklarını müxtəlif hərbi avadanlıqların olduğu əra-

zının, Bakı şəhərində "TEXNOFEST" Aviasiya, Kosmik və Texnologiya Festivalında nümayiş etdirilmiş texnikaların, Bakıda, həmçinin Salyan və Füzuli rayonlarında yerləşən strateji və hərbi obyektlərini, zenit-raket komplekslərinin, eləcə də digər radar-nəzarət qurğularının fotosəkillərini və videoçəkilişlərini vatsap anı mesajlaşma sistemi vasitəsilə xüsusi xidmət orqanının nümayəndəsinə göndərmiş.

Eyni zamanda müəyyənləşdirilib ki, digər Azərbaycan Respublikası vətəndaşı Ağazadə Bəxtiyar Rafiq oğlu dini təhsil almaq üçün İran İslam Respublikasında olarkən orada həmin ölkənin xüsusi xidmət orqanının nümayəndələri ilə maddi maraqla müqabilinə məxfi əməkdaş-

lığa başlayıb, onların tapşırığı ilə xarici dövlətlərin Azərbaycanda fəaliyyət göstərən nümayəndəlikləri, ölkədə baş verən ictimai-siyasi proseslər, hərbi hissələr, onların yerləşdiyi yerlər və təyinatları, o cümlədən komanda heyəti barədə əldə etdiyi məlumatları toplayaraq İran xüsusi xidmət orqanına verməklə dövlətə xəyanət etməsinə dair əsaslı şübhələr yaranıb

YENİ AZƏRBAYCAN PARTİYASI

milli etimadın və siyasi həmrəyliyin ali ünvanıdır

Noyabrın 21-də Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranmasının 30-cu ildönümünü tamam olur. Cənubi Qafqazın ən qüdrətli siyasi təşkilatı, Azərbaycanın isə 29 ildir hakim siyasi gücü olan partiyamızın yubileyi dövlətimiz və xalqımız üçün vacib, əhəmiyyətli tarixdir.

Siyasi partiya amili, hakimiyyətə hansı qüvvələrin olması bütün ölkələrin və millətlərin taleyini, tarixi gedişi müəyyənləşdirən əsas proseslərdəndir. Hakimiyyətdə olan siyasi liderin qabiliyyəti, onun apardığı daxili və xarici siyasət, ideoloji xətt və vermiş olduğu qərarlar cəmiyyətlər üçün ya xoşbəxtlik, ya da bədbəxtlik götürə bilər. Dünya tarixinə ekskurs etmək, müxtəlif dövlətlər ilə Azərbaycan Respublikasını müqayisə etmək kifayətdir ki, siyasi lider, hakim partiya amillərinin inkişafını, yoxsa əksinə - tələtlərinin səbəsinə çevrildiyini anlayasan.

Bu tarixi həqiqəti Ulu Öndər Heydər Əliyev, Prezident İlham Əliyevın missiyaları, o cümlədən Yeni Azərbaycan Partiyasının fəaliyyəti kontekstində tam təsdiq edə bilər. Yeni Azərbaycan Partiyasının qurulduğu 1992-ci il müstəqillik tariximizin ən çətin dövrlərdən idi. Həmin müddətdə torpaqlarımızın Ermənistan tərəfindən işğal, daxildə hakimiyyət uğrunda mübarizənin aparılması, ölkənin faktiki olaraq parçalanmaq vəziyyətində olması cəmi bir il əvvəl müstəqilliyini bərpa edən dövlətimizin süqutu ilə nəticələnə bilərdi. Regionumuzdan uzaqda yerləşən və qonşuluqda olan dövlətlərin Azərbaycanın təbii zənginliklərinə göz dikməsi, ölkənin yerləşdiyi əraziyə coğrafi mövqə - Avrasiyanın orta xəttinin qapısı uğrunda ciddi mübarizənin başlanması ilə nəticələndi. Belə gərgin daxili və beynəlxalq proseslər fonunda Azərbaycan dörin xaos və anarxiya içində idi.

Müstəqilliklə bərabər, həm də əzab, problemlər qazanan, buna görə də lider və sabitlik axtarışında olan xalq başa düşürdü ki, onu bu bəlalardan ancaq Ümummilli Lider Heydər Əliyev xilas edə bilər. Vətəndaşlarımızın qənaəti belə idi ki, hələ sovet Azərbaycanına rəhbərliyi dönməmişdən ölkəni qabaqda qalan respublikadan ittiqafın geridə qaldıraraq respublikalardan birinə çevirən, böyük inkişafa, quruculuğa, sosial-iqtisadi rifaha, milli ruhun dirçəlişinə nail olan böyük strateq Heydər Əliyev yeni siyasi şəraitdə də ölkəni anarxiya və xaos burulğanından sabit inkişaf yoluna çıxara biləcək alternativsiz liderdir.

Nəhayət, 1992-ci il oktyabrın 16-da bir qrup ziyalı yeni siyasi partiyanın qurulması xahişi ilə Ulu Öndər Heydər Əliyevə müraciət edir. "91-lər" in mübarizəsi, oslında, bütün xalqın arzu və istəklərinin ifadəsi idi. Ümummilli Lider Heydər Əliyev ziyalılara gəndirdiyi 1992-ci il 24 oktyabr tarixli cavab məktubunda Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasına və ona rəhbərlik etməyə razılıq verdi. Lakin onun Bakıya gəlməsinə özəmənkə hakimiyyətin maneələr törətməsi ucbandan partiyani yaratmaq istəyən insanların bir hissəsi - 550 nəfərdən ibarət təşəbbüs qrupu Naxçıvana gedərək partiyanın təsis konfransını orada keçirməyə nail oldular.

Yeni Azərbaycan Partiyası ilk gündən başlayaraq dövlət müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi, demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlətin qurulması, vətəndaşların dinc və firəvan həyatının təmin edilməsi kimi prinsipləri qarşısına vacib məqsəd kimi qoymuşdur. Partiya proqramının əsasını təşkil edən müstəqillik, qanunçuluq, azərbaycançılıq, vətəndaş həmrəyliyi və sosial ədalət prinsipləri mahiyyətdə Azərbaycanın siyasi gələcəyinin də ideya bazasını şərtləndirmiş oldu. YAP qısa zamanda ümumxalq partiyasına çevrildi.

Ulu Öndörün hakimiyyətə gəlişindən sonra uğurlu daxili və xarici siyasətin, həmçinin gələcək onilliklərin hədəflərini yeni strateji kursun müəyyənləşdirilməsi, ölkədə möhkəm xalq-dövlət birliyinin əsasını qoydu. Bunun da bariz nümunəsidir ki, 1993-cü ilin oktyabrından etibarən bütün prezident, parlament və bələdiyyə seçkilərində Yeni Azərbaycan Partiyası daim səs çoxluğu ilə qalib gələn partiya kimi tarixə düşdü. Ya-

radılmasından cəmi 7 ay sonra hakimiyyətə gəlməsi və iqtidar partiyası statusunu 29 il müddətində qoruyub saxlaması isə partiyamızın bütün dövrlərdə güclü liderlərə malik olmasının nəticəsidir.

Ümummilli Liderin Bakıya qayıdışı ilə Azərbaycanda vətəndaş müharibəsi, separatizm, erməni işğalının coğrafiyasının genişlənməsi təhlükəsinin qarşısı alındı. Daxili və xarici bədxahların Azərbaycanı parçalamaq, dövlətçiliyimizi məhv etmək istiqamətindəki bütün cəhdləri iflasa uğradı. Heydər Əliyev öz qayıdışı ilə Azərbaycana sülh, sabitlik, dirçəliş və davamlı inkişaf gətirdi. Cəmiyyətdə dövlətimizin və müstəqilliyimizin yenilməzliyi ilə bağlı mütləq əminlik yarandı.

Ulu Öndər Heydər Əliyev hər zaman qeyd edirdi ki, iqtisadiyyatı güclü olan dövlət bütün məqsədlərinin reallaşdırılmasına qadirdir. Bu məqam YAP-ın proqramında da əksini tapdı. Partiya ölkənin iqtisadi inkişafını və sosial islahatları sürətləndirən kursun hazırlanmasında fəal iştirak etdi.

YAP-ın cəmiyyətdəki nüfuzunu şortləndirən mühüm amillərdən biri də bütün sosial zümərələri, əsasən etnik xalqların nümayəndələrini öz ideyaları ətrafında birləşdirməsi idi. Bu gün partiyamızın sıralarında digər xalqların nümayəndələrinə geniş rast gəlmək mümkündür. Hakim partiya fəaliyyəti ilə ölkədə etnik-dini tolerantlığın inkişafına, multikultural ideyanın genişlənməsinə layiqli töhfələrini verir. YAP əsl ümumxalq partiyası olaraq bütün təbəqələri azərbaycançılıq ideyası ətrafında birləşdirməyə də nail olubdur.

Ulu Öndər Heydər Əliyev, daha sonra onun layiqli varisi cənab Prezident İlham Əliyevın siyasi xəttini həyata keçirən YAP öz məhsuldar fəaliyyəti ilə müasir Azərbaycan qanunvericiliyinin təkmil bazasının yaradılmasını təmin etdi. Hakim partiya yerli və xarici bir çox partiyalardan fərqli olaraq heç vaxt populizm arxasınca qaçmadı, seçicilərə reallaşması mümkün olmayan vədlər verərək onları boşuna ümidləndirmədi. Əksinə, Yeni Azərbaycan Partiyası müasir seçki kampaniyalarını zamanı gerçəkliyi əks etdirən, milli maraqlara sۆykən fəaliyyət planları açıqladı. İdeoloji işin düzgün aparılması nəticəsində həm paytaxt, həm də regionlarda partiyamızın funksionallığında effektiv nəticələr əldə edildi.

15 oktyabr 2003-cü ildə cənab İlham Əliyevın prezident seçkilərində qalib gəlməsi ilə xalqımızın və partiyamızın həyatında yeni mərhələ başladı. 2005-ci il martın 26-da keçirilən YAP-ın III Qurultayında Prezident İlham Əliyevın partiyaya sədr seçilməsi ilə YAP-ın ictimai dayaqları daha da gücləndi.

Prezident İlham Əliyevın 19 illik fəaliyyəti dövründə onilliklərə bərabər sürətli inkişaf yolu keçən Azərbaycan qarşıya qoyduğu bütün hədəflərə doğru inamla irəliləyib və bunlara nail olub. Dövlət başçısı hələ 2003-cü ildə seçkiqabağı çıxışları zamanı irəli sürdüyü "Əsl siyasət - konkret real iş görməkdən ibarətdir" tezisində də tam reallaşdırıb. Tarixin ən qüdrətli Azərbaycan - qürurunu yaşayaraq indi tam əminliklə deyə bilərik ki, Prezident, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevın hakimiyyət illəri ölkəmizin tarixinin ən şanlı səhifələrindəndir.

Bu mövzuda istənilən qədər fakt, hadisə misal çəkmək olar. Məsələn, 2023-cü ildə dövlət büdcəsinin gəlirlərinin 2003-cü ilə müqayisədə təxminən 25 dəfə (2006-cı ildə təbii qalınan milli valyutun denominasiyası nəzərə alınmaqla) artacağı və tariximizin ən böyük büdcəsi olacağı proqnozlaşdırılır. Ölkəmizin dinamik inkişaf təzahürələrindən biri də Azər-

"İLHAM ƏLİYEV liderdir, ağsaqqaldır"

Xarici ölkə rəhbərləri etiraf edirlər

baycının strateji valyuta ehtiyatlarının həcmi, 56 milyard dolları təşkil edir. Bu göstəricidə də son 19 ildə 31 dəfə artım müşahidə olunub. Həmçinin beynəlxalq təşkilatların statistikalarında respublikamızın maliyyə, kapital, iqtisadi inkişaf göstəriciləri ən üst səviyyələrdə yer alır. Digər mühüm uğur isə Azərbaycanın Avrasiya məkanının effektiv və təhlükəsiz nəqliyyat-logistika mərkəzlərindən birinə çevrilməsidir.

Ölkədə inqilabi xarakter daşıyan islahatlar prosesinin qayəsində daim insan amili dayanıb. Dövlət başçısının ən müxtəlif sahələrdə yürütdüyü siyasət vətəndaş məmnunluğunun birmənalı təminatına yönəlib. Bu siyasət vətəndaşların konstitusion hüquq və azadlıqlarının müdafiəsini, yüksək sosial rifahını, hakimiyyət qurumlarının fəaliyyətindən razılığını təmin edib. Prezident İlham Əliyevın ölkədə səfərlərini idarəçilik, vətəndaşlara xidmət sahəsində çatışmazlıqları aradan qaldırmaq, korrupsiyaya qarşı mübarizəni istiqamətində apardığı sistemli tədbirlər nəticəsində bu gün ölkəmiz bir çox dövlət üçün nümunə və təcrübə mənbəyinə çevrilib. "ASAN xidmət", "ABAD", "DOST" kimi bütün dünyaya səs salan layihələr nəticəsində səfərlərini idarəçilik, vətəndaşlara xidmət sahəsində çatışmazlıqları aradan qaldırmaq, korrupsiyaya qarşı mübarizəni istiqamətində apardığı sistemli tədbirlər nəticəsində bu gün ölkəmiz bir çox dövlət üçün nümunə və təcrübə mənbəyinə çevrilib. "ASAN xidmət", "ABAD", "DOST" kimi bütün dünyaya səs salan layihələr nəticəsində səfərlərini idarəçilik, vətəndaşlara xidmət sahəsində çatışmazlıqları aradan qaldırmaq, korrupsiyaya qarşı mübarizəni istiqamətində apardığı sistemli tədbirlər nəticəsində bu gün ölkəmiz bir çox dövlət üçün nümunə və təcrübə mənbəyinə çevrilib.

Prezident İlham Əliyevın rəhbərliyi ilə əldə olunan davamlı uğurlar YAP-ın hakim partiya kimi cəmiyyət həyatındakı rolunu, ictimai-siyasi proseslərə təsir imkanlarını genişləndirir. Ulu Öndər Heydər Əliyevın vaxtilə söylədiyi "YAP dünən, bu günün, sabahın partiyasıdır" ifadəsi partiyamızın strateji hədəflərini özündə ehtiva edən davamlı uğurlar YAP-ın hakim partiya kimi cəmiyyət həyatındakı rolunu, ictimai-siyasi proseslərə təsir imkanlarını genişləndirir. Ulu Öndər Heydər Əliyevın vaxtilə söylədiyi "YAP dünən, bu günün, sabahın partiyasıdır" ifadəsi partiyamızın strateji hədəflərini özündə ehtiva edən davamlı uğurlar YAP-ın hakim partiya kimi cəmiyyət həyatındakı rolunu, ictimai-siyasi proseslərə təsir imkanlarını genişləndirir.

Hakimiyyətin, o cümlədən onun siyasi istinadçılığı olan YAP-ın ən böyük nailiyyəti isə şübhəsiz ki, Vətən savasında əldə olunan tarixi zəfərdir. Prezident İlham Əliyevın uğurlu xarici siyasəti və liderlik keyfiyyətləri sayəsində ölkəmiz Qarabağ probleminin ədalətli həllinə nail olaraq yeni geosiyasi reallığı yaradıb. 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan Ordusunun əldə etdiyi tarixi Zəfər Prezident İlham Əliyevın qətiyyətli, prinsipial, milli maraqları saxlayan liderlik missiyasını, dahi intellektini bir daha təsdiqləyib. Son 200 il ərzində ilk dəfə olaraq Azərbaycan

qələbə qazandı, II Dünya müharibəsindən sonra isə hərbi əməliyyatlar nəticəsində ərazilərini işğaldan azad edən ilk dövlət kimi tarixə düşdü. Azərbaycanın Vətən müharibəsindəki qələbəsi Prezident İlham Əliyevın regional və global miqyasda nüfuzunu daha da artırıb, dünyanın ən uğurlu liderləri sırasına yer almasını təmin edib.

Prezident İlham Əliyevın başçılığı altında hazırda ölkəmiz işğaldan azad edilmiş rayonlarda quruculuq, bərpa və abadlıq işlərini sürətləndirir. Qarabağın, Şorqi Zəngəzurun işğaldan azad edilməsi ilə bölgədə mövcud olan status-quo ləğv edildi, Azərbaycan rəhbərliyi ilə Qafqaz bölgəsinin inkişafında yeni tarixi mərhələnin əsası qoyuldu. Postmünaqişə dövründə sülh şərtlərini dikte edən, danışıqların gündəmini müəyyənləşdirən ölkə indiki mərhələdə Azərbaycanın artıq dünyaya birlibliyi bu gerçəkliyi qəbul edir ki, Azərbaycanın regionda yaratdığı geo-siyasi reallıq ümumən Cənubi Qafqazın inkişafı üçün alternativsiz yoldur. Hazırda ölkəmiz təkə regionda de-ülkə üçün nümunə və təcrübə mənbəyinə çevrilib. "ASAN xidmət", "ABAD", "DOST" kimi bütün dünyaya səs salan layihələr nəticəsində səfərlərini idarəçilik, vətəndaşlara xidmət sahəsində çatışmazlıqları aradan qaldırmaq, korrupsiyaya qarşı mübarizəni istiqamətində apardığı sistemli tədbirlər nəticəsində bu gün ölkəmiz bir çox dövlət üçün nümunə və təcrübə mənbəyinə çevrilib.

Prezident İlham Əliyevın rəhbərliyi ilə əldə olunan davamlı uğurlar YAP-ın hakim partiya kimi cəmiyyət həyatındakı rolunu, ictimai-siyasi proseslərə təsir imkanlarını genişləndirir. Ulu Öndər Heydər Əliyevın vaxtilə söylədiyi "YAP dünən, bu günün, sabahın partiyasıdır" ifadəsi partiyamızın strateji hədəflərini özündə ehtiva edən davamlı uğurlar YAP-ın hakim partiya kimi cəmiyyət həyatındakı rolunu, ictimai-siyasi proseslərə təsir imkanlarını genişləndirir. Ulu Öndər Heydər Əliyevın vaxtilə söylədiyi "YAP dünən, bu günün, sabahın partiyasıdır" ifadəsi partiyamızın strateji hədəflərini özündə ehtiva edən davamlı uğurlar YAP-ın hakim partiya kimi cəmiyyət həyatındakı rolunu, ictimai-siyasi proseslərə təsir imkanlarını genişləndirir.

Prezident İlham Əliyevın qazandığı hər bir uğur həm də Yeni Azərbaycan Partiyasının qələbəsidir. YAP əldə etdiyi bu nailiyyətlərin davamlılığını təmin etmək məqsədilə xüsusən də cəmiyyətin gələcəyi saxlayan gənclərə bağlı genişmiqyaslı kreativ, innovativ fəaliyyət yürüdü. Təsədüfi deyil ki, bu gün 800 minə

Mehriban xanım Əliyevanın YAP-ın V Qurultayında partiya Sədri kimi seçilməsi bütövlükdə partiyamızın sıralarının genişlənməsinə böyük töhfə verdi. 2017-ci ildə Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti vəzifəsinə təyin edilən Mehriban Əliyeva dövlət idarəçiliyindəki müxtəlif fəaliyyəti ilə həm də hakim partiyamızın cəmiyyətdəki nüfuzunu yüksəltdi.

Ölkə tarixinin yeni mərhələsi YAP-ın qarşısına məsul vəzifələr qoyur. Bu, global və iqtisadi sarsıntılar, eləcə də xarici qüvvələrin vəziyyəti gərginləşdirmək, inamsızlıq və etibarsızlıq toxuması səpmək istəyinin artdığı indiki zamanda xüsusilə böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bundan əvvəl olduğu kimi, indi də Azərbaycan üçün prioritet məqamlardan biri xaricdən gələn zərərli çağırışlarla mübarizə, daxili həmrəylikdir.

Biz son 30 il ərzində həm də daxili sabitliyi əldə etdik, dövlət və xalq arasında sarsılmaz əlaqəni olandır. 44 günlük müharibənin ilk gündündə Prezidentin çıxışından sonra bir-iki siyasi partiyayı çıxmaq şərti ilə bütün partiyalar dövlət başçısına öz dəstəklərini ifadə etdi. Azərbaycan cəmiyyəti yekdil olaraq Prezidentin ətrafında toplaşaraq, qabiliyyət üçün həmrəy olaraq düşməyə qarşı vahid mübarizə apardı. Həmin vaxt bu, bir çox dairələr üçün narahatverici məqam oldu.

Son zamanlar yenidən xarici dairələrin təsir dairəsində olan daxildəki qrupların aktivləşməsi, müxtəlif şəbəkələrin ölkəmizlə bağlı qorxuzlu bəyanatlar vermələri, işlərimizə qarşı məqsədlərini müəyyənləşdirən bir sıra MDB ölkələrində mövcud olan gərgin siyasi proseslərdən, xaosdan, hərə-mərclikdən uzaq olan müasir Azərbaycan Respublikası qarşısında illər ərzində də istənilən qərəzli çağırış və təhdidlərə qarşı uğurlu mübarizə aparacaq.

Bu gün əminliklə qeyd edə bilərik ki, keçmiş Sovet İttifaqının tərkibində olan 15 respublikadan məhz Azərbaycan ictimai-siyasi sabitliyi, dinamik inkişafı və sosialyönümlü siyasəti ilə seçilir. Şübhəsiz ki, bu prosesdə Yeni Azərbaycan Partiyasının və onun üzvlərinin fədakar fəaliyyəti, möhtərəm Sədrimiz siyasi kursuna dönməz sodoqəti mühüm rol oynayır, aparıcı mövqə tutur.

Bir həqiqətə qayıdım. Paytaxtın ən böyük yaşayış massivlərindən olan Əhmədli qəsəbəsində sakinlərlə keçirdiyim "Açıq mikrofon" görüşlərinin birində onlardan soruşdum: - "Sizcə keçmiş SSRİ-nin 15 respublikasından hansında insanlar daha yaxşı yaşayırlar?" Cavabı insanlar yekdilliklə səsləndirərək verdilər: "Azərbaycanda".

Hesab edirəm ki, tək paytaxtda deyil, respublikamızın bütün bölgələrində, ən ucqar əyalətlərdə belə kimə bu sualı versən, eyni cavabı alaçaqsan. Yəni hələ də müəyyən qayğıları olsa da, insanlarımız birmənalı

Əminlik ki, cənab İlham Əliyevın başçılığı altında müstəqil Azərbaycan Respublikası bundan sonra da inkişaf etməyə və yüksək inkişaf dərəcəsinə çatmağa nail olacaq. Ulu Öndər Heydər Əliyev yolunun əsgərləri, İlham Əliyev siyasi kursunun irəcləri olaraq qarşıya qoyulan vəzifələrin öhdəsindən layiqincə gələcəyik.

şəkildə Liderdən, iqtidardan və onun həyata keçirdiyi siyasətdən razıdır. Demək, əhali həm də Yeni Azərbaycan Partiyasının fəaliyyətindən məmnundur.

Qazanılan böyük uğurlar, Prezident İlham Əliyevın dünyanın ən nüfuzlu liderlərindən biri kimi qəbul olunması hakim partiyamızın beynəlxalq nüfuz və mövqeləri ilə yanaşı, xarici əməkdaşlıq imkanlarını da genişləndirir. Bu gün YAP qarşada Türkiyənin, MDB üzvi olan ölkələrin, Avropa və Asiyanın aparıcı siyasi partiyaları ilə faydalı əlaqələrini genişləndirir. Eyni zamanda partiyamız Cənubi Qafqazda sosial baza və üzv sayına görə ən güclü, ən böyük siyasi təşkilatdır.

Son zamanlar yaşadığımız region ətrafında baş verən hadisələr bir daha göstərir ki, rəsmi Bakının həyata keçirdiyi müstəqil daxili və xarici siyasət kursu xalqımızın milli maraqlarının reallaşdırılmasına və dövlətçiliyimizin inkişafını təmin edən optimal variantdır. Həmçinin dünyanın güc mərkəzləri arasında sət və mürtəbə mübarizəsinin gətirdiyi dövrədə Prezident İlham Əliyevın apardığı siyasət əksər dövlətlər üçün nümunə rolunu oynaya bilər.

Prezident İlham Əliyev şəxsiyyəti modern cəmiyyətdə lider obrazının ən mühüm cəhətlərini özündə birləşdirir. Səvidirici haldır ki, bu faktı ölkə rəhbərləri də açıq etiraf edirlər. Serbiya Prezidenti Aleksandr Vuçiqin bir müddət öncə Bolqarıstanda keçirilən enerji tədbirində İlham Əliyevə xitabən səsləndirdiyi fikirləri xatırlatmaq yerinə düşür: "Əziz dostum, gərürəm ki, indi Siz Avropada çox məşhurlaşmışsınız. Mən Sizinlə əlaqə saxlamaq istəyirəm. Mən onunla dərhlərə danışmışam. O, Avropada çox məşhurlaşmış. Bu arada, bilmirəm o, nə edib, amma etiraf edirəm ki, bunun sirtirini mən də bilmək istəyirdim".

Yeri gəlmişkən, bir məqama da toxunum. Bu yaxınlarda Gürcüstan Respublikasına səfərim çərçivəsində Baş nazir İrakli Qaribaşvili ilə görüş zamanı o, qısa zaman ərzində iki dəfə "İlham Əliyev liderdir", "İlham Əliyev ağsaqqaldır" sözlərini təkrarladı. Parlamentli respublika quruluşuna malik olan Gürcüstanda faktiki olaraq, ölkə rəhbəri funksiyasını daşıyan bir şəxsini bu yüksək etirafı cənab İlham Əliyevın Qafqaz bölgəsində, ümumiyyətlə isə, dünya miqyasında yüksək nüfuzunun, qüdrətli liderliyinin, dahi intellektinin təsdiqi idi.

Xalqımız birmənalı əmindir ki, İlham Əliyev kimi istedadlı, bacarıqlı, qabiliyyətli, dünyada yüksək inam cəhətlərinə baxmayaraq, Azərbaycanı bu illər ərzində vahid siyasi ideologiya, milli birlik formalaşdırıb. Ötən əsrin 90-cu illərində böyük, bu gün isə bir sıra MDB ölkələrində mövcud olan gərgin siyasi proseslərdən, xaosdan, hərə-mərclikdən uzaq olan müasir Azərbaycan Respublikası qarşısında illər ərzində də istənilən qərəzli çağırış və təhdidlərə qarşı uğurlu mübarizə aparacaq.

Bu gün əminliklə qeyd edə bilərik ki, keçmiş Sovet İttifaqının tərkibində olan 15 respublikadan məhz Azərbaycan ictimai-siyasi sabitliyi, dinamik inkişafı və sosialyönümlü siyasəti ilə seçilir. Şübhəsiz ki, bu prosesdə Yeni Azərbaycan Partiyasının və onun üzvlərinin fədakar fəaliyyəti, möhtərəm Sədrimiz siyasi kursuna dönməz sodoqəti mühüm rol oynayır, aparıcı mövqə tutur.

Bir həqiqətə qayıdım. Paytaxtın ən böyük yaşayış massivlərindən olan Əhmədli qəsəbəsində sakinlərlə keçirdiyim "Açıq mikrofon" görüşlərinin birində onlardan soruşdum: - "Sizcə keçmiş SSRİ-nin 15 respublikasından hansında insanlar daha yaxşı yaşayırlar?" Cavabı insanlar yekdilliklə səsləndirərək verdilər: "Azərbaycanda".

Hesab edirəm ki, tək paytaxtda deyil, respublikamızın bütün bölgələrində, ən ucqar əyalətlərdə belə kimə bu sualı versən, eyni cavabı alaçaqsan. Yəni hələ də müəyyən qayğıları olsa da, insanlarımız birmənalı

Eldar ƏZİZOV,
Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı,
Yeni Azərbaycan Partiyasının İdarə Heyətinin üzvi

YENİ AZƏRBAYCAN PARTİYASI

milli etimadın və siyasi həmrəyliyin ali ünvanıdır

AMEA-da Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 30 illiyinə həsr edilmiş elmi konfrans olub

Noyabrın 14-də AMEA-nın Rəyasət Heyətində Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 30 illiyinə həsr edilmiş "Yeni Azərbaycan Partiyası: Heydər Əliyevdən İlham Əliyevə" mövzusunda elmi konfrans keçirilib. Tədbirdə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, konfransda AMEA-nın prezidenti akademik İsa Həbibbəyli "Yeni Azərbaycan Partiyası: Heydər Əliyevdən İlham Əliyevə" mövzusunda məruzə ilə çıxış edib. Akademik bildirib ki, ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəlində ölkəmizdə ictimai-siyasi və sosial-iqtisadi vəziyyətin ağır olması, siyasi sabitliyin təmin edilməsinə nəticəsində yaranmış xaos və anarxiya Azərbaycanı müstəqilliyini itirmək təhlükəsi ilə üz-üzə qoymuşdu. Həmin vaxt Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Naxçıvan Muxtar Respublikasında geniş quruculuq işləri həyata keçirdiyi xatırladın akademik belə bir vaxtda xalqımızın 91 nəfər ziyalısının "Azərbaycan Sizin sözlünüzü gözləyir" sərlövəli məqalə ilə ziyalıların müraciətinə müsbət cavab verib və 1992-ci il noyabrın 21-də Cəlil Məmmədquluzadə adına Naxçıvan Dövlət Milli Dram Teatrında 550 nəfərin iştirakı ilə Yeni Azərbaycan Partiyası yaradılıb, dünyamiqyaslı siyasətçi, Siyasi Büronun fəhri etmiş böyük təcrübəyə malik Heydər Əliyev yekdilliklə partiyanın sədri seçilib.

Ulu Öndərin Yeni Azərbaycan Partiyasının sədri seçildikdən sonra ideologiya işlərinə xüsusi diqqət yetirdiyini deyən İsa Həbibbəyli dahi liderin azərbaycançılıq konsepsiyasını irəli sürdüyünü, demokratik prinsipləri əsas götürərək partiyanın nizamnaməsinə ciddi əməl etdiyini, nəhayət, 1993-cü il oktyabrın 3-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçildiyini diqqətə çatdırıb.

Partiyanın inkişafında və sıralarının genişlənməsində Prezident İlham Əliyevin müstəsna rolu olduğunu deyən akademik İsa Həbibbəyli 1999-cu il dekabrın 20-21-də Yeni Azərbaycan Partiyasının I Qurultayında dahi liderin davamçıların partiyası sədrinin müavini seçilməsi ilə gənclərin YAP-a axın etdiyini, nəticədə yeniləşmə prosesinə tokan verildiyini söyləyib. Vurğulayıb ki, İlham Əliyev 2001-ci ildə sədrin birinci müavini, 2003-cü ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, 2005-ci ildə isə YAP-ın III Qurultayında partiyanın rəsmi sədri seçilib və beləliklə, ölkəmizdə siyasi varislik təmin olunub: "Prezident İlham Əliyevin ölkəmizə və Yeni Azərbaycan Partiyasına rəhbərlik etməsilə Azərbaycan tarixində yeni era başladı. Bu mərhələ Heydər Əliyev epoxasının İlham Əliyev erası kimi qiymətləndirilməlidir. Prezident İlham Əliyev Yeni Azərbaycan Partiyasının tarixində yeniləşmə, inkişaf və intibah mərhələsidir. Azərbaycan cəmiyyətinin bütün sahələrində YAP-ın rolunu, xidmətlərini görmək mümkün deyil. Məhz Ulu Öndər tərəfindən əsas qoyulan və Prezident İlham Əliyev tərəfindən inkişaf etdirilən azərbaycançılıq ideologiyası gənc nəslin vətənpərvər ruhda yetişdirilməsində mühüm rol oynadı və nəticədə yeni nəsl Vətən müharibəsindəki tarixi Qələbə ilə Azərbaycanın ərəzi bütövlüyünü bərpa etdi. Sevindirici haldır ki, Yeni Azərbaycan Partiyasının 30 illiyini "Heydər Əliyev ili" ərəfəsində qeyd edirik".

YAP sədrinin birinci müavini Mehriban xanım Əliyevanın da partiyanın inkişafında müstəsna xidmətlərindən danışan akademik İsa Həbibbəyli birinci vitse-prezidentin ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında, sosial-mədəni proqramların həyata keçirilməsində mühüm rol oynadığını söyləyib.

Partiyanın yaranması mərhələsində Azərbaycan alimlərinin roluna toxunan akademik məşhur "91-lər" in sırasında AMEA öməkdaşlarının da olduğunu, həmçinin həmin dövrdə AMEA-nın Riyaziyyat və Mexanika İnstitutunda fəaliyyət göstərən "Əlincə cəmiyyəti"nin əksər üzvlərinin YAP-ın təşkilatlanmasına töhfə verdiklərini bildirib.

AMEA-dakı YAP ərəzi partiya təşkilatlarının fəaliyyətindən də söz açan akademik vurğulayıb ki, əgər 2013-cü ildə akademiyanın 41 təşkilatından yalnız 9-da özək təşkilat var idisə, bu gün AMEA-nın bütün elmi müəssisə və təşkilatlarında ilk ərəzi partiya təşkilatları, onların sədrləri və üzvləri fəaliyyət göstərir, onların sayı hər gün genişlənir: "Akademiya YAP ərəzi partiya təşkilatlarının fəaliyyətində akademiklər, müxbir üzvləri, elmlər və fəlsəfə doktorları, elmi və texniki işçilər ideoloji işlərdə yaxından iştirak edirlər".

AMEA-nın rəhbəri qeyd edib ki, Azərbaycan alimləri dövlət başçısının apardığı daxili və xarici siyasəti yekdilliklə bəyənir, Prezidentin bütün fəaliyyətini ürəkdan dəstəkləyirlər.

Sonra YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov çıxış edib.

Tədbir iştirakçılarını Zəfər bayramı və Dövlət Bayrağı Günü ilə əlaqədar təbrik edən Tahir Budaqov bu gün dünyada müstəqil, nüfuzlu, qüdrətli və qalib ölkə kimi tanınan Azərbaycanın hazırkı intibah mərhələsinə asanlıqla çatmadığını deyib: "Müstəqillik dövrünün əsas hadisə və proseslərinə nəzər saldıqda görürük ki, Azərbaycan xalqı və dövləti üçün təyüklü məsələlərin həlli məhz fenomenal lider amili, onun milli-mənəvi dəyərlərə və zamanın tələblərinə əsaslanan titanik fəaliyyəti, qətiyyətli və uzaqgörən siyasəti, xalqlar birliyi sayəsində mümkün olmuşdur. Bu kontekstdə ölkəmizin gələcək taleyini, perspektivlərini müəyyənləşdirən fəvqəladə və əlamətdar hadisələrdir. Tahir Budaqov qeyd edib ki, ötən əsrin 80-ci illərinin sonu - 90-cı illərinin əvvəlində hom SSRİ miqyasında, həm də respublika səviyyəsində baş verən hadisələr Azərbaycanın olduca mü-rəkkəb vəziyyətə qarşılaşmasına səbəb olmuşdu. Respublika ictimai-siyasi bəhrənin, iqtisadi tənəzzülün, vətəndaş qarşıdurmasının hökm sürməsi, ölkənin faktiki olaraq beynəlxalq izolyasiya vəziyyətinə düşməsi, Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarını işğal etməsi və bir sıra digər mənfəət proseslər müstəqilliyin itirilməsi təhlükəsini yaratmışdı. Azərbaycanı belə bir vəziyyətdən, xaos və bəhrədən xilas etməyin yeganə yolu vahid lider ətrafında milli birliyin təmin edilməsinə keçirdi.

"Xalqın inam və etimad ünvanı isə böllü idi. Hər kəs ümidini zəngin dövlətçilik təcrübəsinə malik olan, fəaliyyətinin bütün dövrlərində Vətənin ali mənafeyini və milli maraqları rəhbər tutan liderə - dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevə bağlamışdı. 1992-ci il oktyabrın 16-da 91 nəfər ziyalı - onların arasında dövrün görkəmli elm adamları, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının üzvləri üstünlük təşkil edirdi - Heydər Əliyevə müraciət edərək Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasını təklif etdi. Heydər Əliyev həmin müraciətə cavab olaraq Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasına və partiyaya rəhbərlik etməyə razılıq verməklə bütün təhlükələrə rəğmən, öz həyatını belə riskə ataraq növbəti dəfə Azərbaycanın naminə siyasi məsuliyyəti öz üzərinə götürdü. Beləliklə, 30 il əvvəl - 1992-ci il noyabrın 21-də xalqın iradəsi ilə güclü Lider ətrafında Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması növbəti müstəqillik, hətta müasir dövlətçilik tariximizdə helledici anı və dönüş nöqtəsi oldu.

Yeni Azərbaycan Partiyası 1993-2003-cü illərdə Heydər Əliyevin rəhbərliyi və xalqın dəstəyi ilə ictimai-siyasi sabitliyin, iqtisadi inkişafın təmin olunması, dövlətçiliyin möhkəmləndirilməsi, milli maraqların qorunması, respublikanın beynəlxalq mövqeyinin gücləndirilməsi istiqamətində mühüm işlər gördü və tarixi nailiyyətlərə imza atdı. Ən əsası xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyev siyasi varisliyi təmin etməklə, Azərbaycan dövlətini müstəqil, milli maraqlara və milli-mənəvi dəyərlərə, xalqın ali iradəsinə əsaslanan siyasəti ilə zirvələrə daşıya-cıq Lider yetişdirməklə dövlətçilik tariximizdə ən böyük xidmətlərindən birini göstərdi. İlham Əliyevin 2003-cü ildə Prezident, 2005-ci ildə isə Yeni Azərbaycan Partiyasının sədri seçilməsindən sonra həm partiyamızın həyatında, həm də Azərbaycanın inkişafında keyfiyyətə yeni mərhələ başlandı. Hoyat keçirilən məqsədyönlü siyasət Azərbaycanın qüdrətini və beynəlxalq nüfuzunu artırmış, dünya siyasi arenasında mövqeyinin güclənməsini, milli həmrəyliyin möhkəmlənməsini təmin etdi. Ən əsası Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan, partiyamızın sədri İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan 44 günlük Vətən müharibəsində möhtəşəm qələbə qazanaraq ərəzi bütövlüyünün, tarixi ədalətin və xalqımızın milli qürurunu bərpa etmişdir. Bu tarixi Zəfər notəsində həm ölkəmizin qarşısında, həm də bütövlükdə regionda yeni çağırışlar və reallıqlar yaranıb. Azərbaycanın aparıcı siyasi qüvvəsi olan Yeni Azərbaycan Partiyası da öz fəaliyyətini məhz bu reallıqlar əsasında qurur. YAP-ın 2021-ci il martın 5-də keçirilmiş VII Qurultayında partiyamızın sədri, dövlətimizin başçısı İlham Əliyev tərəfindən qarşıya qoyulmuş vəzifələrin ardıcıl və məqsədyönlü şəkildə həyata keçirilməsi möhtəşəm Zəfərin siyasi-diplomatik müstəvidə möhkəmləndirilməsinə, Azərbaycanın postkonflikt dövründə davamlı uğurlar əldə etməsinə yeni imkan, dayanıqlı və etibarlı zəmin yaradır. Partiyamız bütün im-

kanlarını səfərbər edərək yeni geosiyasi prioritetlərdən irəli gələn hədəflərin reallaşdırılmasına çalışır, məqsədyönlü fəaliyyəti ilə Azərbaycanın inkişafına mühüm töhfələr verir. Heç şübhəsiz, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasında çalışan partiya fəalları da üzərinə bu istiqamətdə mühüm vəzifə və məsuliyyət düşür. Danılmaz faktır ki, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının nümayəndələri - qabaqcıl elm xadimləri, akademiklər Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasına və inkişafına mühüm rol oynayıblar. Bu, AMEA-nın milli məsələlərdə və tarixi-siyasi məsuliyyət anlarında öz sözünü deyən ziyalıları ordusuna malik olduğunu bir daha təsdiqləyir. Bu gün tarixi anənlərə və zəngin elmi təcrübəyə malik olan Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının qurumlarında Yeni Azərbaycan Partiyasının özək təşkilatları fəaliyyət göstərir, elm və təhsil sahəsi ilə yanaşı, siyasət meydanında da öz sözünü demiş nüfuzlu alimlər partiyamızın sıralarında təmsil olunurlar. Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvi olan elm xadimlərinin dövlətçilik, azərbaycançılıq, vətənpərvərlik prinsipləri əsasında fəaliyyət göstərmələri, üzvlərinə düşən vəzifələri vicdanla, ləyaqətlə və məsuliyyətlə yerinə yetirmələri müstəsna əhəmiyyətə malikdir. Şübhə yoxdur ki, 30 yaşını qeyd etdiyimiz YAP Azərbaycanın tərəqqisi naminə daim çalışacaq, ümumxalq partiyası kimi təyüklü məsələlərin həllində və tarixi məsuliyyət anlarında hər zaman öz sözünü deyəcək, Azərbaycanın elm mədədi olan Milli Elmlər Akademiyasında çalışan YAP üzvləri də bu prosesdə fəal rol oynayacaqlar", - deyərək YAP sədrinin müavini bildirib.

Tahir Budaqov çıxışının sonunda tədbir iştirakçılarını təbrik edib: "Çox əzmlilik dövlətçilik və müasir müstəqillik tariximizdə ən əlamətdar hadisələrdən olan Yeni Azərbaycan Partiyasının təsis edilməsinin 30-cu ildönümü münasibətilə hər birinizi səmimi-qəlb-dən təbrik edir, möhtərəm Prezidentimiz, Müzəffər Ali Baş Komandanımız, partiyamızın sədri İlham Əliyevin ətrafında sıx birləşərək dövlətimiz və xalqımız naminə səfərbər fəaliyyətinizdə yeni-yeni uğurlar arzulayıram".

Tədbirdə YAP Veteranlar Şurasının üzvü, fizika elmləri doktoru, professor Şahlar Əsgorov "Yeni Azərbaycan Partiyasının qızıl fondu: "91-lər" hərəkatından Veteranlar Şurasınadək" və YAP İdarə Heyətinin üzvü, filologiya elmləri doktoru Elnarə Akimova "Azərbaycançılıq ideologiyasının formalaşması və təbliğində Yeni Azərbaycan Partiyasının rolu" adlı məruzələrlə çıxış ediblər. Həmçinin YAP Veteranlar Şurasının üzvü, Riyaziyyat və Mexanika İnstitutunun baş direktoru, AMEA-nın müxbir üzvü Misir Mərdanov çıxış edərək Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranması və Ulu Öndər Heydər Əliyevlə bağlı xatirələrini bölüşüb.

Sonra YAP sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov yekun nitqə çıxış edib.

Sonda Yeni Azərbaycan Partiyası sıralarına qəbul edilmiş AMEA öməkdaşlarına üzvlük biletləri təqdim olunub.

Tədbir boyu Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 30 illiyinə həsr olunmuş videoçarx nümayiş etdirilib.

Konfransda AMEA Rəyasət Heyətinin üzvləri, YAP Yasamal Rayon Təşkilatının sədri Bəxtiyar Nəbiyev, AMEA-nın və əhatə etdiyi elmi müəssisə və təşkilatların YAP ərəzi partiya təşkilatlarının nümayəndələri və KİV öməkdaşları iştirak ediblər.

Lənkəranda YAP-ın təsis edilməsinin 30-cu ildönümü münasibətilə tədbir keçirilib

Noyabrın 14-də Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) Lənkəran Rayon Təşkilatı tərəfindən Heydər Əliyev Mərkəzində partiyanın təsis edilməsinin 30 illiyi münasibətilə tədbir keçirilib.

YAP-ın Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, əvvəlcə rayondakı Şəhidlər xiyabanı və Heydər Əliyev parkında Ümummilli Liderimizin abidəsi ziyarət olunub. Şəhidlərimizin və Ulu Öndər Heydər Əliyevin əziz xatirəsi ehtiramla yad edilib.

Tədbir Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himninin səsləndirilməsi və Yeni Azərbaycan

Partiyasının qurucusu, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canından keçmiş bütün şəhidlərimizin əziz xatirəsinin bircəqəlik sükutla yad olunması ilə bağlıdır.

Sonra Yeni Azərbaycan Partiyasının şərfəli tarixini əks etdirən videoçarx nümayiş etdirilib. Tədbirdə Yeni Azərbaycan Partiyasının Lənkəran Rayon Təşkilatının sədri İqbal Əmənullayev bildirib ki, Yeni Azərbaycan Partiyası 30 il öncə xalqımızın çətin sınaqlar və mürəkkəb problemlərlə üz-üzə qaldığı bir dövrdə yaranıb. Yeni Azərbaycan Partiyası xalqımızın milli maraqlarını ifadə edən avanqard siyasi qüvvəyə çevrilib. İqbal Əmənullayev YAP Lənkəran Rayon Təşkilatında 120 ərəzi partiya təşkilatının işinin Yeni Azərbaycan Partiyasının Nizamnaməsinə, yerli təşkilatları haqqında əsasnamənin tələblərinə və Mərkəzi Aparatın tövsiyə və tapşırıqlarına uyğun olaraq qurulduğunu diqqətə çatdırıb.

Yeni Azərbaycan Partiyasının sədr müavini, Baş nazirin müavini Əli Əhmədov bildirib ki, müasir müstəqil Azərbaycanın şanlı siyasi tarixinin mühüm səhifələrindən birini ümumxalq partiyası olan Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması təşkil edir. Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması ilə Azərbaycanın xilasının, tərəqqi yoluna çıxmasının əsası qoyuldu. Ulu Öndər Heydər Əliyevin yaratdığı Yeni Azərbaycan Partiyasının keçdiyi 30 illik şərfəli yolda ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında əhəmiyyətli rol oynamaqla yanaşı, müasir dövrdə beynəlxalq aləmdə tanınan nüfuzlu partiyalar sırasına olmasa dahi şəxsiyyətin uzaqgörən, müdrik siyasətçisinin nəticəsidir. Yeni Azərbaycan Partiyası Cənubi Qafqazın ən böyük siyasi partiyası, gəncliyin güvənc yeridir: "Yeni Azərbaycan Partiya-

sı Ulu Öndərimizin düşüncə və siyasi ideologiyasının əbədi məktəbi, yeniləşən və inkişaf edən qüdrətli Azərbaycan isə bu məktəbin yaratdığı xoşbəxt taleli məmləkətdir".

YAP Təftiş Komissiyasının üzvü, Milli Məclisin deputatı Cavanşir Paşazadə çıxış edərək bildirib ki, partiyamızın fəaliyyətinin əsasında Heydər Əliyev ideyaları dayanır. YAP-ın Azərbaycan xalqının çətin sınaqlarla üz-üzə qaldığı bir dövrdə yarandığını xatırladın Cavanşir Paşazadə qeyd edib ki, həmin dövrdə Ulu Öndərin hakimiyyətə qayıdışı ilə ölkədə vətəndaş müharibəsi və müstəqilliyin itirilməsi təhlükələrinin qarşısı alındı.

Lənkəran Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Taleh Qaraşov çıxışında qeyd edib ki, Prezident, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu daxili və xarici siyasət, qəbul etdiyi dövlət proqramları, məqsədyönlü islahatlar proqramı ölkəmizin bütün sahələrinin inkişafı ilə nəticələnmiş, Azərbaycanın növbəti regionda, beynəlxalq səviyyədə qəbul edilən nüfuzlu, qüdrətli dövlətə çevrilmişdir.

Tədbirdə Yeni Azərbaycan Partiyası Lənkəran Rayon Təşkilatının veteranı Əlimərdan Əliyev, ərəzi partiya təşkilatının üzvü Güllər Abbasova, təşkilatın gənc fəali Ülvü Tağızadə və Vətən müharibəsi iştirakçısı Emin Quliyev çıxış edərək Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının Azərbaycanın siyasi tarixinin ən parlaq səhifələrindən biri olduğunu bildirdilər.

Tədbirin sonunda Lənkəran şəhərinin ictimai-siyasi həyatında fərqlənən bir qrup partiya fəalına Fəxri fərmanlar, eləcə də partiya sıralarına yeni qəbul olunmuş şəxslərə üzvlük vəsiqəsi təqdim edilib.

YAP-ın təsis edilməsinin 30-cu ildönümü ilə əlaqədar silsilə tədbirlər davam edir

Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) təsis edilməsinin 30-cu ildönümü ilə əlaqədar partiyanın Mərkəzi Aparatı tərəfindən hazırlanmış və İdarə Heyətinin qərarı ilə təsdiq edilmiş tədbirlər planına uyğun olaraq silsilə tədbirlər davam edir.

Tədbirlər planı çərçivəsində noyabrın 14-də partiyanın Sabirabad, Xaçmaz və Naftalan rayon təşkilatları tərəfindən tədbirlər keçirilib.

Tədbirlərdə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və şəhidlərimizin əziz xatirəsi ehtiramla yad edilib.

Keçirilən tədbirlərdə - Sabirabad rayonunda YAP Sabirabad Rayon Təşkilatının sədri Vəris Rüstəmov, Sabirabad Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı

üzvü Bayram Aslanov və başqaları çıxış ediblər.

Çıxışlarda Azərbaycanın aparıcı siyasi qüvvəsi olan Yeni Azərbaycan Partiyasının 30 il ərzində şərfəli inkişaf yolu keçdiyi, ümumxalq partiyası kimi dövlətimizin milli maraqlarının qorunmasında müstəsna rol oynadığını diqqətə çatdırılıb. Vurğulanıb ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin zəngin dövlətçilik irsi və əbədiyaşar ideyaları Azərbaycan xalqının milli sərvətidir. Azərbaycan Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən siyasət ölkəmizin dünyada söz və nüfuz sahibi olan qüdrətli və qalib dövlətə çevrilməsini təmin edib.

Tədbirlərdə YAP sıralarına yeni qəbul olunmuş şəxslərə üzvlük vəsiqələri və partiya fəallarına fəxri fərmanlar təqdim edilib.

VƏTƏN müharibəsinin möhtəşəm ZƏFƏRİ

44 günlük haqq savaşımızdaki zəfər qarşımıza yeni hədəflər qoydu. Azərbaycan torpaqlarını işğaldan azad etdikdən sonra dərhal bu ərazilərdə bərpa, yenidənqurma işlərinə başladı. Qısa müddətdə görülən işləri isə sözlə ifadə etmək mümkün deyil. Bunu yalnız işğaldan azad edildikdən sonra ermənilər tərəfindən 30 il ərzində viran qoyulmuş əraziləri görmüş, qısa zamanda bərpa və quruculuq işlərinin miqyasının şahidi olmuş insanlar daha yaxşı anlaya bilərlər. Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə görülən ilk işlər infrastrukturun bərpası ilə bağlı idi. Prezident İlham Əliyev işğaldan azad olunmuş ərazilərə hər səfərində yeni yolların çəkilməsi ilə bağlı tapşırıqlar verir, bir sıra təməlqoyma və açılış mərasimlərində iştirak edirdi.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun "hava qapıları"

İki ildə Füzuli və Zəngilan Beynəlxalq Hava limanlarının inşası iqtisadi qüdrətin bariz təəcəssümüdür

Təbii ki, qarşıda ilk olaraq Qarabağa və Şərqi Zəngəzura aparacaq yolların tikilməsi durur. Elə iki ildir ki, bu istiqamətdə intensiv işlər görülür. Nəqliyyat şəbəkəsi ilə yanaşı, paytaxta işğaldan azad olunmuş ərazilər arasında əlaqələrin yaradılması, yükdaşımaqların daha sürətli və səmərəli həyata keçirilməsi üçün hava yolunun salınması əsas planlar sırasında idi. Azərbaycan qarşıya qoyduğu hər məqsədinə qətiyyətli, öz gücünə hesabına çatır. Üzünə götürüldüyü öhdəlikləri daim vaxtından əvvəl yerinə yetirir.

Bir il əvvəl Qarabağın ilk "hava qapısı" Füzuli Beynəlxalq Hava Limanının cəmi 8 ayə tikilərək istifadəyə verilməsi də bunun bariz təəcəssümüdür. Əsası 2021-ci ilin yanvar ayında qoyulan aeroportun qısa zamanda tikintisinin başa çatması, təbii ki, ölkəmizin iqtisadi gücünün, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə görülən işlərin sürətlə həyata keçirilməsinin göstəricisidir.

Baş nazir Əli Əsədovun 2021-ci il 16 oktyabr tarixli sərəncamı ilə hava limanına beynəlxalq status verildi. Bölgədə ilk beynəlxalq əhəmiyyətli hava limanının açılması, həm də belə qısa vaxtda layihənin yekunlaşması düşmənləri narahat etsə də, dostları sevindirir. Azərbaycanın dar gündə yanında olan qardaş Türkiyə yaxşı gündə də yanında idi. Hava limanının açılışı da Azərbaycan və Türkiyə prezidentlərinin birgə iştirakı ilə baş tutdu.

Qarabağa ilk dəfə hava yolu vasitəsilə yüklərin çatdırılması

İşğaldan əvvəlki aeroportun yerində tikilən Füzuli Beynəlxalq Hava Limanının uçuş-ənmə zolağının uzunluğu 3000, eni isə 60 metrdir. Müasir səviyyədə inşa olunan hava limanının istənilən tip hava gəmisini qəbul etmək şəraiti var. Hava limanının müasir infrastrukturla təchiz olunan terminalı saatda ən azı 200 sərnişinin buraxılışına imkan verir. Burada görülən bütün işlər beynəlxalq norma və standartlara uyğun şəkildə həyata keçirilib.

Avtomatlaşdırılmış sistemlərlə təchiz olunan hava hərəkətinin idarəetmə qüvvəsi tikilib ki, bu da aeroportun ICAO və IATA standartlarına müvafiq qaydada uçuşların başlanmasını mümkün edir. Hava limanında baqaj konveyerləri, qeydiyyat sistemi, VIP zallar, mağazalar, restoranlar və digər zəruri məntəqələr yaradılıb. Ötən ilin sentyabrında ilk

sərnişin təyyarəsini qəbul edən hava limanının istismara verilməsindən əvvəl Bakıdan uçan AZAL-ın "Qarabağ" adlı ən böyük "Airbus" A340-500 tipli sərnişin təyyarəsi sınaq reysi keçirərək Füzuli aeroportuna eniş etdi. Həmin gün eyni zamanda "Silk Way" aviayoluna məxsus ən böyük yük təyyarələrinin birində "Boeing" 747-400 tipli təyyarə də hava limanına endi. Bununla da Qarabağa ilk dəfə hava yolu vasitəsilə yüklər çatdırıldı.

Möhtəşəm gündən bir il keçməmiş, bu ilin oktyabr ayında işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə ikinci hava limanı istifadəyə verildi. Bu dəfə Şərqi Zəngəzurun ilk "hava qapısı" açıldı. İki il ərzində iki beynəlxalq statuslu hava limanının istifadəyə verilməsi heç də asan iş deyil. Belə böyük layihələr qısa zaman kəsiyində həyata keçirmək dövlətin qətiyyətli mövqeyindən, iqtisadi gücündən xəbər verir.

Oktyabrın 20-də Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanının açılışı oldu. Bir müddət əvvəl isə "Azərbaycan Hava Yolları"nın ən böyük sərnişin təyyarəsi "Airbus" A340-500 bu hava limanına ilk texniki uçuşunu həyata keçirdi. İlyarına tikilən növbəti aeroportun açılışında yenidən Azərbaycan-Türkiyə birliyinin şahidi oldu. Bu dəfə də Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan açılış mərasimində iştirak etdi və azad olunmuş ərazilərdə görülən işləri yüksək qiymətləndirərək hər zaman Azərbaycanın yanında olduğunu bildirdi.

Strateji təyinatlı Laçın hava limanı

Xatırladaq ki, üçüncü hava limanı Laçın şəhərində tikilməkdədir. Prezident İlham Əliyev ötən ilin avqust ayında Laçın Beynəlxalq Hava Limanının təməlini qoyub. Aeroportun 2025-ci ildə ta-

maqlanması planlaşdırılır. Hava limanının uçuş zolağının uzunluğu 3000 metr, eni isə 60 metr olacaq.

Aeroportun beynəlxalq standartlara uyğun olaraq layihələndirilən terminal binasının sahəsi 5000 kvadratmetrdir və saatda 200 sərnişinə xidmət edə biləcək.

Hava hərəkətini idarəetmə qüvvəsinin, transformator binalarının, nəzarət-buraxılış məntəqəsinin və digər yardımçı tikililərinin layihələndirilməsi işləri artıq başa çatdırılıb. Laçın Beynəlxalq Hava Limanında yaradılacaq şərait ICAO və IATA standartlarına uyğun uçuşların həyata keçirilməsinə imkan verəcək. Hava limanı Laçın şəhərinə 30, Şuşaya 70, Kəlbəcəyə 60 kilometrlik məsafədə yerləşir. Bu hava limanı strateji təyinatlıdır, gələcəkdə regionun turizm potensialının inkişafına da imkan verəcək.

İnşa edilən hava limanlarımız bütün növ təyyarələrə, o cümlədən ağır yük təyyarələrinə qəbul edə biləcək. Bu isə onların strateji əhəmiyyətini göstərən faktorlardır.

İqtisadçılar hesab edirlər ki, hava limanları Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun inkişafına müsbət təsirinə göstərəcək, eyni zamanda bölgənin turizm potensialını nəzərə alaraq gələcəkdə onların əhəmiyyəti daha aydın görünəcək.

Hava limanları Böyük qayıdış programının sürətlənməsini təmin edir

Milli Məclisin deputatı, parlamentin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Aydın Hüseynov deyir ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə Füzuli və Zəngilan Beynəlxalq Hava limanlarının tikintisinin qısa zamanda başa çatdırılaraq istifadəyə verilməsi Azərbaycan hökuməti-

nin heç bir xarici maliyyə almadan, öz güclü iqtisadi qüdrəti və maliyyə ehtiyatları hesabına Qarabağda geniş quruculuq işləri aparmağa qadir olduğunu təsdiqləyir. Deputatın sözlərinə görə, ölkəmiz Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə iri nəqliyyat kommunikasiyalarının, beynəlxalq tipli qovşaqların icra olunmasında heç bir maliyyə çətinliyi ilə üzləşməyib, əksinə, artan imkanları və gücü hesabına bu nəhəng quruculuqun miqyasını daha da genişləndirir. Prezident İlham Əliyevin də vurğuladığı kimi, biz qarşıya qoyduğumuz bütün hədəfləri tam vaxtında yerinə yetirik. Azad edilmiş ərazilərdə beynəlxalq hava limanlarının istifadəyə verilməsi həm də Böyük qayıdış programının sürətlənməsini təmin edir.

Aydın Hüseynov qeyd edir ki, hava limanlarının həm siyasi, həm də iqtisadi əhəmiyyəti var: "Füzuli Hava Limanı Qarabağın, Zəngilan Hava Limanı isə Zəngəzurun "hava qapısı"dır. Bu limanların siyasi əhəmiyyəti ondan ibarətdir ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə beynəlxalq hava limanı istifadəyə verməklə düşmənlərə torpaqlarımıza qayıdığımızı və məqsədimizin həmin ərazilərdə yüksək səviyyəli həyat şəraitinin yaradılmasını olduğunu göstərir".

Deputat layihələrin iqtisadi əhəmiyyətini vacibliyini qeyd edərək deyir ki, azad edilmiş ərazilərin əlverişli coğrafi mövqeyi, ekoturizm imkanları, relyefi xarici turistlər üçün olduqca cəlbedicidir. Bu baxımdan Füzuli, Zəngilan və Laçın beynəlxalq hava limanları Qarabağın turizminə açılan qapı olacaq. Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhərinə gəlmək istəyən xarici turistlər Füzuli aeroportunda istifadə edə bilərlər, yamud Kəlbəcər dünyanın ən qiymətli ekoturizm və sağlamlıq istirahət

bölgəsi olacaq, oraya da yüz minlərlə insan axıyacaq.

Deputat deyir ki, "Qafqazın İsvetçrası" hesab edilən Kəlbəcər mineral suları dünyanın ən qiymətli mənbələrindəndir, "Karlovı Varı"nı geridə qoyacaq nadir sərətədir. Turistlər bu bölgəyə də hava limanlarından istifadə etməklə rahat və tez bir zamanda çatacaqlar. Azad edilmiş ərazilərin zəngin təbii sərvətləri olduğundan xarici investitorlar burada çalışmaq üçün hökumətə müraciət ediblər. Gələcəkdə ən müasir, "yaşıl enerji" layihələrinin icrasında öcnəbi iş adamlarının böyük rolu olacaq. Bu isə bölgəyə marağı artıracaq, xüsusilə də investorların iqtisadi cəlbediciliyi üçün əlverişli stimül yaradacaq. Bu baxımdan hava limanları beynəlxalq tranzit-logistika qovşağına çevrilərək beynəlxalq yükdaşımaqların əsas qapısı olacaq.

A. Hüseynov bildirir ki, hava limanları regionun turizm potensialının inkişafında da xüsusi rol oynayacaq. Qarabağ turizm baxımından Cənubi Qafqazın cənəbi hesab edildiyindən ölkəmizə səyahət edəcək turistlərin əsas ünvanına çevriləcək. Turistlər üçün ən zəruri şərtlərdən biri rahat və daha az vaxtı təmin edən yol infrastrukturudur. Bu da yaradılır. Deputat əlavə edib ki, hava limanlarının istifadəyə verilməsi yeni iş yerlərinin yaradılması baxımından da əhəmiyyət kəsb edir. Füzuli və Zəngilan hava limanlarında xeyli işçi çalışır, bu onların ərazidə dayanıqlı iş yerlərinin təmin edilməsi deməkdir. Gələcəkdə bu ərazilərdə beynəlxalq uçuşların sayının artması, yükdaşımaqların həyata keçirilməsi hava limanlarının loqistika mərkəzinə çevrilməsinə və nəticədə minlərlə insanın məşğulluğunun təmin edilməsinə gətirib çıxaracaq.

Bu hava limanları regionun ixrac imkanlarının genişləndirilməsi üçün vacibdir

Milli Məclisin deputatı, parlamentin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Vüqar Bayramov qəzetimizə açıqlamasında deyib ki, hər üç hava limanı iqtisadi baxımdan səmərəli olacaq. Aeroportlar daxili və xarici turistlər üçün cəlbedici olmaqla yanaşı, turist səfərlərini də asanlaşdıracaq. Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı Zəfər yoluna inteqrasiya olunduğundan turist səfərlərini daha olçaatan edəcək. Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanı isə Zəngəzur dəhlizinə inteqrasiya olunaraq həm sərnişin, həm də beynəlxalq yükdaşımaqlar baxımından əhəmiyyətli olacaq.

Zəngilan və Füzuli hava limanlarının iqtisadi göstəricilərinin eyni olduğunu deyən deputat əlavə edir ki, aeroportların uzunluğu 3 km, eni 60 metr olan uçuş enmə zolağı, 60 min kvadrat metrlik 8 hava gəmisinin dayanması üçün sahə, sərnişinlərə xidmət göstərəcək terminal, hava gəmiyənin idarə edilməsi üçün qüllə, transformator yarımstansiyası, qazanxana, su anbarı və başqa köməkçi tikililərdən ibarətdir. Hava limanları ayrı-ayrılıqda saatda 200 sərnişinə xidmət edə bilmək gücündədir.

Vüqar Bayramov bildirir ki, Azərbaycan iki il ərzində işğaldan azad olunmuş ərazilərdə iki beynəlxalq hava limanını istifadəyə verib. Bu, ölkəmizin gücünü, Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun intensiv bərpa olduğunu, həmçinin bölgədə təhlükəsizlik tədbirlərinin daha da gücləndirildiyini göstərir. Regionda baş verən iqtisadi və geosiyasi dəyişikliklər işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə üç hava limanına niyə ehtiyac olduğunu bir daha təsdiq edir. Hər üç ha-

va limanı bütün növ təyyarələrə qəbul edə biləcək.

Onun sözlərinə görə, Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanı həm iqtisadi, həm də strateji baxımdan vacib obyektlərdən biridir. Çünki rayonda istehsal olunan məhsullar ölkəmizdə istifadə olunmaqla yanaşı, xarici ölkələrə birbaşa çıxarılacaq. Bu hava limanının yaxın gələcəkdə istifadəyə verilməsi Zəngəzur dəhlizinə inteqrasiya olunacağını nəzərə alsaq, bundan sonra hava limanı "Şərqi Qərb", "Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizlərinin də elementinə çevriləcək. Bu da Zəngilan daxil olmaqla həmin ərazilərimiz vasitəsilə daşınan beynəlxalq yüklərin həcminin artmasına və Azərbaycanın daha çox gəlir əldə etməsinə imkan verəcək. Aeroport turizm potensialını nəzərə alaraq yerli və beynəlxalq uçuşlar baxımından da əhəmiyyətlidir.

Deputat vurğulayır ki, həm sərnişin, həm də yükdaşımaqlar baxımından kifayət qədər əlverişli mövqədə yerləşən Füzuli Beynəlxalq Hava Limanından rayonda məskunlaşma həyata keçirildikdən sonra geniş istifadə ediləcək. Ümumilikdə hava limanları ərazilərdə istehsal olunacaq sənaye məhsullarının dünyəvi bazara çıxarılmasına və bütövlükdə regionun ixrac imkanlarının genişləndirilməsi üçün vacibdir. Eyni zamanda aeroportlar Laçın, Kəlbəcər və Şuşa şəhərlərinə çıxış imkanları baxımından da önəmlidir.

Sarsılmaz güc, böyük layihələr

Vətən müharibəsindən ötən iki ildə ərazilərimizdə infrastruktur layihələri sürətlə həyata keçirilir. Ən mühüm işlər isə Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun avtomobil yollarının respublikanın nəqliyyat şəbəkəsinə qoşulması istiqamətində görülür. Bununla yanaşı, regionun iqtisadi və turizm potensialının artırılması yönündə hava limanlarının istifadəyə verilməsi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Ən önəmli isə Azərbaycanın öz gücünə hesabına işğaldan azad etdiyi torpaqlarda heç bir xarici dəstək almadan böyük layihələri həyata keçirməsi və qısa müddətdə uğurla yekunlaşdırmasıdır. Görülən bütün bərpa, quruculuq işləri Böyük qayıdışın qısa zamanda həyata keçirilməsinə, illərlə öz dədə-baba, özəli torpaqlarından uzaq düşmüş vətəndaşların ocaqlarına qayıtılmasını təzələndirməsinə xidmət edir.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

QARABAĞ VƏ ŞƏRQİ ZƏNGƏZUR dirçəliş yolundadır

Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun aqrar potensialı ölkə iqtisadiyyatına əlavə imkanlar yaradır

Dünyadakı ərzaq qıtlığı və bahalığı hər qarış torpaqdan səmərəli istifadə olunmasını tələb edir

Ərazimizin 20 faizi Ermənistan tərəfindən işğal altında qaldığından nə az, nə çox - düz 30 il münbit və bol suyu olan bərkətlili torpaqlardan istifadə edə bilmədik. Halbuki bu illər ərzində Azərbaycanda əhəlinin sayı, deməli, ərzağa olan tələbat da artmışdır.

Düzdür, aqrar sektorda geniş islahatların aparılması, kəndliyə dövlət dəstəyinin verilməsi sayəsində ölkəmizdə kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalında əhəmiyyətli dərəcədə artım var. İndi ot və süd, toyuq əti və yumurta, eləcə də əksər meyvə və tərəvəzlə olan daxili tələbatımızı xeyli hissəsi yerli istehsal hesabına ödənilir. Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun işğaldan azad edilməsindən sonra bu sahədə vəziyyət daha da yaxşılaşdır. Mütəxəssislərin hesablamalarına görə, işğaldan azad edilən ərazilərin aqrar sektor üzrə potensialı böyükdür. Bu region düşmənlər tərəfindən işğal edilməmişdən əvvəl respublikamızın kənd təsərrüfatı məhsullarına olan tələbatının ödənilməsinə önəmli rol oynamışdır. Çünki aqrar sektorun inkişafında əsas şərt olan bol su və münbit torpaq burada var. O üzündən hazırda işğaldan azad edilən ərazilərdə minalardan təmizlənmiş torpaqlardan səmərəli istifadə etmək üçün tədbirlər görülür, o cümlədən mütəxəssislər tərəfindən ilk növbədə aqrar sektorun imkanları qiymətləndirilir.

İqtisad elmləri doktoru, professor Ümidvar Əliyev deyir: "Bu ərazilərin yenedən iqtisadi dövriyyəyə cəlb edilməsi (reintegrasiya) iqtisadiyyatın bütün sahələrində iqtisadi inkişafa təkan verməklə yanaşı, neftdən asılılığın minimuma endirilməsinə, aqrar sektorun, o cümlədən bü-tövlükdə qeyri-neft sektorunun inkişafına, onun ÜDM-də xüsusi çəkisinin artmasına gətirib çıxaracaq.

Coğrafiyası kifayət dərəcədə rəngarəng olan Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonları aqrar sektorun inkişafı üçün çox zəngindir. Heyvandarlığın, əkinçiliyin, balıqçılığın, arıçılığın və digər sahələrin inkişafı üçün töbi şərait kifayət dərəcədə əlverişlidir. Töbi otlaq və biçə-nöklərin, əkinçiliyin əsası olan münbit torpaqların üstünlük təşkil etməsi, töbi su

həfzələrinin çoxluğu və s. aqrar sektorun potensial inkişaf mənbələridir.

Taxılçılığın inkişafı üçün əkin dövriyyəsinə 200 min hektar əlavə torpaq sahəsinin cəlb edilməsi təxminən 1 milyon ton taxıl istehsalı deməkdir. Bu bölgə (Ağdam, Füzuli rayonları) taxılçılığın inkişafı üçün əlverişli şəraitə, münbit torpaq fonduna malikdir. Beynəlxalq ekspertlərin hesablamalarına görə, əgər ölkə əhalisinin hər nəfərinə 500 kiloqram taxıl istehsal olunarsa, homin ölkə özünü taxilla təmin etmiş hesab edilir. Nəzərə alsaq ki, Azərbaycanda son dövrlər ildə təxminən 3 milyon tondan çox taxıl istehsal olunur, onda əlavə imkanların hərkətə gətirilməsi ilə taxilla təminatımızı yaxşılaşdırabilirik."

İqtisadçı Ülviyyə Rəsol isə yazır ki, Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının iqtisadiyyatının əsasını kənd təsərrüfatı təşkil edəcəkdir. "Regionun Ağdam, Füzuli və Tərtər rayonlarında mövcud torpaq sahələrinin 50 faizdən çoxu, Cəbrayıl rayonunda təqribən 45, Zəngilan və Qubadlı rayonlarında təqribən 35, Laçın və Kəlbəcər rayonlarında isə təqribən 10 faizi əkinə yararlı sahələrdir. Regionun bütün inzibati rayonlarında heyvandarlığın inkişafı üçün imkanlar mövcuddur. Bu ərazinin təqribən 38 faizini örüs və otlaqlar təşkil edir. Təsədüfi deyil ki, işğaldan əvvəlki dövrdə respublika üzrə mövcud ibrə başlı mal-qaranın təqribən 15 faizi, xırdabaşlı heyvanların isə 20 faizə qədər bu ərazilərin payına düşürdü. Heyvandarlığın inkişafındakı müasir meyilləri nəzərə alsaq, gələcəkdə bu ərazilərin heyvandarlıq məhsulları istehsalı potensialının daha böyük olduğunu söyləyə bilərik. Bu regionun arıçılıq və baramaçılıq potensialı da yüksək qiymətləndirilir."

Dövlətin tapşırığı əsasında bir sıra mütəxəssislərin apardığı ilkin araşdırmalara görə, rayonların məhsul istehsalında ixtisaslaşma bölgüsü aparılır. Onların qənaəti belədir ki, Cəbrayılda heyvandarlıq, üzümçülük və baramaçılıq, Xocalıda kartofçuluq, üzümçülük və heyvandarlıq, Ağdamda heyvandarlıq, pambıqçılıq, taxılçılıq, Kəlbəcərdə heyvandarlıq, kartofçuluq, tərəvəzçilik, meyvəçilik, Laçında heyvandarlıq, taxılçılıq, bağçılıq, tərəvəzçilik, Qubadlıda heyvandarlıq, ta-

xılçılıq, arıçılıq, baramaçılıq, üzümçülük, Füzulidə taxılçılıq, qoyunçuluq, bitkiçilik, Xocavənddə heyvandarlıq, üzümçülük, quşçuluq, taxılçılıq, bostançılıq, tərəvəzçilik, Şuşa rayonunda heyvandarlıq, meyvəçilik, quşçuluq, Zəngilanda heyvandarlıq, tütüncülük, taxılçılıq, üzümçülük, arıçılıq, baramaçılıq sahələri üzrə böyük potensial var. Lakin bu potensialın reallaşması üçün ciddi düşünlümlər, kompleks yanaşma təmin olunmaqla xüsusi planın hazırlanması vacibdir. Çünki əvvəla, ərazilərdə torpaqların mühüm hissəsindən uzun müddət istifadə olunmamışdır. Odu ki, onların dövriyyəyə qaytarılması böyük vəsait tələb edir. İkincisi, regionda məskunlaşma tədricən həyata keçiriləcək. Bu isə zəruri işçi qüvvəsi ilə təminat sahəsində problemlər yara-da bilər. Ona görə də işlərin planlı şəkildə, məskunlaşma proqramı ilə uyğunlaşdırılmaqla həyata keçirilməsi vacibdir.

Məlumdur ki, ölkənin ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsində buğda istehsalı mühüm yer tutur. Ötən il işğaldan azad olmuş ərazilərdə 50 min, bu il isə 70 min hektarda taxıl əkilmişdir. Əkin sahələrinin genişləndirilməsi üçün ərazilərin minalardan təmizlənməsi lazımdır. Bu iş həyata keçirildikdən sonra 100 min hektar sahədə buğda əkilməsi mümkün olacaq.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan tərəfindən təməli qoyulan "Dost Aqrpark" kompleksi də sözügedən geniş potensiala əsaslanır. Parkın fəaliyyətə başlaması üç mərhələdən ibarət olacaq. Layihənin birinci mərhələsində inzibati binalar, qapalı və yarıaçıq heyvandarlıq kompleksləri, sosial obyektlər, kafe, kinoteatr, istirahət zonası, xidməti heyvət qalması üçün binalar tikiləcək. Kompleksdəki otlaq sahələrində 4 min baş cins qaramalın yetişdirilməsi, əkinçilik məhsulları istehsalı və digər fəaliyyətlər də həyata keçiriləcək. Layihə başa çatdıqda 6 min hektar sahədə bitki məhsulü istehsal və texnika sahələri yaradılacaq, 10 min baş cins heyvanın yetişdirilməsi üçün maldarlıq, eləcə də toxumçuluq və şitilçilik sahələri salınacaq. Bununla yanaşı, bütün bölgəyə hədəflənən integrasiya olunmuş ot emalı və qablaşdırma müəssisəsi qurulacaq, tutumu 100 min ton olan kənd təsərrüfatı anbarı sistemi inşa ediləcək. Açıqlanan məlumata görə, kompleks həmçinin bölgənin toxum, gübrə və kənd təsərrüfatı ləvazimatlarına tələbatını ödəyəcək. "Dost Aqrpark" kompleksində "ağıllı kənd təsərrüfatı" texnologiyaları, bərpaolunan enerji və dayanıqlı kənd təsərrüfatı mexanizmlərinə əsaslanan fəaliyyət qurulacaq. Aqrpark tam işi düşdükdən sonra orada 500 nəfərə iş imkanı yaranacaq.

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"

Ulu diyarın xan çinarı

Zəngilan meşələri də bərpa olunacaq

Azərbaycan maddi-mədəniyyət abidələri ilə yanaşı, flora və faunasının zənginliyinə görə bənzərsiz, möhtəşəm diyardır. Elə bu da həmişə yadellilərin, mənfur düşmənlərimizin diqqətini çəkib, onların istahlarını qabardıb. Ölkəmizin füsunkar təbiəti ilə seçilən bir parçası da Zəngilandır. Hələ qədim zamanlardan sıx meşələri, münbit torpağı, dulsulu vadiləri, gur çayları, burnağzılı bulaqları ilə göz oxşayıb.

Avropada ən böyük çinar meşəsi

Avropanın ən böyük və elə o qədər də unikal olan çinar meşəsi də Zəngilandır. Görkəmli təbiətşünas alim, akademik Həsən Əliyevin təşəbbüsü ilə çinar meşəsinin qorumaq məqsədilə Azərbaycan SSR Nazirlər Sovetinin 1974-cü il 4 iyul tarixli qərarına əsasən, Zəngilan rayonunun ərazisində 120 hektar sahəni əhatə edən Bəsitçay Dövlət Təbiət Qoruğu yaradılıb. Burada yetişən Şorq çinarları dünyada bitən 8 çinar növündən biridir. Əzəmət və ucalıq rəmzi hesab edilən Şorq çinarı görkəminə, bioekoloji əlamətlərinə görə bənzərsizdir. Şorq florasının mirvarisi, möhtəşəm gövdəsi və füsunkarlığına görə cənubun nəhəngi adlandırılıb. 1000-1500 il ömür sürən, susuzluğa davamlı olan bu ağacların gövdəsinin diametri 12 metrə qədər böyüyə bilər, boyu isə 25-30 metrə, hətta bəzi hallarda 50 metrə qədər.

Zəngilanın çinar meşəsi sahəsinin böyüklüyü və əzəməti ilə görkəmlərini valeh edir, dillərdə dastana çevrilir. Ermənistanın təcavüzü nəticəsində çinar meşəsi də nəmərədə yem, oylaq oldu. Mayası qədarlıqdan yoxsulmuş mənfi qonşularımız tərəfindən vəhşicəsinə talan edildi, yağmalandı, yandırıldı, doğramb daşındı. Həm də nə az, nə çox düz 30 il.

Erməni vandalizminin əlaməti

Vətən müharibəsi özgə torpağına, malına göz dikən, xalqımızın humanistliyindən, qonaqpərvərliyindən, etimadından və etibarından istifadə edən erməni vandallarının işi üzünü, əsl simasını dünyaya göstərdi. Hər kəs gördü ki, döyüş meydanında, savaşa qarşımızdan dovsan kimi

qaçan xain qonşularımız məğlubiyyətin, natamamlıq komplekslərinin acısını meşədən, ağacımızdan, otumuzdan, çiçəyimizdən çıxırlar. Xalqımızın qüdrətinin və milli qürurumuzun tənəsinə çevrilən, dövlətimizin nüfuzu və gələcək inkişafı baxımından müstəsna əhəmiyyət kəsb edən misilsiz Qələbə sayəsində əzəli və əbədi torpaqlarımıza qovuşduq. Artıq Zəngilan da öz sahibindədir, demək olar ki, yalnız adı qalan çinarsız çinar meşəsi də...

Ötən il fevralın 15-də Prezident İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və qızları Zəngilan rayonunun Bəsitçay Dövlət Təbiət Qoruğunu ziyarət edərkən burada çinar ağacı da əkilib. Həmin vaxt Şorq çinarlarının bərpası ilə bağlı Prezident İlham Əliyev demişdir: "Bəsitçay Dövlət Təbiət Qoruğunda çinar ağacları əkdik. Bəsitçay qoruğu 1974-cü ildə Ulu Öndər Heydər Əliyevin tapşırığı ilə yaradılmışdır. Burada 100 hektardan çox sahədə nadir çinar ağacları dövlət tərəfindən qorunurdu. Bu, nadir çinar ağacları meşəsi idi. İşğaldan sonra mənfi düşmənlər çinarların böyük hissəsini kəsib, doğrayıb, talayıb və yandırdı. Bu, erməni vandalizminin növbəti əlamətidir. Bu gün Bəsitçay Dövlət Təbiət Qoruğunun bərpasına start verildi. Biz bu qoruğu bərpa edəcəyik."

Azərbaycan Pedaqoji Universitetinin professoru, biologiya elmləri doktoru, Azərbaycan Ekologiya Standartları Monitoring Fondunun prezidenti Rəuf Sultanov Zəngilan rayonunun erməni işğalında olduğu müddətdə canlı və cansız təbiətimizə qarşı edilən soyqırım haqqında deyir ki, digər işğal olunmuş ərazilərimizdə olduğu kimi, Zəngilanın meşələrində, həmçinin çinar meşəsində də ağacları kütləvi surətdə qırıb, yandırdı, daşıyıb aparıblar: "Ermənilər çinar ağaclarını kəsərək burada yaradılan xüsusi müəssisələrdə silah qundaqlarını hazırlayırmışlar. Onun bir hissəsini digər ölkələrə satıb, bir hissəsilə də özləri silahlanırmışlar. Təkcə bunlarla da kifayətlənməyiblər. Ağacların tikinti materialı, gəmiqayırma sonayesi üçün də istifadə edirmişlər."

Çinarın təbiətdə olduqca böyük rol oynadığını deyən ekspert qeyd edir ki, bu

ağac digər ağaclardan 10 dəfə artıq oksigen ifraz edir, yarpaqlarının səthi digər ağaclarındakından dəfələrlə böyük olduğu üçün günəş şüalarını daha çox qəbul edir: "Fotosintez prosesində, yaşıl kütlənin eməli gəlməsində, torpağın münbitliyinin artırılmasında, onda olan canlı mikroorqanizmlərin artırılmasında çinarların rolu əvəzsizdir. Elə bu floranın sayəsində də Zəngilanın torpağı olduqca münbitdir. Həm də bu mikroqəlim insanlarda fiziki yorğunluğa aradan qaldırır, sinir sisteminin fəaliyyətinə müsbət təsir göstərir".

Yeni çinarlar boy verəcək

Təbiət ona dəymiş ziyanı müəyyən müddət sonra özü də bərpa etmək gücündə və qüdrətindədir. Doğrudur, bu dəfə vurulan ziyanı, yaranı elə də tez sağalda bilməyəcək. Biz ona kömək edəcəyik.

Azərbaycan xalqı bu yaranı da tez sağaldacaq, meşəsinə, gülünə, çiçəyinə özü məlhəm olacaq. Rəuf Sultanov deyir ki, çinar meşəsinin antropogen amillərlə suni şəkildə bərpa etmək olar: "Buna da vaxt, səbir, vəsait lazımdır. Bu gün işğaldan azad olmuş ərazilərdə olduqca böyük işlər görülür. Meşələrin, təbiətin bərpası da bu işlərin sırasındadır. Bunun üçün insanların oraya qaytarılması prosesi də davam etməlidir. İlk növbədə ərazilər minalardan təmizlənməli, elektrik stansiyaları və su anbarları tikilməli, kommunikasiya xətləri yaradılmalıdır. Meşələrin bərpa prosesi insanlar ora köçdükdən sonra işçi qüvvəsinin olması hesabına daha sürətli gedəcək", - deyər alim bildirir.

Azərbaycanın qazandığı uğurlar təsdiq edir ki, indi möhtəşəm Zəngilan işğaldan atılan hər bir addım sabah gül, çiçək açacaq. İşğaldan azad olmuş hər qarış torpaq yeni yurdumuzu cənnətə çevirəcək. Yeni-yeni çinar meşələri boy verəcək. Biz onları göz bəbəyimiz kimi qoruyacaq, daha əzəmətli, daha qollu-budaqlı və həm də düşmənlər gözü çıxaran özəlliyə çevirəcəyik.

Ülkar XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"

8 Noyabr - Zəfər Günü münasibətilə Şuşada təşkil olunmuş tədbirdə iştirak edən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin hərbiçilər qarşısındakı çıxışı tarixi məzmunu ilə yadda qaldı.

Dövlət rəhbərinin nitqində toxunduğu məqamlar xalqımızı bu Zəfərə yetirmiş inkişaf yolunun bir daha nəzərdən keçirilməsi, şanlı qələbəmizdən sonra yaranmış yeni realitətlərin qiymətləndirilməsi, ölkəmizin məsələlərə strateji baxışının ifadə olunması, eləcə də Ermənistan-dakı revanşist qüvvələrə və onlara havadarlıq edərək Azərbaycanla təhdid dilində danışmaq istəyənlərə qətiyyətli cavab baxımından çox böyük maraq doğururdu.

Şərəflə yerinə yetirilən tarixi missiyanı

Ali Baş Komandan müqəddəs Şuşanı sıldırım qayalardan dirmaşaraq yüngül silahlarla kiçicik döyüşlərdə, düşmənlə əlbəyaxa savaşa azad edib, bu şəhərdə bayrağımızı ucaltmış hərbiçilərimizin, ümumilikdə 44 günlük müharibə zamanı yalnız irəliləməklə torpaqlarımızı düşməndən azad etmiş əsgər və zabitlərimizin qəhrəmanlıqlarını yüksək dəyərləndirdi. "Hərbiçilərimiz ölümə gedirdilər, "öldü var, döndü yoxdur" şüarı ilə döyüşlərə gedirdilər, bir nəfər də olsun fərarı olmamışdır. Bu, xalqımızın qəhrəmanlığıdır və onu göstərir ki, elə gözəl gənc nəsil yetişdi ki, onların bir çoxları Qarabağı, Zəngəzuru heç vaxt görməmişdilər, televiziyalarda, fotosəkillərdə, videoların, böyüklərin söhbətlərində bu müqəddəs torpağa yaxınlaşmışdılar. Ancaq onlar gəldilər və xalqımızın tarixi missiyasını şərəflə yerinə yetirdilər" - dedi cənab İlham Əliyev.

Azərbaycanın bu şanlı qələbəsi işğal dövründə bizim öz ərazi bütövlüyümüzü guya müharibə yolu ilə bərpa edə bilməyəcəyimiz bərədə təsəvvür yaratmağa və bununla ölkəmizi hərbdən çəkəndirməyə çalışsın Ermənistanı və onun havadarlarına da tutarlı cavab olub. Dövlətimiz uzun illər ertzində sülh prinsiplərinə hər nə qədər sadiq qalsa belə, müharibə yolunu da heç zaman istisna etməyib və artıq sülh danışıqlarının heç bir mənasının qalmadığı tam təsdiqlənən yumruq kimi birləşərək tarixi missiyanı ordumuzun gücü ilə yerinə yetirib.

Qələbə üstünə qələbə

Azərbaycanın uzun illərin problemini cəmi 44 günün içində yoluna qoymağa müvəffəq olmasına şərəfə yaradan başlıca amil bu müharibəyə bir neçə il davam edən hərətoşflı hazırlıqdır. Azərbaycan dövləti bu müddət ərzində öz ordusunu gücləndirərək öz çəxəyərək, o cümlədən lazımi silah və texnika ilə təchizat baxımından dünyanın ən öndü ordularını sırasına yüksəldə bildi. Bundan ötrü isə ölkəmizdə ordu quruculuğuna şərəfə yaradan güclü iqtisadiyyatı quruldu.

Bu gün heç kimin yardımına ehtiyac olmadan, yalnız öz imkanları hesabına yaşayan, həyatını, gələcəyini quran Azərbaycanın öz büdcə vəsaitləri ilə Qarabağda, Şərqi Zəngəzurdə həyata keçirdiyi bərpa-quruculuq tədbirləri ölkə iqtisadiyyatının nə qədər möhkəm, dayanıqlı olduğunu göstərir. Ali Baş Komandan da öz çıxışında bildirdi ki, əgər biz kimdənsə iqtisadi cəhətdən asılı olsaydıq, müharibəni uğurla başa vura bilməzdik. Müharibədən yenidən çıxmış ölkəmiz dünyada özünü göstərən iqtisadi böhrana rəğmənlə işğaldan azad olan yurdlarımızda bu dəfə də quruculuq tarix yaradır, o torpaqları yenedən inkişaf axarına qovuşdurur. Bu, qələbə üstünə qələbədir.

Azərbaycan öten dövrə Ermənistanın və onun havadarlarının illərdən bəri ölkəmiz ətrafında yaratmağa çalışdığı informasiya blokadasını da yardı. Aparılan məqsədyönlü informasiya müharibəsi ilə haqlı mövqeyini, beynəlxalq hüququn möhüz bizim tərəfimizdə olduğunu bütün dünyaya göstərdi. BMT, ATƏT, Avropa İttifaqı, Qoşulmama Hərəkatı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Avropa Şurası kimi aparıcı beynəlxalq qurumların Azərbaycanın mövqeyini dəstəkləyən, haqq-ədalətli ifadə edən qərar və qətnamələr qəbul etməsinə nail oldu. Beləliklə, ölkəmizin ərazi bütövlüyünün bərpası üçün beynəlxalq hüquqi zəmin yaradıldı. Eyni zamanda bir çox ölkələrə, o cümlədən Avropa İttifaqına daxil olan doqquz ölkə ilə sıx əməkdaşlıq

Milli iradə və zəfərdən sonrakı realitələr

əlaqələri yaradıldı, onlar arasında müxtəlif sahələrdə strateji tərəfdaşlığa şərait yaranan sənədlər imzalandı. Azərbaycan uğurlu diplomatiyası ilə bütün dünyada dostlarımızın, yeri gəldikcə haqlı mövqeyimizi müdafiə edənlərin çevrəsini genişləndirdi. Bu illər ərzində dövlətimiz çox güclü beynəlxalq dəstək qazandı. Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sədr seçilməsi, müsəlman ölkələri arasındakı nüfuzu, Ermənistanın məsəcidlərimizi dağıtmaqla, müqəddəs dini məkanlarımızda donuz saxlamaqla təkə bizə yox, bütün müsəlman aləminə qarşı təcavüzkar siyasət apardığını göstərməsi buna nümunədir. Bu gün bütövlükdə müsəlman aləmində Ermənistanı aydın və obyektiv münasibət formalaşdırmaq. Azərbaycan bu təsəvvürü formalaşdırmağı bacarır.

"Biz böyük bir ailəyik"

Son onilliklərdə cəmiyyətimizdə yüksələn vətənpərvərlik ruhu işğında böyük və güclü nəslin yetişməsinə də bizim ən böyük nailiyyətlərimizdir. Tarixi Zəfərimizdə bu amilin çox böyük rolu oldu. Ərazi bütövlüyündə həyata keçirdiyi bərpa-quruculuq tədbirləri ölkə iqtisadiyyatının nə qədər möhkəm, dayanıqlı olduğunu göstərir. Ali Baş Komandan da öz çıxışında bildirdi ki, əgər biz kimdənsə iqtisadi cəhətdən asılı olsaydıq, müharibəni uğurla başa vura bilməzdik. Müharibədən yenidən çıxmış ölkəmiz dünyada özünü göstərən iqtisadi böhrana rəğmənlə işğaldan azad olan yurdlarımızda bu dəfə də quruculuq tarix yaradır, o torpaqları yenedən inkişaf axarına qovuşdurur. Bu, qələbə üstünə qələbədir.

Azərbaycan Prezidenti bu məqamda Şuşadakı çıxışında da xüsusi toxundu: "Mən dəfələrlə deyirdim, bu gün də deyirəm, biz böyük ailəyik. Azərbaycanca yaşayan bütün xalqlar bir böyük ailənin üzvləridir. Yaxşı günlərdə, ağır günlərdə bir yerə deyirik və bu birlik dünya miqyasında nadir dəyərdir. Baxın, biz başqa ölkələrin təmsalında milli, dini, etnik zəmində narazılıq, toqquşma, inamsızlıq görürük. Azərbaycanda nə görürük - birlik, qaradışlıq, dostluq! Azərbaycanda yaşayan bütün xalqlar Qarabağ uğrunda ölümə gedirdilər. Bu, bizim böyük dəyərimizdir. Biz bunu, bu dəyəri daim qoruyub saxlamalıyıq, gücləndirməliyik. İkinci Qarabağ müharibəsi ölkəmizdə milli

həmriyyəti, milli birliyi daha da gücləndirdi, ölkəmizi gücləndirdi. Biz bu ağır yükü çiyinimizdən atdıq, bu damğanı boynumuzdan atdıq. Biz inkişaf üçün böyük firsətlər yaratdıq, istənilən formada sözümlü deyirik. Biz özümüzü aq, alımız aqıq, müzəffər xalq kimi yaşayırıq".

Azərbaycan Ordusu iki il əvvəlkindən də güclüdür

Bu gün Azərbaycan regionda formalaşdırıldığı yeni realitətlərlə, gerçəkləşdirilməsinə böyük əmək sərf etdiyi global layihələrdə bölgədə inkişaf üçün böyük firsətlər yaradır. Hazırda Avropa qitəsinin enerji təhlükəsizliyinin əsas təminatçısı rolunda çıxış edən ölkəmizin təşəbbüsü ilə icra edilən layihələr həm Azərbaycana, həm də tərəfdaşlarımıza böyük faydalar gətirir. Bütün bunlar dövlətimizin beynəlxalq nüfuzunu daha da yüksəldir, eyni zamanda ölkəmizə böyük maliyyə imkanları yaradır. Bu imkanlardan faydalanaraq Azərbaycan dövləti ordu quruculuğuna, sərhədlərimizin müdafiəsinə xüsusi diqqət ayırır. Ermənistanla arası-bası qaçdırmaq istəyən, müharibənin nəticələri ilə barışmaq fikrində olmayan revanşist əhvali qüvvələrinin mümkün addımlarına qarşı lazımi tədbirlər görülür, eləcə də 10 noyabr 2020-ci il tarixli Bəyanatla özünü gücləndirən əhvali qüvvələrə Ermənistanın vaxtaşırı tördəydi hərbi təxribatlarına ordumuz qəti addımları ilə cavab verir. Həm struktur islahatları, həm yeni birləşmələrin yaradılması və mövcud birləşmələrin sayının artırılması, həm də silah-sursatla, yeni texnika ilə təchizat baxımından Azərbaycan Ordusu son iki ildə daha da güclənib. Müzəffər Ali Baş Komandan bu realitəti Şuşadan bir daha hər kəsə bəyan etdi: "İndiki Azərbaycan Ordusu iki il bundan əvvəlki Azərbaycan Ordusundan daha güclüdür və bunu hər kəs bilməlidir, Ermənistan və hər kəs!"

Prezident İlham Əliyev xüsusi vurğuladı ki, İkinci Qarabağ müharibəsinin dərsləri Ermənistan tərəfindən unudulmamalıdır və onlar bilməlidir ki, odla oynamaq onlara bəha başa gələcək. Əgər orada kimse - istər iqtidar, istər müxalifət, istərsə də xaricdən göndərilmiş, öyrədilmiş hansısa ünsür yenedən bizə qarşı hansısa bəd fikirdə olmaq niyyətindədirsə, o, bizim ümumumuz bir daha görəcək və son iki ilin tarixi bunu göstərdi: "Hətta bu il "Fərxan" əməliyyatı, "Qisas" əməliyyatı,

13-14 sentyabr Ermənistan-Azərbaycan sərhədindəki hadisələr - bütün bunlar Ermənistan üçün dərs olmalıdır. Biz bu dərsi öyrədirik və ümid edirik ki, nəhayət, onlar bunu anlayacaqlar, boynlarını büküb öz daxili işləri ilə məşğul olacaqlar, bizə torpağımıza göz dikməyəcəklər, Qarabağa göz dikməyəcəklər. Qarabağ bizim torpağımızdır. Rus sülhəməramları orada müvəqqəti yerləşiblər, 2020-ci ilin 10 noyabr Bəyanatında onların müddəti göstərilir və əgər kimsə belə bağlayarlarsa, yəne də faciə ilə üzlaşəcəklər".

"Öldü var, döndü yoxdur"

Azərbaycanın ədalətli ölkə kimi bütün beynəlxalq razılaşmalara həmişə hörmətlə yanaşdığı, özünü gücləndirən əhvali qüvvələrinə yeri-yerində bəyən bəyən verdiyi, özünə də vaxt uzatmağa başlayıb və öhdəliklərini hələ tam yerinə yetirməyib. "Erməni silahlı qüvvələri Qarabağda nə görür? Bizim səbrimiz tükənməz deyil və bir daha xəbərdarlıq etmək istəyirəm, əgər bu öhdəlik yerinə yetirilməyib, Azərbaycan lazımi addımlar atacaq. ...Zəngəzur dəhlizi Ermənistanın öhdəliyidir, öz üzünə öhdəlik götürüb. Biz iki il ərzində Laçın yolu ilə Ermənistanı Qarabağa və əks istiqamətə gedən məşinlərə toxunmurduq. Biz öhdəlik götürmüşük, yerinə yetiririk, sərsəb hərəkət. Ermənistan da öhdəlik götürüb ki, Azərbaycan qərb rayonları ilə Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında yol bağlantısı olsun. İki il keçib üstündən, nə texniki-iqtisadi osaslandırma var, nə hansısa hərəkət var, nə demir yolu, nə də avtomobil yolu. Biz nə vaxta qədər gözləməliyik?"

13-14 sentyabr tarixində Ermənistanın hərbi təxribatına qarşı Ordumuzun cavab tədbirlərindən danışan Azərbaycan Prezidenti qeyd etdi ki, həmin hadisələrdən sonra hazırda Silahlı Qüvvələrimiz Azərbaycan-Ermənistan sərhədi istiqamətindəki əsas strateji yüksəkliklərdə yerləşib. Həmin strateji yüksəkliklərdən Qarakilə, Qafan, Gorus, İstis şəhərləri görünür. "Biz Bala Göyçə gölünün sahilindəyik. Böyük Göyçə gölü də gözümlərimizin önündədir. Bütün bunlar realitətlərdir. Bu realitətlər bizə yaratmışıq, Vətən müharibəsindən sonra. Nə üçün? İlk növbədə, Ermənistanın hərbi təxribatlarına cavab olaraq, digər tərəfdən, özümüzü gələcək hərbi təxribatlardan sığortalamaq üçün. Çünki dediyim yüksəkliklərdən Ermənistanın əksər postları

görünür və əgər orada qüvvələrin konsentrasiyası baş verərsə, biz bunu görüb dərhal tədbir görəcəyik. Eyni zamanda ona görə ki, Ermənistan öz beynəlxalq öhdəliklərini yerinə yetirmir. Ermənistan İkinci Qarabağ müharibəsində məğlub olub, ordusu darmadağın edilib. Məğlub edilmiş ölkə özünü belə apara bilməz. Ona görə bizim bütün addımlarımız əsaslıdır".

Prezident cənab İlham Əliyev onu da vurğuladı ki, bu gün Azərbaycanı indiki çərçivələrdə saxlayan Ermənistanın hansısa havadarının boyanması deyil, bizim öz siyasətimizdir. "Biz heç kimdən qorxmuruq, heç kimdən çəkinmirik. Əgər biz kimdənsə qorxsaydıq, heç vaxt İkinci Qarabağ müharibəsinə start verməzdik. Biz hər birimiz ölümə gedirik, öldürüldük, döndü yoxdur, ya azadlıq, ya ölüm! İndi də ölümə getməyə hazırız, öz haqlarımızı tələb edərək".

Şuşadan erməni xalqına da müraciət edən Azərbaycan Prezidenti onlara xaricə oturan və bu bölgəyə bir oyun meydançası kimi baxmaq istəyən dairələrin qurbanına ikinci dəfə çevrilməməyi tövsiyə etdi. Azərbaycan sülh üzrə aparılan danışıqlarda səmimi olmalıdır ki, kimsə gəlib bunların yerinə vuruşacaq. Heç kim gəlib onları yerinə vuruşmayacaq, gəlib vuruşsa da, qarşısında yəne də Azərbaycan Ordusunu görəcək".

Azərbaycan Prezidentinin Şuşada səsləndirdiyi bu fikirlər, dövlət rəhbərimizin ədalətli sülh naminə qətiyyətli çağırışları böyük bir güc qaynağına əsaslanır. Bu güc xalqımızın sarsılmaz iradəsindən, Vətən müharibəsindəki şanlı qələbəmizdən irəliləyir. Xalqımız bu Zəfərin yaratdığı milli qürurla, milli ruhla bu torpaqlarda böyük bir gələcək quracaq.

İradə ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Türk birliyi - zamanın çağırışı və reallığı

Türk Dövlətləri Təşkilatına üzv ölkələrlə bütün sahələrdə əlaqələrin möhkəmləndirilməsi ölkəmizin xarici siyasətinin prioritetlərindəndir

Əvvəlki 1-ci sahə.

Təşkilatın nüfuzunun daha da yüksəldilməsi istiqamətində mühüm səylər

2009-cu ildə qədim türk diyarı Naxçıvanda təməli qoyulan Türk Şurasının (indi Türk Dövlətləri Təşkilatının) qarşısına qoyduğu məqsəd və hədəflərə çatması üçün öten müddət ərzində Azərbaycan müxtəlif istiqamətlərdə yürütdüyü siyasətlə türk birliyini daha da gücləndirib, bu təşkilatın dünyada nüfuzlu təşkilata çevrilməsi üçün özmlə çalışıb.

Hələ 2019-cu ildə Bakıda keçirilmiş Türk Dövlətləri Təşkilatının VII Zirvə Görüşündə İlham Əliyev söyləmişdi ki, sədrliyi qəbul edən Azərbaycan türk dövlətləri arasında əməkdaşlığın və dostluğun möhkəmləndirilməsi istiqamətində öz səylərini göstərəcək.

Təşkilata sədrliyi dövründə Azərbaycan türk dövlətləri arasında əlaqələrin daha da genişlənməsi üçün yeni təşəbbüslərlə çıxış edib, ölkəmizin sədrliyinin COVID-19 pandemiyası dövrünə təsadüf etməsinə baxmayaraq, türkdilli dövlətlər arasında həm ikitərəfli, həm də çoxtərəfli səviyyələrdə dostluq və əməkdaşlıq əlaqələrinin daha da möhkəmləndirilməsi, habelə təşkilatın dünyada nüfuzunun daha da artırılması istiqamətində konsentrasiyası baş verərsə, biz bunu görüb dərhal tədbir görəcəyik. Eyni zamanda ona görə ki, Ermənistan öz beynəlxalq öhdəliklərini yerinə yetirmir. Ermənistan İkinci Qarabağ müharibəsində məğlub olub, ordusu darmadağın edilib. Məğlub edilmiş ölkə özünü belə apara bilməz. Ona görə bizim bütün addımlarımız əsaslıdır".

Azərbaycanın zəfəri türk dünyasının etnosiyası coğrafiyasını da bərpa etdi

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev 2020-ci ilin 27 sentyabrında başlanan və cəmi 44 gün sürən Vətən müharibəsi zamanı əldə etdiyi parlaq zəfər sayəsində tarixən var olan türk birliyinin etnosiyası coğrafiyasını bərpa edərək türk dünyasına ən böyük töhfəsini bəxş etdi. Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti, əzmi, gücü ilə qazanılan bu şanlı qələbə yeni türk tarixinin ən parlaq zəfəri türk birliyinin daha da güclənməsi üçün yeni yollar açan möhtəşəm tarix kimi salnamələrə qızıl hərfnlərlə həkk olundu.

Vətən müharibəsi sayəsində Azərbaycan işğal altında olan ərazilərini azad etməklə yanaşı, türk dünyasının birliyinə və bərabərliyinə də müstəsna xidmət göstərdi.

2020-ci il noyabrın 10-da imzalanan üçtərəfli Bəyanatda da təsnifiyi tapdığı kimi, neqliyyat və logistika sahəsində bütün bölgə üçün yeni imkanlar yaradacaq və Naxçıvanı doğma Azərbaycanla birbaşa əlaqələndirəcək Zəngəzur dəhlizinin açılması ilə həm də türk dünyası bir-birinə bağlanacaq.

44 günlük Vətən müharibəsi günlərində, eləcə də ondan sonrakı dövrdə türk dövlətləri xalqlarının Azərbaycan xalqına yüksək dəstəklərini gördük. Bu gün də qardaş xalqların nümayəndələri Azərbaycanın əldə etdiyi şanlı qələbəni öz zəfərləri kimi dəyərləndirir, milli qürur hissi yaşayırlar.

O da təsadüfi olmadı ki, Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının öten il noyabrın 12-də İstanbulda keçirilən VIII Zirvə Görüşü zamanı Prezident İlham Əliyev Türk Dünyasının Ali Ordəninə layiq görüldü. Azərbaycan Prezidenti 30 ilə yaxın davam edən işğala cəmi 44 günə

son qoyması, xarici məkrli qüvvələr tərəfindən türk dünyası arasında çəkilmiş süni "erməni divarı"nu uçurması səbəbindən bu ordənə layiq görüldü.

Həmin Zirvə görüşündə İlham Əliyev özü də söylədi ki, "...Bu, Qarabağın azad edilməsi işində göstərdiyim səylərə və türk birliyinin daha da güclənməsi işinə töhfələrimə görə verilir. Bu, türk dövlətləri tərəfindən mənə işim, mənim fəaliyyətimə verilən çox yüksək mükafətdir, yüksək qiymətdir..."

Milli maraqların, məkənin və zamanın tələbi

Türk Dövlətləri Təşkilatı təkə üzv dövlətlərdə deyil, dünyada yaşayan soydaşlarımızın hüquqlarının müdafiəsinə yönəlik siyasət yürüdür. Səmərqənddə Türk Dövlətləri Təşkilatının IX Zirvə Görüşü zamanı çıxışında "Türk dünyası böyük bir ailədir" söyləyən İlham Əliyev dedi ki, "Bir-birimizin milli maraqlarını nəzərə alaraq bundan sonra da qarşılıqlı dəstək və həmrəylik göstərməliyik. Siyasi, iqtisadi, ticari, mədəni, neqliyyat, energetika, rəqəmsal transformasiya, kənd təsərrüfatı, turizm sahələri ilə yanaşı, təhlükəsizlik, müdafiə, müdafiə sənayesi kimi sahələrdə də əməkdaşlığımızı fəalləşdirməliyiq".

Dövlətimizin başçısı onu da xüsusi qeyd etdi ki, türk dünyası təkə müstəqil türk dövlətlərindən ibarət deyil, coğrafi sərhədləri daha genişdir: "Hesab edirik ki, Türk Dövlətləri Təşkilatının üzvləri olan ölkələrdən kənarında yaşayan soydaşlarımızın hüquqlarının, təhlükəsizliyinin, milli kimliyinin qorunması, onların asimilyasiyaya uğramaması kimi məsələləri artıq təşkilat çərçivəsində daimi əsasda diqqətə saxlamağın vaxtı gəlib çatmışdır".

Hazırda türkün türkə dəstək siyasətinin ən möhtəşəm nümunələrindən biri kimi, Azərbaycan işğaldan azad olunmuş ərazilərdə aparıldığı genişmiqyaslı quruculuq işlərini Türkiyə şirkətlərinin podratçı kimi bir çox infrastruktur layihələrində fəal iştirakını göstərmə bilirik.

İşğaldan azad edilmiş Füzuli rayonunda Özbəkistan tərəfindən məktəbin, həmçinin Qazaxıstan tərəfindən yaradılıq mərkəzinin inşa olunacağı da Azərbaycan-özbək və Azərbaycan-qazax xalqları arasında olan qardaşlıq göstəricisidir.

Eyni zamanda Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdöğənin azad edilmiş torpaqlarımıza üç dəfə səfər etməsi, Şuşada, Füzulidə, Zəngilanda və Cəbrayılda olması Azərbaycan xalqına dəstəyini yüksək təzahürüdür.

Bu gün dünyada böyük siyasi güc oyunları, geosiyasi üstünlük uğrunda mübarizə gedir. Dünyanın politik qarmaqarışlıq yaşadığı bu çətin dövrün fonunda isə türk birliyinin vacibliyi daha qabarıq şəkildə önə çıxır. Biz bunun əyani nümayişini, əhəmiyyətini 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı bir daha gördük. Şahid olduq ki, baş verən global siyasi böhranlara, milli maraqlarımıza qarşı olan bütün güclərə türkün güclü birliyi ilə cavab vermək dövlətlərimizə əlavə qüvvət verir. Biz hər zaman qalib edirik. Əminik ki, qarşımızda zamanda da Türk Dövlətləri Təşkilatı üzv dövlətlərin hər birinin bu istiqamətdə yürütdüyü siyasət sayəsində möhkəmlənəcək, güclənəcək və "böyük türk dünyası ailəsi"nin həmrəyliyini daha yüksək zirvələrə daşıyacaq.

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

Nazir müavini şəhid ailəsini ziyarət edib

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi nazirinin müavini Vüsal Nəzirli şəhid Teymurov Vüsal Zakir oğlunun ailəsinə ziyarət edib.

Vüsal Teymurov 44 günlük Vətən müharibəsində Şuşa uğrunda gedən döyüşlər zamanı şəhid olub. Prezident İlham Əliyevin sərəncamları ilə "Vətən uğrunda", "Qubadlının azad olunmasına görə", "Şuşanın azad olunmasına görə", "Döyüşdə fərqlənməyə görə" və "Füzulinin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif edilib.

Şəhidin ailəsinə müvafiq sosial ödənişlər təyin edilib. Bu il isə ailə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən Bakı şəhərində yeni yaşayış kompleksində üçotaqlı mənzilə təmin olunub. Şəhidin ailə üzvlərinin məşğulluğuna dəstək də göstərilir.

Ailə ilə görüşdə şəhid Vüsal Teymurovun şərfli döyüş yollarından bəhs olunub. Ölkəmizin ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi uğrunda canını fəda etmiş qəhrəmanlarımızın xatirəsinin həmişə xalqımızın qəlbində yaşayacağı vurğulanıb.

Şəhid ailəsinin sosial vəziyyəti öyrənilib. Ailənin üzvləri dövlət tərəfindən göstərilən diqqət və qayğıdan razılıq ifadə ediblər.

Energetiklər şəhərinin 74 yaş tamam olmuşdur

Mingəçevirin şəhər statusu almasının 74-cü ildönümünə həsr olunmuş tədbirdən öncə Ulu Öndər Heydər Əliyevin abidəsi önünə gül-çiçək dəstələri qoyulmuşdur.

Mingəçevir Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı İlham İsmayılovun, YAP şəhər təşkilatının fəalları, hüquq-mühafizə orqanları rəhbərlərinin, şəhər ictimaiyyəti nümayəndələrinin iştirak etdikləri tədbirdə Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranmasının 30 illiyi münasibətilə ağacəkmə kampaniyası keçirilmişdir.

Mingəçevir Dövlət Dram Teatrı dairəsindəki Teatr Meydanında davam edən tədbir çərçivəsində təqdim olunan konsert proqramı alqışlarla qarşılanmışdır. Sonra iştirakçılar meydana təşkil edilən sərgiyə baxmışlar.

ŞİH-nin başçısı İlham İsmayılov çıxış edərək Mingəçevirin tarixinə, keçmişinə, bu gününə nəzər salmış, hər bir şəhər sakininə Mingəçevirin ad günü münasibətilə təbriklərini çatdırmışdır. Ulu Öndər Heydər Əliyevin şəhərə göstərdiyi diqqətdən danışan İsmayılov Prezident İlham Əliyevin təşdiq etdiyi regional inkişaf dövlət proqramları çərçivəsində həyata keçirilən quruculuq işlərindən bəhs etmişdir.

Sonda Mingəçevirin inkişafındakı xidmətlərinə görə bir qrup şəhər sakininə şəhər icra hakimiyyətinin fəxri fərmanları təqdim olunmuşdur.

Lazım QULİYEV,
"Azərbaycan"

50 mindən çox şəxs əlillik təyin olunub

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Agentliyi 2022-ci ilin yanvar-oktyabr ayları ərzində 50,2 min şəxs əlillik təyin edib.

Onlardan 16,7 min nəfərə ilkin, 33,5 min nəfərə təkrar əlillik təyinatı aparılıb. Bu ilin 10 ayında əlilliyi təyin edilənlərin sayı ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 10 faiz çox olub.

Əlilliyin qiymətləndirilməsi səhiyyə müəssisələrinin elektron sistemə daxil etdiyi göndərişlər əsasında həyata keçirilir. Əlillik təyinatından sonra e-sistem üzərindən əlilliyə görə proaktiv qaydada sosial ödənişlər təyin olunur.

AÇG və "Şahdəniz" yataqlarından 603 milyon tona yaxın neft hasil edilib

"Azəri-Çıraq-Günəşli" və "Şahdəniz" yataqları istismara verildikdən noyabrın 1-dək 603 milyon tona yaxın neft (kondensatla birlikdə) hasil edilib.

Energetika Nazirliyinin yaydığı məlumatda bildirilib ki, "Azəri-Çıraq-Günəşli"dən 563,5 milyon ton neft, "Şahdəniz"dən isə 39,5 milyon ton kondensat çıxarılıb. Bundan noyabrın 1-dək 601 milyon tonu ixraca nəql edilib. Cari ilin 10 ayı ərzində ölkədə neftin emalı 5,1 milyon ton olub.

Neft qiymətləri ucuzlaşdı

AZƏRTAC xəbər verir ki, dünya birjalarda neft qiymətləri ucuzlaşdı.

Londonun ICE ("InterContinental Exchange Futures") birjasında "Brent" markalı neftin bir barelinin qiyməti 0,50 dollar azalaraq 95,49 dollar, Nyu Yorkun NYMEX ("New York Mercantile Exchange") birjasında "Light" markalı neftin bir barelinin qiyməti isə 0,52 dollar ucuzlaşaraq 88,44 dollar olub.

Azərbaycanda bərpaolunan enerjinin istehsalı üçün böyük potensialın olması bu sahədə mühüm layihələrin həyata keçirilməsinə zəmin yaradır. Təsədüfi deyil ki, "Azərbaycan 2030": sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər"də ölkəmizdə "yaşıl enerji" istehsalının genişləndirilməsi məsələsi də əhəmiyyətli yer alıb. Hədəf ümumi enerji istehsalı gücündə bərpaolunan enerjinin payını 2025-ci ildə 24, 2030-cu ilə isə 30 faizə çatdırmaqdır.

Bu istiqamətdə mühüm addımlar atılır. Azərbaycanın uzunmüddətli, dayanıqlı, ucuz və ekoloji cəhətdən təmiz enerji növləri ilə təmin edilməsi prosesinə xarici investitorlar da həvə və inamla qoşulublar. Bu ilin yanvar ayında Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının "ACWA Power" şirkəti tərəfindən inşa ediləcək 240 MVt gücündə "Xızı-Abşeron" Külək-Elektrik Stansiyasının tikintisinə start verilib. Daha sonra - martın 15-də Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin "Masdar" şirkəti "Qaradağ" Günəş-Elektrik Stansiyasının təməli qoyulub.

Külək elektrik stansiyasının tikintisinin aparılacağı yerlərdə - Pirqəşkül və Sitalçayda artıq 6 ədəd külək ölçü-müşahidə stansiyası quraşdırılıb, layihənin ətraf mühitə və sosial sahəyə təsirlərinin qiymətləndirilməsi aparılır. Günəş-Elektrik Stansiyasının inşa olunacağı ərazidə də ətraf mühitə və sosial sahəyə təsirlərinin qiymətləndirilməsi ilə bağlı tədqiqatlar davam etdirilir. Stansiyaların elektrik enerjisi şəbəkəsinə qoşulması üçün investitorların 3 yeni yarımtəstisi tikməsi planlaşdırılıb. Bu stansiyalar hesabına ümumilikdə ildə təxminən 1,4 milyard kilovat-saat elektrik enerjisinin istehsalı, 300 milyon kubmetrdən çox təbii qaz qənaət edilməsi, 600 min tona yaxın karbon qazı tullantısının azaldılması gözlənilir.

Prezident İlham Əliyev işğaldan azad edilmiş əraziləri - 10 min kvadratkilometr ərazini "yaşıl enerji" zonası elan edib. Xatırladaq ki, buraya daxil olan bölgələr 7200 meqavat günəş, 2000 meqavat külək enerjisi potensialına malikdir. Ölkəmizin daxili su ehtiyatlarının isə təxminən 25 faizi, yəni illik 2 milyard 560 milyon kubmetri bu ərazilərdə formalaşır. Günəş enerjisi potensialı Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan və Qubadlıda, külək enerjisi potensialı Laçın və

"Yaşıl enerji" Azərbaycanın enerji siyasətinin ayrılmaz hissəsi olacaq

Kəlbəcər dağlıq ərazilərində müşahidə olunur. Üstəlik, bizim Xəzər dənizi kimi nəhəng bir enerji mənbəyimiz var. Bu həmçinin xarici müstəsislərin diqqət mərkəzindədir. Təsədüfi deyil ki, Avropa Komissiyasının prezidenti xanım Ursula fon der Lyayen də cari ilin iyul ayında Bakıda olarkən bunu vurğulayıb. Başqa sözlə, ölkəmizin bərpaolunan enerji istehsalı sahəsində böyük potensialı Avropa İttifaqı tərəfindən yüksək dəyərləndirilir. Artıq külək və günəş enerjisinə sərmayə qoyulmuş prosesinə başlanıb. Bərpaolunan enerji potensialı ilə bağlı ilk qiymətləndirmə də aparılıb. Bu məsələlər Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında imzalanmış enerji sahəsində Strateji Tərəfdaşlığa dair Anlaşma Memorandumunda öz əksini tapıb. Prezident İlham Əliyev bu mövzuya bir çox çıxış və müsahibəsində toxunub. Cari ilin sentyabr ayında

İtaliyada keçirilən 48-ci Beynəlxalq Çernobio Forumunda dövlət başçısı deyib: "Biz artıq rəsmi olaraq Avropa İttifaqı və Azərbaycan arasında enerji ilə bağlı dialoqa start vermişik. Buraya yalnız təbii qaz deyil, həmçinin enerji bazarının digər seqmentləri də daxil olacaq, xüsusilə elektrik enerjisi, hidrogen və "yaşıl hidrogen" daxildir. Bununla biz Azərbaycanın enerji strategiyasının üçüncü mərhələsinə gəlib çıxdıq. Bu isə bərpaolunan enerji mənbələrinə sərmayənin qoyulmasıdır. Biz bir neçə il əvvəl bu prosesə başlamışıq. Əlbəttə, neft və qaz ilə bağlı diqqətinizə çatdırdığım rəqəmləri nəzərə alsaq, biz özümüzlə olduqca rahat hiss edə bilərik. Çünki bizim elektrik enerjisi istehsal edən stansiyalarımız təbii qaz, yanacaq və su ehtiyatlarından istifadə edir. Ancaq bərpaolunan enerjiyə, xüsusən də bu sahənin böyük potensialını nəzərə

alaraq sərmayə qoymaq bizim mənbəyi öhdəliyimiz idi. Artıq biz bərpaolunan enerji sahələrinin Azərbaycandakı potensialını da dəyərləndirmişik. Belə ki, Xəzərin təkcə Azərbaycan sektorunda təşdiq edilmiş potensialı 157 qiqavatdır. 2020-ci ilin Vətən müharibəsində azad etdiyimiz ərazilərdə - Qarabağ və Zəngəzurda külək, günəş və hidroenerji stansiyalarının potensialı 10 qiqavatdan çoxdur. Biz artıq bu mühüm potensialın inkişaf etdirilməsi mərhələsindəyik. Sizə deyə bilərəm ki, biri Səudiyyə Ərəbistanı, biri Birləşmiş Ərəb Əmirliyi və digəri isə Birləşmiş Krallıqdan üç aparıcı enerji şirkəti artıq investisiya yatırır və onlar yenilənə bilən üç enerji stansiyasına yatırım etməyə davam edəcəklər. Bu stansiyaların ümumi gücü 700 meqavatdan çoxdur. Bu, bizə ixrac üçün əlavə qaz tədarük etməyə kömək edəcək.

Bu isə bizim ixrac potensialımızı gücləndirəcək".

Xatırladaq ki, hazırda bp şirkəti ilə Cəbrayıl da ildə təxminən 500 milyon kilovat-saat elektrik enerjisi istehsal edəcəyi proqnozlaşdırılan 240 meqavat gücündə "Şəfəq" Günəş-Elektrik Stansiyasının inşası üzrə danışıqlar gedir. Energetika Nazirliyinin bildirdiyinə görə, "Şəfəq" Günəş-Elektrik Stansiyası layihəsinin mühəndislik, dizayn və maliyyə məsələlərinin bu ilin sonuna qədər yekunlaşdırılması, 2023-cü ildə inşasına başlanılması, 2024-cü ildə isə istismara verilməsi gözlənilir.

Layihədə elektrik enerjisinin virtual transferini nəzərdə tutan biznes modelinin tətbiqi planlaşdırılıb. Bu model elektrik enerjisinin istehsalı və istehlakı üzrə "Şəfəq" layihəsi ilə Səngəçal terminalı arasında bütün tələblər üçün mənfəətli, eyni zamanda dekarbonizasiyaya töhfə verəcək mexanizmi özündə əks etdirir. Başqa sözlə, Qarabağda istehsal ediləcək "yaşıl enerji" Abşeronla ötürüləcək. Nəticədə Səngəçaldakı elektrik enerjisi üçün istifadə edilən təbii qaz qənaət olunacaq.

Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, keçən ay işğaldan azad edilmiş ərazilərdə "yaşıl texnologiya"ların və enerji səmərəliliyi tələblərinin tətbiqi ilə bağlı əlaqələndirmə və monitorinq üzrə İşçi Qrupun tərkibində yaradılmış altı işçi Qrupun növbəti iclası keçirilib. İclasda "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində 2022-2026-cı illərdə "yaşıl enerji" zonasının yaradılması üzrə Tədbirlər Planı"nın icrası ilə bağlı görülməli işlərin effektivliyinin artırılması üçün tematik tədbirlər, həmçinin məsul şəxslər müəyyən olunub.

Həyata keçirilən bütün tədbirlər Azərbaycanın enerji siyasətinin mühüm hissəsində çevrilib bərpaolunan enerji ilə əlaqədar işlərin ardıcılıqla, inam və uğurla irəlilədiyini göstərir.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

Gözdən əlilliyi olan şəxslər sosial müdafiə və reabilitasiya tədbirləri ilə əhatə ediləblər

Azərbaycanda gözdən əlilliyi olan şəxslərin sosial müdafiəsi dövlətimizin sosial siyasətinin mühüm tərkib hissəsidir. Prezident İlham Əliyevin həssas əhali qruplarına xüsusi qayğı gözdən əlilliyi olan şəxslərin də sosial təminatı və reabilitasiya, onların cəmiyyətdə inteqrasiya imkanlarının artırılması sahəsində tədbirlərin ildən-ilə güclənməsinə imkan verir.

Ölkəmizdə şəhid ailələri və müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslər, digər həssas qruplarla yanaşı, gözdən əlilliyi olan şəxslərin də mənzillə təminatı həyata keçirilir.

Son illərdə onlar üçün Bakının Nərimanov rayonunda 132 mənzilli yaşayış binası tikilərək istifadəyə verilib. Keçən il və bu ilin ötən dövründə isə gözdən əlilliyi olan şəxslərə Bakı şəhəri və Abşeron rayonundakı yeni yaşayış komplekslərindən 452 mənzil təqdim edilib və proses davam etdirilir.

Heydər Əliyev Fondunun mühüm sosial layihələrindən biri kimi, bölgələrimizdə (Naxçıvan, Gəncə, Yevlax) yaradılan regional informasiya mərkəzləri gözdən əlilliyi olanların informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından istifadə imkanlarına malik olmasında xüsusi önəm kəsb edir.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən gözdən əlilliyi olan şəxslər əlilliyə görə əmək pensiyası və ya müavinətə, orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslər həmin sosial təminat növləri ilə yanaşı, Prezidentin aylıq təqaüdü ilə təmin olunurlar. Bu təqaüdü

məbləği də gözdən əlilliyi olan şəxslər üçün digərləri ilə müqayisədə 61,5 faiz yüksəkdir. Orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə əlilliyi müəyyən edilmiş və 18 yaşadək əlilliyi olan şəxslərə qulluq edənlərə Prezidentin aylıq təqaüdü də ödənilir.

Həmçinin orqanizmin funksiyalarının 61-100 faiz pozulmasına görə əlilliyi olan, habelə 18 yaşadək əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslər, o cümlədən bu kateqoriyalardan olan görmə imkanları məhdud insanlar ödənişli əsaslarla təhsil alıdıda təhsil haqqı dövlət büdcəsi hesabına ödənilir.

Orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslər, o cümlədən gözdən əlilliyi olanlar üçün pensiya qanunvericiliyində bir sıra güzəştlər də nəzərdə tutulub. Nazirliyin tabeliyindəki Sosial Xidmətlər Agentliyinin həssas əhali qruplarından olan şəxslər üçün Sığınacaq edir.

Sosial Reabilitasiya Müəssisəsində görmə imkanları məhdud şəxslərin reabilitasiyası üzrə bölmə də fəaliyyət göstərir. Burada həmin kateqoriyadan olan uşaq və gənclərə tam və ya yarımtəstionar şəraitdə reabilitasiya və abilitasiya xidmətləri göstərilir.

Qurumun əlilliyi olan şəxslərin Peşə-Əmək Reabilitasiya Mərkəzində də digər əlilliyi olan şəxslərlə yanaşı, görmə imkanları məhdud şəxslər də uyğun peşə təlimlərinə cəlb olunurlar. Eyni zamanda görmə imkanları məhdud şəxslərin sosial reabilitasiyası məqsədilə agentliyin sifarişləri əsasında layihələr də icra olunur.

Bu kateqoriyadan olanların əmək bazarına çıxışının dəstəklənməsi məqsədilə də müvafiq işlər aparılır. Əlilliyi olan şəxslər üçün qanunvericilikdə, o cümlədən əmək münasibətlərində bir sıra güzəştlər də nəzərdə tutulub ki, bunlar gözdən əlilliyi olanları da əhatə edir.

Ağdamda məhsul istehsalında 43 faiz artım var

Ağdam rayonunda 2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında iqtisadiyyatın əsas sahələrində məhsul istehsalı və xidmətlərin həcmi ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 43 faiz artaraq 315 milyon 980,7 min manat olub. Məhsul və xidmətlərin 94,3 faizi istehsal, 5,7 faizi isə xidmət sahələri üzrədir.

Bu barədə AZƏRTAC-ın Ağdam Rayon Statistika İdarəsindən məlumat verilib. Bildirilib ki, ümumi məhsul buraxılışının 47,7 faizi aparıcı sahə olan kənd təsərrüfatının payına düşür. İlin 9 ayında 18 milyon 837,8 min manatlıq sənaye, 150 milyon 670,9 min manatlıq kənd təsərrüfatı məhsulu istehsal edilib, 128 milyon 459,9 min manatlıq tikinti-quraşdırma işləri yerinə yetirilib. 1 milyon 890,3 min manatlıq nəqliyyat, 624,9 min manatlıq informasiya və rabitə, 15 milyon 496,9 min manatlıq ticarət xidmətləri göstərilir.

"Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC kənd təsərrüfatı məhsullarının daşınması ilə bağlı vaqon sayını artırır

Azərbaycanda kənd təsərrüfatı və ərzaq məhsullarının ixrac coğrafiyasının genişlənməsi istiqamətində aparılan dövlət siyasəti nəticəsində məhsulların ixracında ümumən müsbət artım tendensiyası müşahidə olunur.

"Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-dən AZƏRTAC-ın bildirilib ki, kənd təsərrüfatı məhsulları olaraq xurma, alma kimi məhsullar mövsümi xarakter daşıdığından şimal istiqamətində bu tipli daşımalarda artım qeydə alınıb. Həm yerli, həm də tranzit yük maşınları ilə bağlı yaranmış sıxlıqla əlaqədar dəmir yolu nəqliyyatı ilə bu daşımalarda istifadə olunan qapalı vaqonlara olan tələbat artıb.

Məlumat üçün qeyd edək ki, "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin şimal istiqamətində yerləşən stansiyalarından Rusiya Federasiyası istiqamətində ixrac olunan kənd təsərrüfatı məhsullarının daşınmasına əvvəlki dövrlərdə olduğu kimi ümumilikdə 358 vaqon cəlb edilib. Yaranmış sıxlıqla əlaqədar olaraq qısa zaman ərzində digər marşrutlarda istismar olunan 30 ədəd vaqon kənd təsərrüfatı məhsullarının daşınması üçün ayrılıb.

"Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC hazırda ixrac olunan kənd təsərrüfatı məhsullarının daşınmasında yaranmış sıxlığı qarşısının alınması məqsədilə əlavə əməliyyat tədbirləri görür. Belə ki, hazırda bu istiqamətdə prioritet tədbirlər çərçivəsində qısa marşrutlardan istifadəyə üstünlük verilməsi planlaşdırılır ki, bu da öz növbəsində qeyd olunan marşrut üzrə yük əməliyyatının sürətlənməsinə və vaqon dövriyyəsinin 2-3 dəfəyə qədər artmasına səbəb olacaq.

Görkəmli alim, Azərbaycanın elm, təhsil və səhiyyə sahələrinin nüfuzlu nümayəndələrindən biri, Azərbaycanın və Dağıstanın Əməkdar elm xadimi, Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin sədri, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının, Polşa Tibb Elmləri Akademiyasının akademik, Rusiya Elmlər Akademiyasının xarici üzvü, AMEA-nın Biologiya və Tibb Elmləri Bölməsinin akademik-katibi, "Şərəf" və "Şöhrət" ordenlərinə layiq görülmüş, SSRİ Dövlət Tibb Elmləri Akademiyasının akademik N.N.Petrov adına mükafatı, Polşa TEA-nın Albert Şvayster mükafatı laureatı, onkologiya üzrə dünyanın bir çox assosiasiyalarının üzvü Əhliman Tapdıq oğlu Əmiraslanovun 75 yaş tamam olur.

Yasının akademik N.N.Petrov adına medalına layiq görüldü. Əhliman Tapdıq oğlu Əmiraslanovun 75 yaş tamam olur. Sonralar Azərbaycan hamımız kimi, Əhliman Əmiraslanovu da özünə çəkdi və o, ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində Vətənə qayıdı, təhsil aldığı Azərbaycan Tibb Universitetinə (ATU) uzun müddət rəhbərlik etdi. Onun rektorluğu dövründə universitet tanınmaz dərəcədə dəyişdi, inkişaf etdi, maddi-texniki bazası genişləndi. 1998-ci ildə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin diqqət və qayğısı sayəsində ATU-nun 11 mərtəbəli 5 nömrəli tədris binasının tikintisi başa çatdırıldı və binanın açılışı oldu. Açılışda Ulu Öndər iştirak edərək tarixi

məktəbinin yetirmələri növbəti Azərbaycanın, eləcə də dünyanın bir çox ölkəsinin müxtəlif klinikalarında çalışaraq, onun yolunu uğurla davam etdirirlər. Əmiraslanovun rəhbərliyi altında 55 nəfər dissertasiya işi yerinə yetirib və onlardan 43 nəfəri tibb üzrə fəlsəfə doktoru, 12 nəfəri tibb üzrə elmlər doktoru elmi dərəcəsinə layiq görüldü.

Böyük alim Ümumdünya Ortoped-Traumatoq və Onkoloqlar Assosiasiyalarının, Yunanıstan, Çexiya, Macarıstan onkoloqlar cəmiyyətlərinin, Avropa Bərpa Cəraahlığı Assosiasiyasının, Amerika Klinik Onkoloqlar Cəmiyyətinin üzvü, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının, Polşa Tibb Elmləri Akademiyasının, Rusiya Təbiət Elmləri Akademiyasının akademiki, Rusiya Elmlər Akademiyasının xarici üzvüdür.

Əmiraslanov 470-dən çox elmi əsərin müəllifidir. Əsərlərinin əksəriyyəti dünyanın bir çox ölkəsinin nüfuzlu jurnal, toplusu və məcmuələrində nəşr olunub, alimin elmi əsərlərinə çoxsaylı istinadlar edilib. Türkiyə mətbuatında Əmiraslanovun ingilis dilində çap olunan əsəri dünyanın geniş oxucu kütləsi tərəfindən mütləq edilib və müəllifinə nüfuz qazandırılıb. Əmiraslanovun çap edilmiş əsərlərindən 12-si monoqrafiya, 9-u ixtira və sərəfəşdirici təklif, 26-sı dərslər, dərslər vəsaiti və metodiki ədəbiyyatdır. Yüksək yaradıcılıq səviyyəsinə malik olan alim həmçinin onlarca elmi-kütləvi məqalənin, görkəmli tibb alimlərinin həyat və yaradıcılığında bahs edilən kitabların müəllifidir. Onun "Onkologiya" adlı ilk orijinal dərsliyi, "Uşaq onkologiyası" adlı kitabı və bu qəbildən olan digər əsərləri Azərbaycanlı tələbələr üçün əvəzsiz vəsaitdir və onlar həkimlərin, rezidentlərin stolüstü kitabına çevrilib.

Əhliman Əmiraslanov ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında yaxın da iştirak edir. O, 12-ci çağırış Azərbaycan SSR Ali Sovetinin, IV və V çağırış Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı seçilib. 2015-ci ildə yenidən millət vəkilinə seçilən akademik Əmiraslanov hazırda Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin sədridir. Uzun illər Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Biologiya və Tibb Elmləri Bölməsinin akademik-katibi olub. Alim eyni zamanda Türkdillilərkəlmə Ekologiya və Təbii Sərvətlər Komissiyasının sədri, UNESCO-nun "Bioetika, elmi biliklərin və texnologiyaların etikası" Komitəsi Rəyasət Heyətinin üzvü və həmin qurumun ekspertidir. O, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Elmin İnkişafı Fondunun Himayədarları Şurasının, Azərbaycan Respublikası Dövlət Mükafatlarının verilməsi üzrə Komissiyasının, Azərbaycan Respublikası Milli Atlası'nın tərtibi üzrə redaksiya heyətinin üzvüdür.

Akademik Ə.T.Əmiraslanov dövlətlərlə ABŞ, Fransa, Yaponiya, İtaliya, İsveç, Türkiyə, Kanada, Yunanıstan, Almaniya, Macarıstan, Avstriya, Çexiya, İran, Rusiya Federasiyası, Pakistan, Polşa, İsrail və başqa xarici ölkələrdə keçirilən qurultay, simpozium, konqres və konfranslarda elmi məruzələrlə çıxış etmiş, əldə etdiyi elmi yenilikləri müvəffəqiyyətlə nümayiş etdirərək səhiyyə praktikasına tətbiq etmişdir.

Akademik Əmiraslanov "Yusif Məmmədliyəv adına mükafat", "Akademik M.Topçubaşov Məruzələri" mükafatına və fəxri diplomuna, Polşa TEA-nın "Albert Şvaytzer mükafatı" və "Böyük Qızıl medal"na, Rusiya Tibb Elmləri Akademiyasının "Akademik N.N.Bloxin adına Qızıl medal"na, Rusiyanın "XXI yüzilliyin liderləri" proqramı çərçivəsində "Millətini intellekti" adlı Beynəlxalq təltif və digər mükafatlarla, fəxri adlara layiq görüldü.

75 yaş insan ömrünün ən müdrik çağdır. Bu müdriklik dövründə akademik Əhliman Əmiraslanov uzun ömür, cəsarəti, yeni-yeni elmi nailiyyətlər və Azərbaycanın daha da çiçəklənməsi naminə davamlı uğurlar arzulayırdı!

Cəmil ƏLİYEV,
Azərbaycan Milli Onkologiya Mərkəzinin baş direktoru,
akademik

Şərəfli ömrün səhifələri

Əhliman Əmiraslanov Azərbaycan tibb elmini, səhiyyə və təhsilini yorulmaz nəzəri və praktiki fəaliyyəti ilə daim zənginləşdirən, onların tətbiq sahələrini genişləndirməyə çalışan məhsuldar elm adamı, bacarıqlı səhiyyə və təhsil təşkilatçısıdır. 50 ilə qatan elmi-pedaqoji və həkimlik fəaliyyəti zamanı Əmiraslanov minlərlə xəstəyə şüfa verib, onkologiyanın fundamental problemlərinə dair neçə-neçə sanballı əsər yazıb, Azərbaycan səhiyyəsinin şöhrətini onun hüduqlarından çox-çox uzaqlara yayıb və bu fəaliyyətini hazırda ona məxsus fədakarlıqla davam etdirir.

1947-ci il noyabrın 17-də Qərbi Azərbaycanın Göyçə mahalının Başarkeçer rayonunun Zəd kəndində ziyalı ailəsində doğulan Əhliman Əmiraslanov 1965-ci ildə kond orta məktəbini qızıl medalla bitirdikdən sonra Bakıya gəlib və N.Nərimanov adına Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunun Müalicə-profilaktika fakültəsinə daxil olub. 1969-cu ildə hələ beşinci kurs tələbəsi ikən Bakı şəhər Klinik Onkologiya Xəstəxanasında tibb qardaşı vəzifəsində əmək fəaliyyətinə başlayır, 1971-ci ildə institutu fərqlənmə diplomu ilə bitirir. 1971-1974-cü illərdə Bakı şəhər Klinik Onkologiya Xəstəxanasının Cərrahiyyə şöbəsinin müdiri vəzifəsində çalışır.

Həmin illərdə mənim də elmi rəhbərlik etmiş Azərbaycanın görkəmli onkoloq-alimi, tibb elmləri doktoru, professor Arif Abbasov Əmiraslanovun da yetkin bir tibb mütəxəssisi kimi formalaşmasında böyük rol oynayır. Məhz buna görə biz Azərbaycanın görkəmli alimi - dünyadan vaxtsız köçmüş əvəzsiz müəllimimiz, ustamız olmuş professor Arif Abbasovu həmişə dərin ehtiramla yad edir, xatirəsini əziz tuturuq.

1973-1978-ci illərdə mən SSRİ Tibb Elmləri Akademiyasının Ümumittifaq Onkoloji Elmi Mərkəzində (ÜÖEM) çalışaraq doktorluq dissertasiyam üçün elmi, nəzəri və praktik materiallar toplayırdım. Əhliman müəllim 1974-cü ildə Moskvada çalışdığım Ümumittifaq Onkoloji Elmi Mərkəzin aspiranturasına qəbul olundu, 1977-ci ildə isə akademik N.N.Trapeznikovun rəhbərliyi altında "Bədxassəli şişlərə görə aşağı ətrafların amputasiyasından sonra xəstələrin reabilitasiyası" mövzusunda namizədlik dissertasiyasını vaxtından əvvəl, yəni aspiranturam bitirmədən öncə yerinə yetirdi və tibb elmləri namizədi elmi dərəcəsinə layiq görüldü. Sonra burada kiçik elmi işçi vəzifəsində çalışmağa başladım.

Hər bir insanın öz həmkarını, məsləhətçisini, dostunu yaxşı tanıması üçün onunla eyni şəraitdə yaşaması, çətinliklərlə üzləşməsi, onlara qarşı birgə mübarizə aparması əsas və vacib şərtlərdəndir. Biz beş il ərzində Əhliman Əmiraslanovla Moskvada eyni yataqxanada qaldıq, uzun zaman çətinliklərə qatılmalı olduq. O zamanlar ikimiz də təzə əlavə qurmuşduq və yaşayış şəraiti çox çətin idi. Amma bu illər ərzində mən Əhliman müəllimləndən bir dəfə də olsun heç nə giley-güzar eşitmədim. Səhmet, mülayim, gülürlü, təmkinli

və səmimi idi, qayğılarını dilə gətirməzdi, problemləri yoluna qoymağa çalışırdı.

Əmiraslanov 1977-ci ildən fəaliyyət göstərirdi SSRİ Tibb Elmləri Akademiyasının Ümumittifaq Onkoloji Elmi Mərkəzinin Ümumi onkologiya şöbəsində sonralar baş elmi işçi, böyük elmi işçi və professor vəzifələrinə seçildi və uğurlu fəaliyyəti ilə həminin rəhbərliyi qazandı: istər elm ictimaiyyətinin, istər Elmi Mərkəzin əməkdaşlarının, tələbələrindən, istərsə də xəstələrinin... Bu dövrlərdə o, bir çox mürəkkəb və çətin səsuyulan cərrahiyyə əməliyyatlarını həyata keçirirdi, SSRİ miqyasında ilk dəfə olaraq "Rotasion plastika", eləcə də osteogen sarkomaya düçar olmuş xəstələrin mürəkkəb cərrahiyyə əməliyyatlarını böyük məharətlə yerinə yetirirdi. Ona görə də o, hələ Moskvada çalışarkən təkcə bacarıqlı alim kimi yox, eyni zamanda peşqar cərrah-onkoloq kimi də tanınırdı.

Əhliman Əmiraslanov 1984-cü ildə "Osteogen sarkomalı xəstələrin kompleks müalicə üsulları" mövzusunda doktorluq dissertasiyası müdafiə etdi və tibb elmləri doktoru elmi dərəcəsinə, daha sonra isə professor elmi adına layiq görüldü.

Akademik N.N.Trapeznikov onun haqqında yazırdı: "Əhliman Əmiraslanov Moskvada işləyərkən onun mövzu ətrafında əldə etdiyi nəticələrin böyük əksəriyyəti SSRİ-də ilk dəfə əldə edilən son dərəcə dəyərli yeni elmi nəticələr idi və həmin nəticələr xarici ölkə alimlərinin bu sahədəki elmi nəticələrini ya qabaqlayıb, ya da onları tamamlayırdı".

Alimin elmi fəaliyyətinin əsas istiqamətini dayaq-hərəkət aparatı orqanlarının bədxassəli şişlərinin diaqnostikası, kompleks müalicə üsullarının işlənilib-hazırlanması, həmçinin yumşaq toxumaların, bir sıra daxili orqanların bədxassəli şişlərinin tədqiqi, onların kompleks müalicə və profilaktika üsullarının işlənilib-hazırlanması, bu üsulların səhiyyə praktikasına tətbiqi təşkil edir.

Azərbaycanın görkəmli alimi Əhliman Əmiraslanov XX əsrin 70-80-ci illərində "Dayaq-hərəkət aparatı şişləri olan xəstələrin reabilitasiyası və müalicəsi" üzrə keçmiş SSRİ-nin Ümumittifaq Məktəbinə rəhbərlik edib və beynəlxalq aləmdə tanınan alimlərdən biri kimi şöhrət qazanıb. Şöhrətli alim dövlətlə ABŞ-nin Hyuston Tibb Mərkəzindəki M.D.Anderson Onkologiya Klinikasında və digər ölkələrdə bu sahə üzrə elmi mühazirələr oxuyub, dinləyicilərin hörmət və rəğbətini qazanıb.

1978-ci ildə mən Azərbaycan dönməyə qərar verdim, Əhliman müəllim isə Moskvada qaldı. Buna baxmayaraq əlaqələrimiz bir gün də olsun kəsilmədi, tez-tez zəngləşirdik, hal-əhval tutur, fikir mübadilə edərdik. 1986-cı ildə o, onkoloji xəstələrin bərpa müalicəsi metodlarının işlənilib-hazırlanmasında və onların kliniki təcridə tətbiqi sahəsində silsilə işlərinə görə bir qrup alimlə birlikdə SSRİ Dövlət mükafatına, ondan bir qədər əvvəl isə Rusiya Tibb Elmləri Akademiyasının akademik N.N.Petrov adına mükafatı, Polşa TEA-nın Albert Şvayster mükafatı laureatı, onkologiya üzrə dünyanın bir çox assosiasiyalarının üzvü Əhliman Tapdıq oğlu Əmiraslanovun 75 yaş tamam olur.

Qazaxda Birinci Qarabağ müharibəsi şəhidinin xatirəsinə bulaq inşa edilib

Qarabağ müharibəsi başlayan Ermənistanla 168 kilometr sərhədi olan Qazaxda 344 nəfər Vətən oğlu şəhid olub. Onlardan 7 nəfəri Azərbaycanın Milli Qəhrəmanıdır.

Vətənin dar günündə döyüşə atılan Qazaxın mərd oğulları 44 günlük Vətən müharibəsində də əsl qəhrəmanlıq nümayiş etdiriblər. Haqq savaşında rayonun 52 qəhrəman oğlu Vətənin bütövlüyü uğrunda canından keçib.

Rayonun Ağköynək kəndi hər zaman qeyrətli oğulları ilə tanınıb. Bu kəndin igid oğulları istər Birinci, istərsə də İkinci Qarabağ müharibələrində torpaqlarımızın bütövlüyü uğrunda canlarından keçməyi hər zaman gözləmiş, həmin yolda ən uca məqama yüksəlmişlər.

Belə oğullardan biri də Süleymanov Fazil Süleyman oğludur. Rayonun digər şəhidləri kimi, Fazil də xatirəsi rayonda əziz tutulur və onun xatirəsinin əbədiləşdirilməsi üçün müxtəlif tədbirlər həyata keçirilir. Bu günlər igid Vətən oğlunun xatirəsinə inşa edilmiş bulağın açılışı olmuşdur. Kənd sakinləri ilə yanaşı, rayon ictimaiyyəti

nümayəndələrinin də iştirak etdikləri açılış mərasimində çıxış edənlər Fazil Süleymanovun keçdiyi qısa, lakin mənalı ömür yolundan danışıb, onun torpaqlarımızın düşməndən azad olunmasında göstərdiyi igidliklərdən söhbət açmışlar.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Taleyi naməlum qalmış Səvfət Məlik Zərdabi

Həsən bəy Zərdabinin oğlunun məzarı Ankarada tapılıb

Tariximizi dərinləndirən dövrəmə və gələcək nəsillərə çatdırmaq üçün Azərbaycanın müstəqilliyinə gedən yolda xidmətləri olmuş və müharibənin qəhrəmanı olan bir sovyetşünasın irsinin arasıdır Səvfət Məlik Zərdabi. Müharibə edərək Azərbaycanın azadlığı uğrunda layiqli fəaliyyət nümunəsi yaratmış belə sovyetşünasımızdan biri də milli mətbuatımızın banisi Həsən bəy Zərdabinin 4 övladından üçüncüsü olan Səvfət Məlik Zərdabi. Onun həyat və yaradıcılığının öyrənilməsi həm də Həsən bəy Zərdabinin xatirəsinə ehtiram əlamətidir.

1898-ci ildə doğulan Səvfət Zərdabi 1917-ci ildə Latviyada Riqqa Politexnik Universitetinə daxil olub, daha sonra təhsilini Almaniya da davam etdirərək mühəndis ixtisasına yiyələnib. Onun adı Paris Sülh Konfransında iştirak edəcək Azərbaycan nümayəndə heyətinin tərkibində olsa da, naməlum səbəblərdən konfransa qatıla bilməyib.

Səvfət Zərdabi 1921-ci ildə ölkəmizi tərk edib və bir daha geri qayıtmayıb. Türkiyədə yaşayan Səvfət Zərdabi müharibə mətbuatının formalaşmasında yaxın da iştirak edib, "Türk izi" və "Mücahid" dərgilərinə siyasi-publisistik yazıları dərc edilib. 1952-ci ildə Ankarada yaradılmış Azərbaycan Milliyyətçilər Dərnəyinin qurucularından olub. Ankaranın memarlıq-quruculuq işlərində böyük rol alan Səvfət Zərdabinin şəkli Türkiyə memarlıq muzeyində qorunur.

2016-cı ildən aparılan axtarış

1976-cı ildə vəfat edən Səvfət Zərdabinin məzarının harada olduğu təxminən bir həftə əvvəl qədr heç kəmə məlum deyildi. Bu istiqamətdə 2016-cı ildən bəri axtarış aparılan "Şərq" qəzetinin baş redaktoru Akif Aşırılı yalnız bu günlərdə Səvfət Zərdabinin məzarını tapıb. Onun məzarı Ankaranın Karşıyaka məzarlığında həyat yoldaşı Nəziyə xanımın məzarının yanında tapılıb.

Bu barədə qəzetimizin əməkdaşına danışan Akif Aşırılı dedi ki, zaman-zaman onun barəsində müxtəlif məlumatlar əldə etsə də, onun sonrakı həyatını, ölüm səbəbini, məzarının harada olduğunu öyrənmə bilmirdi. Bəzi ehtimallara görə, Səvfət Zərdabi ömrünün sonlarına yaxın Almaniya köçüb və orada vəfat edib. "Amma görünür, bu məlumatlar yanlış imiş. Türkiyəyə səfərlərimdə ölkəmizlə bağlı istənilən kitabı əldə etməyə çalışıram. Belə səfərlərin birində köhnə kitabların satıldığı bir mağazadan Azərbaycan Milliyyətçilər Dərnəyinin nizamnaməsi ilə rastlaşdım. Orada təşkilatın təsisçilərinin adı, soyadı və ünvanları qeyd edilmişdi. Qurucuların siyahısında Səvfət Məlik Zərdabinin də adı var idi. Daha sonra müharibə mətbuatını araşdıranda Səvfət Zərdabinin imzasına rast goldim. Sən demə, o, "Mücahid" dərgisinin nəşri və baş yazarı olub. Bütün bunlar diqqətimi çəkdi, ona görə Zərdabinin varisiyin liderləri" proqramı çərçivəsində "Millətini intellekti" adlı Beynəlxalq təltif və digər mükafatlarla, fəxri adlara layiq görüldü.

75 yaş insan ömrünün ən müdrik çağdır. Bu müdriklik dövründə akademik Əhliman Əmiraslanov uzun ömür, cəsarəti, yeni-yeni elmi nailiyyətlər və Azərbaycanın daha da çiçəklənməsi naminə davamlı uğurlar arzulayırdı!

İstanbuldan Ankarayadək...

Bəzi dərgilərdə Səvfət Zərdabinin ömrünün sonlarına yaxın yazdığı törcüməyi-hal, fotoları və məqalələrin dərc olunub. Onun müharibədə yazdığı məqalələrin bir qismi Akif Aşırılı "Həsən bəy Zərdabinin varisi" kitabında yer alıb.

Bütün bunlara rəğmən Səvfət Zərdabinin vəfatı və dəfnli ilə bağlı təfsilatlı məlumatlar əldə etmək müm-

kün olmayıb. Lakin Akif Aşırılı ümidlərini itirməyərək araşdırmalarını davam etdirib. Mücahid sovyetşünasın məzarını tapmaq üçün hər dəfə Türkiyəyə gedəndə məzarlıq müdirlikləri ilə maraqlanıb. Məzar əvvəl İstanbulda axtarsa da, sonra buna Ankarada qərar verib. Onun sözlərinə görə, Ankarada Əsri məzarlığında aldığı məlumatdan sonra məzarı tapa bilib: "Ankaraya səfərlərimin birində Əsri məzarlığına - Məmməd Əmin Rosulzadənin də məzarı olan yerə getdim. Maraqlandıq, arxivni araşdırdıq, 1976-cı ildə həmin məzarlıqda Səvfət Məlik Zərdabi adlı şəxsin dəfn olunmadığını bildirdilər. Lakin mənə məlumat verildik ki, elə Ankarada yerləşən Karşıyaka məzarlığında Nəziyə Məlik Zərdabi adlı bir nəfərin qəbri var. Elə bunu eşidər-eşitməz, ora yola düzəldim..."

Beləliklə, bir neçə illik araşdırmadan sonra Səvfət Zərdabinin Ankaranın Karşıyaka məzarlığında dəfn edildiyi aşkarlandı. Onun məzar daşının üzərində "Azərbaycan əsrafından Həsən bəy və Hanifə xanımın oğulları Səvfət Məlik Zərdabi. Ruhuna Fatihə 1898 - 1976" sözləri yazılıb.

Həsən bəy Zərdabiyanın olan mənəvi borcumuz

Akif Aşırılıın sözlərinə görə, təəssüf ki, Səvfət Zərdabinin qəbri baxımsız, hətta başdaşı qırılıb vəziyyətdə olub. Görünür, sovyetşünasın xəbərsiz olduğu həmin məzarlara uzun müddət heç kim baş çəkməyib. Karşıyaka məzarlığında Akif Aşırılı on çox təsirləndirən məqam isə ona məzarlıq işçiləri tərəfindən ünvanlanan sual olub. "Əfəndim, bu şəxs kimdir?" sualına o, bir anlıq nə cavab verəcəyini bilməyib. "Sonra dedim ki, Səvfət Zərdabi Azərbaycan xalqının övladı, dövlət müstəqilliyimiz uğrunda mübarizə aparmış mücahid və milli mətbuatımızın banisi Həsən bəy Zərdabinin varisidir. Bəzə müstəqil Azərbaycanı və azad sözlü əmanət qoymuş qurucularımızın varisini göz bəbəyimiz kimi qorumaq borcumuzdur. İndi onun arxasında bütün Azərbaycan dayanır. O, təkə Azərbaycanın deyil, bütün türk xalqlarının oğludur", - deyə baş redaktor bildirdi.

Akif Aşırılıın sözləri ilə desək, taleyi naməlum qalmış Səvfət Zərdabinin ömrü yoluna işıq tutmaq Azərbaycançılıq ideoloji əsaslarının yaranmasında böyük rol olan Həsən bəy Zərdabiyanın mənəvi borcumuzdur. Atası kimi daim xalqımızın istiqlalı uğrunda çalışan sovyetşünasın həyatının tədqiqi həm də xalqımızın müstəqillik tarixinə öyrənilməsi baxımından mühəndir.

Nəzir QARDAŞANOVA,
"Azərbaycan"

Noyabrın 20-də Qətərdə futbol üzrə sayca 22-ci Dünya Çempionatı start götürəcək. Budəfəki mundial hava şəraiti ilə bağlı tarixdə ilk dəfə qış aylarında keçiriləcək.

Uruqvaydan Qətərədək...

92 illik tarixə malik möhtəşəm futbol bayramı ilk dəfə qışda keçirilir

"Jül Rime kuboku" adlandırılan turnir ilk dəfə 1930-cu ilin iyul ayında Uruqvayın paytaxtı Montevideoda keçirilib. Dünya çempionatı yarışlarının qaydaları isə daha əvvəl - 1920-ci ilin aprelində FIFA-nın Antverpen (Brüssel) konqresində razılaşdırılmışdır. Turnirin ideya müəllifi və təşkilatçısı Fransa Futbol Federasiyasının prezidenti, həm də o vaxt Antverpendə FIFA-nın prezidenti seçilmiş Jül Rime idi. Elo Dünya çempionatının əsas mükafatı da 1970-ci ilədək onun adını daşıyır ("Qızıl ilahə" kimi də tanınırdı).

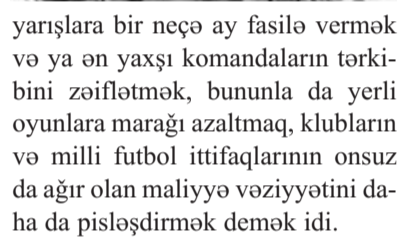
Uzun yolun başlanğıcı

Futbol üzrə ilk Dünya Çempionatının keçirilməsi haqqında yekun qərar 1928-ci ildə FIFA-nın Amsterdamdakı (Hollandiya) konqresində qəbul edilib. Olimpiya oyunlarında bütün komandalar, demək olar ki, gizli peşəkarlıq nümayiş etdirirdiyindən dünyanın bütün yığma komandalarının hovoskar statusu formal xarakter daşımağa başlamışdı. Müntəzəm Dünya çempionatlarının keçirilməsi bu problemi həll etdi. O vaxtdan milli assosiasiyaların rəhbərləri Dünya çempionatında çıxış etməkdə maraqlı oldular və peşəkar oyunçuları yığma olimpiya komandalarına göndərmədilər.

Peşəkar və hovoskar futbolçular üçün açıq olan belə çempionatların təşkili o vaxtlar riskli iş idi. Həm də FIFA elə bir ölkə axtarırdı ki, bu işə tamahkarlıq məqsədilə girişməsin. Olimpiya turnirləri, demək olar ki, gəlir götürmürdü. Beynəlxalq Futbol Federasiyası Dünya çempionatlarının keçirilməsinə rəhbərlik etməklə gəlirin bölüşdürülməsində iştirak edə bilər və borca düşməzdi.

1930-cu ildə Dünya çempionatının Uruqvayda keçirilməsi təklifi yerinə düşmüşdü. Əvvəla, bu çempionat ölkənin İspaniya müstəmləkəçiliyindən azad olmasının 100 illik yubileyinə həsr edilmiş bayram tədbirlərinin tərkib hissəsi olacaqdı. İkincisi isə, turnir futbolun La-Plata sahillərində böyük şöhrət tapmasına yol açacaqdı. Olimpiya oyunlarında iki dəfə qələbə qazanmış bu kiçik ölkədə ən yaxşı futbolçuları az qala ilahiləşdirirdilər. Təkcə futbol azarkeşlərinin təşəbbüsü ilə uruqvaylılar 400 min dollar toplayıb qısa müddətdə o vaxtlar dünyada ən böyük stadionu - "Sentenariyo"nu tikmişdilər. Lakin Avropa turnirə qatılmaq dövrünü qəbul etməyə tələsmirdi. Uruqvaylılar yarış iştirakçıların gəmi ilə gəlmək haqlarını və başqa xərcləri ödəməyə hazır olsalar da, məsafə uzaq olduğundan bu, müəyyən dərəcədə riskli idi.

Digər tərəfdən, Dünya çempionatlarında iştirak etmək vətəndəki

İlk dünya kubokunu Uruqvay qazanıb

Yalnız Jül Rimenin işə qarışması ilə Birinci Dünya Çempionatı baş tutdu. O, heç olmasa 4 Avropa komandasının çempionatda iştirakını təmin etmək üçün bütün nüfuzundan istifadə etdi. 1930-cu il iyunun 21-də Fransa, Rumıniya və Belçika yığma komandaları "Konte Verde" gəmisində Cənubi Amerika sahillərində yola düşdü. Bir neçə gündən sonra Marseldən daha bir gəmi çıxdı. Bu, Yuqoslaviyanın yığma komandasını aparan "Florida" gəmisini idi.

Çempionat 1930-cu il iyulun 13-də Fransa-Meksika matçı ilə start götürdü. Bu, fransızlar üçün xüsusi gün idi. Çünki futbolçular uzaq Montevideoda "Pokitos" stadionunun yaşıl meydanına çıxanda vaxt fərqi görə Fransada artıq iyulun 14-ü, yəni Bastiliyanın alınmasının başlandığı gün idi. Sanki Lüsüen Loran milli bayram şərəfinə artıq görüşün 10-cu dəqiqəsində topu meksikalıların qapısına vurdu və adını dünya çempionatlarının sərrast futbolçularını siyahısının birinci sırasına yazdırdı. Final matçında isə Argentinanı 4:2 hesabı ilə məğlub edən Uruqvay Dünya çempionatının ilk qalibi oldu.

İkinci Dünya Çempionatı isə 1934-cü ildə İtaliyada keçirildi. Final matçında Çexoslovakiya üzərində qələbə qazanan italyanlar kubokun sahibi oldular.

Futbol üzrə Dünya Çempionatı üçüncü dəfə yenə Avropa ölkəsində, 1938-ci ildə Fransada təşkil edildi. O dövrdə yüksək futbol nümayiş etdirən İtaliya yığması finalda Macarıstan millisini məğlub edərək ikinci dəfə çempion adını qazandı.

Dünya çempionları

1942-ci ildə növbəti dünya çempionatı baş tutmadı. İkinci Dünya

müharibəsi bütün sahələrdə təsir etdiyi kimi, futboldan da yarı ötdü. Stadionların bozuları dağıdılmış, bir çox futbolçu torpaqlarının azadlığı uğrunda könüllü olaraq müharibəyə qoşulmuşdular.

Müharibə başa çatdıqdan sonra Avropada vəziyyət yaxşı olmadığından qərar alındı ki, növbəti çempionat başqa bir materialda keçirilsin.

1950-ci ildə 4-cü Dünya Çempionatını Braziliya qəbul etdi. Finalda ev sahibi Braziliya millisini məğlub edən uruqvaylı ikinci dəfə dünya çempionu adını qazandı.

1954-cü ilin Dünya çempionatı İsveçrədə keçirildi. Final oyununun qalibi Macarıstan yığması 3:2 hesabı ilə məğlub edən Almaniya Federativ Respublikası (AFR) olur.

1958-ci il mundialı İsveçdə təşkil olunur. Həlledici matçda Braziliya yığması meydan sahiblərini 5:2 hesabı ilə məğlub edərək ilk dəfə mundialın qalibi olur.

1962-ci ildə çempionat Çilidə keçirilir. Finalda Braziliya Çexoslovakiyaya 3:1 hesabı ilə qalib gələrək ardıcıl ikinci dəfə kubokun sahibi olur.

1966-cı il hər bir ingilis üçün tarixi ilə çevrilir. Həmin il İngiltərə finalda AFR-ə 4:2 hesabı ilə qalib gələrək kuboku qazanır.

1970-ci ildə Meksikada keçirilən DÇ-nin finalında Braziliya İtaliya yığmasına 4:1 hesabı ilə qalib gələrək 3-cü dəfə kuboka sahib olur.

1974-cü ildə AFR çempionata evsahibliyi edir. Finalda Hollandiya yığmasına 2:1 hesabı ilə qalib gələn almanlar 2-ci dəfə dünya çempionu titulu qazanırlar.

1978-ci ildə Argentinada keçirilən çempionatın qalibi yenə də meydan sahibləri olurlar. Hollandlara 3:1 hesabı ilə qalib gələn Argentinaya kubokun sahibi olur.

1982-ci ildə İspaniya mundialı qəbul edir. Finalda İtaliya yığması AFR-i 2:1 hesabı ilə üstələyir və kuboka sahib çıxır.

1986-cı ildə Dünya çempionatı ikinci dəfə Meksikada keçirilir. Turnir ilk dəfə idi ki, ikinci dəfə eyni ölkədə baş tuturdu. Final Argentinaya AFR qarşılaşması və Argentinanın 3:2 hesablı qələbəsi ilə tarixə düşür.

1990-cı ildə İtaliyada təşkil olunan turnirin finalında AFR Argentinaya 1:0 hesabı ilə qalib gələrək 3-cü dəfə kubokun sahibi olurlar.

1994-cü ildə ABŞ-da Braziliya 4-cü dəfə çempionluq qazanır. Final oyununda əsas və əlavə vaxtda qapılara qol vurulmur, penaltilər seriyasında isə Braziliya İtaliyanı üstələyir - 3:2. 1998-ci ildə

mundialın ev sahibi - Fransa millisi finalda Braziliya yığmasını 3:0 hesabı ilə məğlub edərək 1-ci dəfə kuboku başı üzərinə qaldırır.

2002-ci ilin dünya kuboku ilk dəfə iki ölkədə - Cənubi Koreya və Yaponiyada təşkil olunur. Finalda Braziliya Almaniyanı 2:0 hesabı ilə məğlub edərək 5-ci dəfə dünyanın ən yaxşı yığma komandası olduğunu nümayiş etdirir.

2006-cı ildə Dünya çempionatı Almaniya təşkil olunur. Finalda İtaliya-Fransa qarşılaşmasının əsas vaxtı heç-heçə (1:1) başa çatdığından qalib penaltilər seriyasında müəyyən edilir. Daha dəqiq olan italyanlar 5:4 hesabı ilə qələbə qazanıb 4-cü dəfə dünya çempionu olurlar.

2010-cu ilin Dünya çempionatı Cənubi Afrika Respublikasında təşkil olunur. Finalda İspaniya Hollandiyanı 1:0 hesabı ilə məğlub edərək tarixində ilk dəfə kuboku başı üzərinə qaldırır.

2014-cü ildə dünya çempionatı Braziliyada keçirilir. Həlledici qarşılaşmada Argentinaya 1:0 hesabı ilə qalib gələn Almaniya millisi mundialın qızıl medallarına sahib olur.

2018-ci ildə mundial Rusiyada təşkil edilir. Finalda Xorvatiya yığmasına 4:2 hesabı ilə qalib gələn Fransa çempion olur.

Beləliklə, Braziliya 5 dəfə (1958, 1962, 1970, 1994, 2002-ci illər), İtaliya 4 dəfə (1934, 1938, 1982, 2006-cı illər), Almaniya 4 dəfə (1954, 1974, 1990, 2014-cü illər), Uruqvay 2 dəfə (1930, 1950-ci illər), Argentina 2 dəfə (1978, 1986-cı illər), Fransa 2 dəfə (1998, 2018-ci illər), İngiltərə 1 dəfə

(1966-cı il) və İspaniya 1 dəfə (2010-cu il) dünya çempionu olublar.

Mundialın rekordları

Dünya çempionatları həm də rekordları ilə diqqət mərkəzində qalır.

Ən böyük hesablı qələbələr: Macarıstan-Cənubi Koreya - 9:0 (1954-cü il), Yuqoslaviya-Əlcəzir - 9:0 (1974-cü il), Macarıstan-Salvador - 10:1 (1982-ci il), Braziliya - Almaniya - 1:7 (2014-cü il).

Ən erkən qolun müəllifi: 2002-ci ilin dünya çempionatının 3-cü yerində qarşılaşmada Türkiyə meydan sahibi Cənubi Koreyanı 3:2 hesabı ilə məğlub edir. Görüşün 11-ci saniyə-

Ən gənc futbolçu: Pele (Braziliya), 17 yaş 249 gün. Futbol kralı bu yaşda qol vurmaqla rekordçudur. **Ən yaşlı futbolçu:** 42 yaşlı Roje Milla (Kamerun). O, bu yaşda qol vurmaqla həm də ən qoca bombardirdir.

Futbolçu kimi ən çox dünya çempionu: Pele (Braziliya), 3 qat dünya çempionudur (1958, 1962, 1970-ci illər).

Futbolçu və məşqçi kimi ən çox dünya çempionu: Mario Zaqallo (Braziliya), 1958-ci və 1962-ci illərdə futbolçu, 1970-ci ildə baş məşqçi, 2002-ci ildə ikinci məşqçi kimi bu titula sahib olub.

Finalda ən çox oynayan yığma: Braziliya və Almaniya - hər ikisi 7 dəfə (ümumilikdə 92 oyun).

sində Hakan Şükür vurduğu qolla tarixə düşür.

Ən çox iştirak edən futbolçular: Antonio Karbaxal (Meksika, 1950-1966-cı illər), Lotar Matteus (Almaniya, 1982-1998-ci illər). Hərəsi 5 dəfə mundialda iştirak edib.

Ən çox oyun keçirən futbolçu: Lotar Matteus - 25 oyun.

Ən çox qol vuran: Miroslav Kloze (Almaniya, 2002-2014-cü illər) - 16 qol.

Bir turnirdə ən çox qol vuran: Jüst Fonten (Fransa, 1958-ci il) - 13 qol.

Bir oyunda ən çox qol vuran: Oleq Salenko (Rusiya) - 5 qol. 1994-cü il. Rusiya-Kamerun - 6:1.

Ən çox oyun idarə edən hakim: Jozel Kinyo (Fransa, 1986-1994-cü illər) - 8 dəfə.

Ən çox sarı və qırmızı vərəqə olan mundial: DÇ-2006 - 56 oyunda 310 sarı, 25 qırmızı vərəqə qeydə alınmışdır. Bir matçda ən çox sarı və qırmızı vərəqə həmən mundialda göstərilmişdi. Rusiyalı hakim Valentin İvanov Portuqaliya-Hollandiya görüşündə hər komandanı 2 qırmızı vərəqə ilə cəzalandırmışdı. O, Portuqaliya futbolçularına 9 sarı vərəqə göstərmişdi.

Elçin CƏFƏROV, "Azərbaycan"

"Qətər-2022"nin təşkilatçılarından maraqlı təşəbbüs

Oyunların keçiriləcəyi stadionlar əlillərin və kimsəsiz uşaqların üzünə açılır

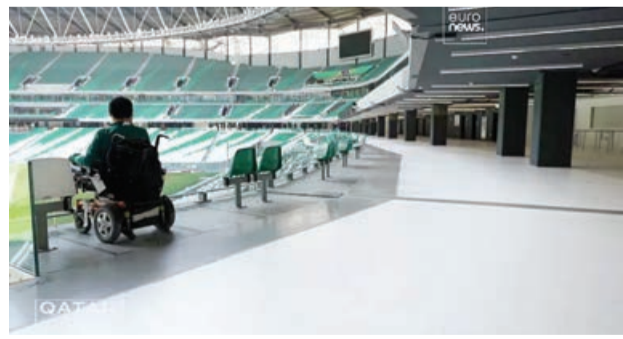
Bu həftəsonu Qətərdə start götürəcək futbol üzrə 2022-ci il Dünya Çempionatının əvvəlcədən bəyan edilmiş məqsədlərindən biri hamının tədbirdə iştirak etmək üçün bərabər imkanlara malik olmasını təmin etməkdir.

Təşkilatçılar stadionların bazasında fiziki məhdudiyətli insanların üçün də əlverişli və rahat mühitin yaradılmasına xüsusi diqqət yetiriblər. Hazırlıqlar zamanı Qətər hakimiyyəti əlilləri mütəmadi olaraq məsləhətləşmələrə cəlb edib. Hətta fiziki məhdudiyətli bir azarkeş - Əhməd Həbib "Qətər-2022"nin təşkilat komitəsində işlə təmin olunub. O, çempionatın açılışını səbirsizliklə gözləyir və mundialın tarixdə xüsusi yer alacağını düşünür: "Biz bu turniri əlçatanlıq mühiti ilə tarixə salmaq üçün əlimizdən gələni etdik. Biz uzun müddət çalışdıq, məhdud fiziki imkanlı adamları cəlb etdik və onların keçiriləcəyi yerlərdə ən yüksək standartlara cavab verən şərait yaratdıq. Eyni zamanda diqqət yetirdik

ki, çempionat bütün ölkədə əlçatanlıq mühitinin yaxşılaşdırılmasına tökan versin". Onların arasında Qəniməh El Təvil də var. Bu əlil sonuncu mil deyilən yolu yoxlayıb və əlilliyi olan insanlar üçün nişanların, işıqlandırmanın və xüsusi marşrutların döyüşdürülməsi ilə bağlı tövsiyələr verib.

İzdihamdan və səs-küydən qorxanlar üçün unikal sensor otaqlar yaradılıb

Əlçatanlıq mühiti təkcə əlil arabası istifadəçiləri üçün bir sıra yerlərin ayrılmasından ibarət deyil. Futbolu sevmə, lakin izdihamdan və səs-küydən qorxanlar üçün "Eduction City" stadionunda terapevt Səna Əbu Məcidin yaratdığı unikal sensor otağı da var. Həkim autistlər üçün məktəbdə bir

neçə belə oyun meydançası yaradıb. "Neyrotipik davranışları olan insanların çoxu səs-küylü mühitlərdə yaxşı davranırlar, işıq onları narahat edir, bəzən izdihamda özlərini pis hiss edirlər. Sensor otaqların məqsədi budur", - deyər terapevt izah edir. - Bu mühit sakitləşdirmək və rahatlaşdırmaq üçün nəzərdə tutulub. Qətər Əlillik Resursunun təsisçisi Səbikə Şaban deyir ki, yaradılmış presedent - əlilliyi olan insanların məkanlarını layihələndirilməsi işlərinə cəlb edilməsi gələcəkdə də davam edəcək.

"FİFA (Beynəlxalq Futbol Federasiyası) artıq əlilliyi olan insanların səs hüququ vermək, onların həyatını daha mənəli etmək üçün inanılmaz iş görür" deyən Səbikə Şaban qeyd edir: "Təşkilat prosesinin hər bir mərhələsində, məsələn, stadionların layihələndirilməsində və azarkeşlər üçün proqramlar hazırlanmasında çoxlu sayda belə insanların iştirakı presedentə çevrilir və bundan sonra bu təcrübə müntəzəm olacaqdır". Beləliklə, futbol sosial dəyişikliklərin güclü mühərrikiyə çevrilir. Bu barədə yetkinlik yaşına çatmayan yığsəz uşaqlara kömək edən "Street Child United" qrupu da yaxşı məlumatlıdır. Təşkilatın həmtəsisçisi və direktoru Con Rou çempionat ofrəsinə evsiz uşaqlar üçün beynəlxalq turnirdə iştirak etmək məqsədilə qeyri-saxlam mühitdən olan 30-a yaxın uşaq komandasını Qətərə

götürüb. Böyük Britaniyadan olan niyyətmə Maykl Tasker deyir ki, futbol onun üçün problemlərdən uzaqlaşmağın bir yoludur. Düşünürəm ki, həyatda işlərin düz getməyində bu, stresdən və depressiyadan çıxmaq üçün yaxşı bir yoldur. Kolumbiyalı futbolçu Cennifer Mena etiraf edib: "Qabiliyyətlərimizi sübut edə biləcəyimiz, dünyaya səsini verməyə vacib olduğumu göstərə biləcəyimiz bu anı xeyli vaxtdır gözləyirdim".

"Heç bir uşaq küçədə yaşamamalı və işləməməlidir" Qətərə getmək çoxları üçün asan deyildi, əsas problem şəxsiyyət vəsiqələrinin olmaması ilə bağlı idi. Uşaqlar üçün çempionatı təşkil edən Qətər Fondunun nümayəndəsi Bruk Rid deyir: "Uşaqlar çox vaxt həyatlarını yaxşılaşdırmaq üçün ehtiyac duyduqları şeylərə, istər təhsilə, istərsə də şəxsiyyət vəsiqəsi almaq hüququna çıxış əldə edə bil-

mirlər. Məsələn, Banqladешdə olan qrupda üç nəfərin doğum haqqında şəhadətnamə və buna görə də pasporta çıxışı yox idi. Bu ölkənin qanunvericiliyi küçədə yaşayan və valideynlərinin tanımayan insanlar üçün sənədləşməni nəzərdə tutmur. Amma yerlərdəki QHT-lərin söyləyi sayəsində 1,5 milyon gənc banqladешliyə sənədləri verilib".

Uşaqlar üçün çempionat meydanında oynamaqla məhdudlaşmayıb. Komandalar BMT-yə yaxın formata konqres keçirərək küçələrdə yaşayan gənclərin problemlərini müzakirə ediblər və notədə müxtəlif ölkələrdən olan evsiz uşaqların problemlərinin nə qədər oxşar olduğunu öyrənişlər. 2010-cu ildən bəri Dünya çempionatlarında könüllü kimi çalışan Con Rou əmindir ki, heç bir uşaq küçədə yaşamamalı və işləməməlidir: "Biz bütün uşaqlara qorxudan, zorakılıqdan, sord davranışdan azad bir gələcək vermək istəyirik".

Rizvan CƏFƏROV, "Azərbaycan"

İlahiyyat İnstitutu yeni layihəyə başlayır

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun (Aİİ) yeni layihəsi - "İlahiyyat TV" fəaliyyətə başlayır. Layihənin məqsədi İslam və digər elmləri özündə ehtiva edəcək proqramlarla dini maarifləndirmə istiqamətində doğru və düzgün məlumatlar vermək, eyni zamanda sosial-psixoloji və aktual problemləri müzakirə etməkdir.

"İlahiyyat TV" "yutub" platforması üzərindən İslam elmləri, dünya dinləri, din sosiologiyası, din psixologiyası və fəlsəfə aid proqramlar və dərslərin yayımlanmasını nəzərdə tutur. İlk olaraq "Müasir dünya və din" və "İslam deyir ki..." proqramlarının, eyni zamanda Təfsir, Hədis və Ərəb dili (danişiq) dərslərinin çəkilişlərinə başlanılıb.

Qeyd edək ki, Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu tədrisə yanaşı, cəmiyyətin dini maariflənməsi istiqamətində bir sıra layihələr həyata keçirir.

"Azərbaycan"

İsrailin yeni hökumətini Netanyahu quracaq

liberal Baş nazir Yair Lapidin kabinetini əvəz edəcək

Yeni hökumət sabit və məsuliyyətli olacaq

İsrailin yeni hökumətinin formalaşdırılması tapşırılan Binyamin Netanyahu sabit və məsuliyyətli kabinet yaratmaq niyyətindədir. O, bunu Qüdsdə keçirilən və hökumətin mətbuat xidməti tərəfindən yayımlanan Nazirlər Kabinetinin formalaşdırılması mandatının təqdim edilməsi mərasimində deyib: "Biz sabit və uğurlu hökumət, istisnasız olaraq İsrail Dövlətinin bütün vətəndaşlarının maraqlarına cavab verən məsuliyyətli bir hökumət yaratmaq üçün nə lazımdırsa edəcəyik. Bütün bunlar fəxr etdiyimiz demokratik prosesin təzahürüdür".

Netanyahu onun namizədliyini dəstəkləyən Knesset (Parlament) üzvlərinə təşəkkür edərək kabinetin formalaşdırılması

Rizvan HİLAĞLU, "Azərbaycan"

İsrail Prezidenti İsxak Hersoq növbədənkonar seçkilərin nəticələrinə və partiyaların rəhbərləri ilə məsləhətləşmələrə əsaslanaraq, sağçı mühafizəkarlar düşərgəsinin lideri və keçmiş baş nazir Binyamin Netanyahuya yeni Nazirlər Kabinetini qurmağı tapşırıb. Bu barədə dövlət başçısı Qüdsdə keçirdiyi mətbuat konfransında məlumat verib.

Milli-liberal "Likud" Partiyasının liderinə qarşı davam edən məhkəmə prosesini şərh edən prezident deyib ki, o, bu faktı nəzərə alıb və korrupsiya itihamlarının əhəmiyyətini heç bir halda azaltmaq istəmir. Netanyahuun təqdimatı sərbəst qərar o, Baş nazir postunu tuta bilər.

Netanyahuun erkan seçkilərdə qələbəsi

İki həftə əvvəl, son üç il yarımında keçirilmiş sayca beşinci seçkilərdə Binyamin Netanyahu Knessetdə (parlament) qalib gəlib və indi potensial tərəfdaşları ilə birgə İsrail tarixində ən sağçı hökuməti formalaşdıraraq hakimiyyətə qayıtmaq niyyətindədir.

Noyabrın 1-də keçirilən səsvermə nəticəsində "Likud" Partiyası, eləcə də potensial koalisiya tərəfdaşları - iki ifrat-Ortodoksal Partiya və radikal sağçı "Dini sionizm" Partiyası parlamentdə 120 yerdən 64-nü qazanıb ki, bu da Netanyahuya sabit hakimiyyətə qayıtmaq imkanı verir. Bunun üçün onun 28 gün vaxtı var. Bu müddət daha iki həftə uzadıla bilər. Beləliklə, Netanyahuun yeni hökuməti

masi vəzifəsinə ona həvalə edildiyi 1996-cı ildəki kimi hissələri yaşadığını bildirib. Siyasətçi vurğulayıb ki, o, ölkənin bütün vətəndaşlarının maraqlarını nəzərə alan hökumət yaratmaq niyyətindədir: "Seçicilər mənə və "Likud" Partiyasına, eləcə də bizim tərəfdaşımız olan partiyalara birmənalı etimad göstərdilər. Amma demək istəyirəm ki, mən hamı üçün - həm mənə səs verənlər, həm də səs verməyənlər üçün Baş nazir olmaq niyyətindəyəm" - deyərək Netanyahu seçiciləri əmin edib.

Sağçı və dini partiyaların blokunun seçkilərdə qələbəsinin İsraili mövcud ictimai-siyasi sistemin dağılmasına aparacağından ehtiyat edən tənqidçilərin bəyanatlarını şərh edən Netanyahu bildirib ki, bu qorxular əsassızdır.

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyi "Müharibə iştirakçıları üçün sosial psixoloji dəstək tədbirlərinin həyata keçirilməsi" və "Əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslər üçün motivasiya xarakterli maarifləndirmə tədbirlərinin təşkil" adlı müsabiqələr keçirir

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyi "Müharibə iştirakçıları üçün sosial psixoloji dəstək tədbirlərinin həyata keçirilməsi" və "Əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslər üçün motivasiya xarakterli maarifləndirmə tədbirlərinin təşkil" adlı müsabiqələr keçirir.

Müsabiqələrdə qeyri-hökumət təşkilatları, hüquqi və fiziki şəxslər iştirak edə bilərlər. İştirak haqqı yoxdur. Maraqlanan təşkilatlar müsabiqələrin əsas şərtlər toplusunu və texniki tapşırığını öldə etmək üçün nazirliyin tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyinə (Ünvan: Nərimanov rayonu, Ziya Bünyadov prospekti 1965, "Çinar Park" Biznes Mərkəzi, bina 1) yazılı müraciət edə bilərlər.

Müsabiqələrdə iştirak edən təşkilatların təklifləri 24 noyabr 2022-ci il saat 17:00-dan gec olmayaraq agentliyə təqdim edilməlidir. Gecikdirilmiş təkliflər qəbul olunmayacaqdır.

Müsabiqələr 25 noyabr 2022-ci il saat 11:00-da agentliyin inzibati binasında keçiriləcəkdir.

Əlaqə telefonu: (012) 525-41-30 (daxili: 5032)

Müsabiqə komissiyası

"166 EXPRESS" MMC-yə (VÖEN 1306645091) surətli poçt fəaliyyətinə dair verilmiş İN/L-325/2020 nömrəli 17.09.2020-ci il tarixli lisenziya və İN/L-325/2020 nömrəli 17.09.2020-ci il tarixli əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

BAŞ REDAKTOR
Bəxtiyar SADIQOV

Ünvan
AZ 1073, Bakı şəhəri, Məhəlibəy prospekti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail: secretary@azerbaijan-news.az az.reklam@mail.ru azerbaijan-news@mail.ru www.azerbaijan-news.az

Telefonlar
Qəbul otağı - 539-68-71,
Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30, 539-72-39,
Məsul katib - 539-43-23,
Məsul katib müavini - 539-44-91,
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,
Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 539-63-82, 432-37-68
Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60
İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Fotoillüstrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
Mühasibatlıq - 539-59-33

Qeydiyyat nömrəsi 1
"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığıb sahifələnməsi, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-də çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sənədlərlə bərabər, dərc üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir
Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet
Tiraj 6507
Sifariş 3239
Qiyməti 40 qəpik

© 2022 Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi QSC. Bütün hüquqlar qorunur.

Redaksiya: Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi QSC, Bakı şəhəri, M. Uzeynov küçəsi, 2. Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili: 1016

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ!

"Azərbaycan" qəzetinə 2022-ci il üçün abunə yazılışı kampaniyası davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatçıların qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik - 124,80 (yüz iyirmi dörd manat səksən qəpik) **manat**
6 aylıq - 62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) **manat**
3 aylıq - 31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) **manat**

Hörmətli oxucular!
Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, (012) 539-59-33 nömrəli telefona zəng vura bilərsiniz.

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC

gəmiləri üçün radionaviqasiya avadanlıqlarının satın alınması məqsədilə açıq müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az sahifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumatı öldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 19 noyabr 2022-ci il saat 17:00-dəkdir.

Ünvan: AZ1003, Bakı şəhəri, M.Uzeynov küç., 2
Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili:1016

Tender komissiyası

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC

pirotexniki vasitələrin utilizasiyası (məhv edilməsi) üzrə xidmətlərin satın alınması məqsədilə açıq müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az sahifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumatı öldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 19 noyabr 2022-ci il saat 17:00-dəkdir.

Ünvan: AZ1003, Bakı şəhəri, M.Uzeynov küç., 2
Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili:1016

Tender komissiyası

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC

"Dənizçi" MTK-nın 1-ci mərtəbəsi uşaq bağçası olmaqla yüksək mərtəbəli yaşayış binalarının fasadının suvanması və rənglənməsi işlərinin satın alınması məqsədilə açıq müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az sahifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumatı öldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 30 noyabr 2022-ci il saat 17:00-dəkdir.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildəki tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir).

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunan zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Ünvan: AZ1003, Bakı şəhəri, Mikayıl Uzeynov küçəsi 2
Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili:1177

Tender komissiyası

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun rəhbərliyi və kollektivi Suraxanı rayon prokuroru Rəşid Mahmudova əzizi

MƏHBUBƏ XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti akademik İsa Həbibbəyli Geologiya və Geofizika İnstitutunun baş direktoru akademik Akif Əlizadəyə bacısı

ZEYNƏB BABAYEVANIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakı Dövlət Universiteti Hüquq fakültəsinin Əmək və ekologiya üzrə kafedrasının əməkdaşları kafedranın professoru, hüquq üzrə elmlər doktoru Əbülfəz Hüseynova qardaşı

ARAZ İBRAHİM OĞLU BABAŞOVUN

Sankt-Peterburq şəhərində vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

"Qala Sığorta" ASC-nin kollektivi cəmiyyətin Direktorlar Şurasının sədri Kamal Mirsahib oğlu İbrahimova əzizi

RƏFİQ TAĞI OĞLU QƏNDİLOVUN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin rəhbərliyi və kollektivi agentliyin Avtomobil Yollarının İstismarı və Təmiri Baş İdarəsinin Hərəkətin təşkili və təhlükəsizliyi şöbəsinin əməkdaşı Anar Sadıxova anası

FƏRİDƏ XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin rektoru professor Ədalət Muradov Qəndilovlar ailəsinə əzizləri

RƏFİQ QƏNDİLOVUN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Elşən Hacızadə, Əskər Aslanov, Faiq Hüseynov, Gündüz Mirzəyev, Rəşad Əkbərov, Samir Sultanov, Emil Azadlıyev, Məzahir Qəmbərov, Murad İbrahimov, Leyla Əlizadə və Ülkər Mirbəğirli iş yoldaşları Afilə Həsənovaya atası

HƏSƏN BAĞIROVUN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.